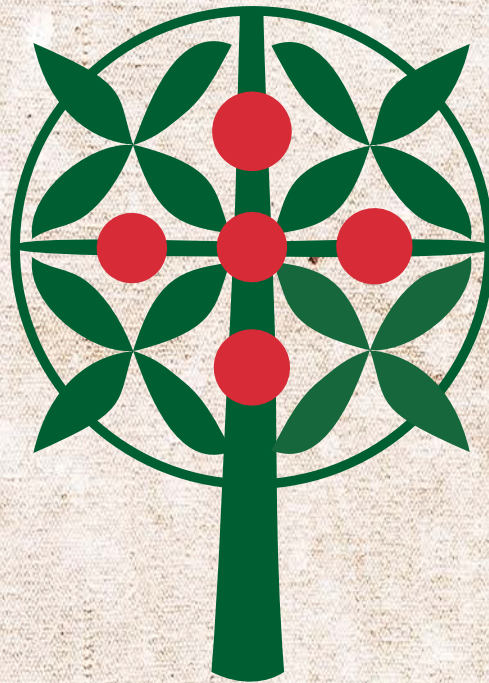

MEIE AEG

Reformatsioon *Kui ka teaksin, et*
500 *homme on maailma lõpp,*
istutaksin täna veel õunapuu.
Martin Luther

Ülevaade koguduse
120. aastapäevast

Intervjuu kogudu-
serajamise
gruppidega

Reformatsioon –
kuidas see kõik toimus?

UUDISED

- 4 Tallinna koguduserajamise grupp osales Merivälja kodukohvikute päeval
- 5 Rakvere kogudus tähistas 105. aastapäeva
- 6 Koguduse 120. aastapäeva tähistamise keskmes oli misjonitöö

FOOKUS

- 8 Revolutsioon või reformatsioon
- 9 Misjon 360°
- 10 Südamel sunnil misjon või lihtsalt projekt?
- 10 Pastori roll adventkirikus minevikus, olevikus ja tulevikus
- 11 Tervema ja õnnelikuma kogukonna heaks
- 12 „Tal hakkas neist hale..“
- 13 Tulemusliku koguduse kasvu seitse võtit
- 14 Intervjuu koguduserajamise gruppidega
- 19 Intervjuu Gary Krausega
- 21 Intervjuu David Nõmmikuga
- 22 Reformatsioon – kuidas see kõik toimus?
- 24 Reformatsioon ja meie mida õpetab meile 500 aastat vana kogemus?
- 26 Ellen G. White reformatsioonist

RUBRIIGID

- 27 Kirjakoht: Jumal jumalate seas
- 30 MEIE AEG meie ajast
- 32 Vana Testamendi kaanon: Nahum
- 34 Ajalugu: Välismisjonärid
- 36 Noore pere tee: Kas sinu valitu on väärt?
- 37 Silmatera: Aeg
- 42 Perekond: Perega puhkama – kas liigne luksus või eluliselt vajalik
- 44 Tervis: Värskenda oma hinge II
- 48 Kogemuste kotike: Tema juhib
- 51 **UUS!** järjejut Džungli Mary 1. osa
- 54 Epiloog: Vaimulik meelelahutus

Mis keele peavad ära õppima tänapäeva reformaatorid?

Astasadade jooksul on nii muidu- kui kirikuustele kinnitatud igasugu afiše, kuid heli, mis tekkis Martin Luhteri haamrilöökidest Wittenbergi kiriku uksele, kaigub väga võimsalt ja valjult ka viissada aastat hiljem. Varakristlikust kirikust, mida meiegi oma koguduses sageli misjonitöö musternäidisena esile tõstame, kuni reformimist vajava kirikuni kulus 1500 aastat. Reformi oleks ilmselt vaja läinud varemgi, aga tagasi vaadates teame, et aastal 1517 jõudis kätte piir, kui vanaviisi enam ei saanud. Reformatsioonist tänaseni on kulunud kolm korda vähem aega – kas viiesaja aasta tagusest piisab ja ootame veel veidi või oleks uuendus päevakorral ka praegu?

Lutheri teesid olid jagatud eri teemade vahel: meeleparandus, indulgentsid, kiriku vara kasutamine. Mitte ükski neist märksõnadest ei ole kontekstiväline ka täna. Sõnal „indulgents” on keskaegne vorm, ent sisuliselt on mõte oma teenete ja heade tegudega tasu või koguni lunastuse ärateenimisest aktuaalne ka praegu – te ju mäletate neid tuliseid arutelusid möödunud veerandaasta õppetükitudides, kui uurisime Pauluse kirja galaatlastele.

Nii nagu lapsed, kasvavad ka kogudused aeg-ajalt raginaga: jalad valutavad suurest kasvamisest ja käed venivad korraga nii pikaks, et ei oskagi neid kuskile panna. See

kasvamine ei pea tingimata toimuma arvudes, kuid ilmselt on meil alati ruumi kasvada küpsuses. Mõne aasta eest kutsus peakonverentsi juht Ted Wilson üleilmse adventkoguduse miljoneid liikmeid loosungi all *Revival and Reformation* (äratus ja uuenemine) lugema koos Piiblit – algusest lõpuni, iga päev üks peatükk, iga päev ühes sammus. Viissada aastat tagasi kutsus Martin Luther loosungi all *Sola Scriptura* (üksnes Piibel) üles pöörduma traditsiooni juurest tagasi (edasi?) Pühakirja juurde. Reformatsioonile on alati ruumi, olgu siis loosungitega või ilma. Igal pool ja igal ajal, kui keegi loeb ise või kutsub teisi Piiblit lugema, elab uuenemise vaim edasi.

Ent see reformatsioon, mille ellukutsujaks oli Martin Luther, ulatus kirikust kaugemalegi: aabitsalehekülgede ja omakeelse (aja)kirjanduseni. Lutheri mõte sellest, et iga maa iga inimene võiks osata lugeda ja peaks saama nii Pühakirja kui kirjasõna nautida oma emakeeles, sai seemneks 18. ja 19. sajandi rahvusliikumistele ja haridusuuendustele. Martin Luther suri 1546. aastal, esimene teadaolev (kuid mitte säilinud) eestikeelne aabits ilmus aastal 1575, esimene säilinud aabits pärineb aastast 1641. 16. sajandi ja mitme järgmise sajandi lapsed õppisid lugema kirikuõpetajate koostatud aabitsatest piiblitlugusid ja kirikulaule kokku veerides. Wittenbergist ja Saksamaast laiemalt sai omaaegne hariduskeskus, kust

värsked kirikuõpetajad uusi tuuli ka oma koduriikidesse kaasa tõid. Ka esimese ilmalike tekstidega ja õpetamisõpetusega aabitsa pani kokku ja andis oma kulu ja kirjadega 1795. aastal välja kirikuõpeaja: Otto Wilhelm Masing.

Uuemal ajal on igal ajajärgul ja igal denominatsioonil on omad kasvuraskused ja -raginad. Euroopa kristlus ei ole paljude teoloogide meelest enam kristlus, see pole väärtussüsteem, mis midagi tähendaks, pigem silt, mille taga haigutab tühjus. Adventkogudus murrab läänemaailmas pead selle üle, kuidas ja missuguseid misjonimeetodeid Kristuse misjonikäsu täitmisel rakendada. Missugused on ühiskonna vajadused, mida 17. ja 18. sajandi kirikuõpetajate kombel täitma asuda? Ei saa tähelepanuta jätta tööka, et enne pidid toonased kirikuõpetajad, kes olid ju sakslased, ise eesti keele ära õppima, alles seejärel said nad kirjutada lastele lugemise õpiku. Mis keele peavad ära õppima tänapäeva reformaatorid?

Käesoleva Meie Aja veergudel vaatame tagasi nii viiesaja aasta tagusele kui kutsume kaasa arutlema koguduse tänase ja homse päeva üle – uuenemisele ja värsketele vaatenurgale on ruumi igal ajal ja igal pool. ☺

Averonika Beekmann
toimetaja

Reformatsiooniteemaline kuulamissoovitus:
religiooniloolane Marju Lepajõe räägib Martin Lutheri rollist hariduselus:
ylikool.ee.

Tallinna koguduserajamise grupp osales Merivälja kodukohvikute päeval

Tallinna koguduserajamise grupp osales Merivälja kodukohvikute päeval

Tallinna koguduse loomise tuumikgrupp otsustas proovida olla kuidagi kasulik oma kogukonnale ja osaleda Merivälja oma kohvikuga kodukohvikute päeval. Nimeks sai Kompassi kohvik. Kompassi kohvikute mõte oli koguda külastajatelt mõtteid ja ideid, millega saaks ühiskonnale kasulik olla ja leida inimesi, kes oleks ka nõus kogukonna heaks midagi ühiselt ära tegema.

„Lõikust on palju, aga töötegijaid vähe. Paluge lõikuse Issandat, et ta saadaks välja töötegijaid oma lõikusse.“ Luuka 10:2 Nii me palusime, sest kartsimise, et ei saa nii väikse grupiga hakkama, ja me leidsime töötegijaid!

Kompassi kohvikute põhimeeskonda kuulus 25 inimest. Meeskonda oli kaasatud ka neid inimesi, kes kiriku või Jumalaga väga tuttavad ei ole, aga koos head tehes õpitakse tasapisi ka Jumalat paremini tundma. Iga meeskonnaliige panustas oma küpsetistega ja oli valmis kohvikus inimesi teenindama, nendega suhteid looma, vestlema külalistega meie ideedest ja plaanidest edaspidi kogukonnas midagi head korda saata ning tegema üleskutset kaasa tulema, kui heategevuslikke üritusi korraldada kavatsesime.

Kohvikute külastajad said vastata küsimustikule, milles esitati väga põnevaid ideid, kuidas kogukonda paremini sulanduda ja milliseid üritusi või programme võiks tegema hakata, et uute inimestega kontakte luua või kontakte ja suhteid hoida. Inimesed, kes olid valmis edaspidi ka oma panuse andma ühiskonna teenimisse, panid oma kontaktid

kirja ning me hoiame nendega ühendust. Kohvikust käis läbi pea-aegu 500 inimest. Kontakte saime üle 70.

Kohvikute väravas oli õnneloos, milles oli palju vahvaid võite, näiteks tasuta koogi või joogi kõrval sai võita võimaluse endast koos kohvikute külalistega selfi teha ning see pilt sotsiaalmeediasse postitada või rääkida oma elust vahvaid lugusid. Oli võimalus salajasest kotikesest üllatus kaasa haarata, mille seas olid ka tutvustavad lendlehed Terve Elu keskuse teenuste kohta koos tasuta süvalihastetreeningul osalemise võimalusega. Kõigele lisaks pakkus Kompassi kohvik muidugi maitsemeeltele head ja paremat.

Kompassi kohvikute meeskond tahab regulaarselt kogukonnas nähtav olla heategevuslike ning inimesi abistavate ürituste korraldamisega. Kaasates ürituste korraldamisse inimesi, kes on sellest ise huvitatud ja püüda selliste tegevuste läbi ka vaikelt inimestele rääkida seda põhjust, miks me seda kõike teeme. Tahame inimestele jagada Jumala armastust läbi hoolimise ja heategevuse.

Tahame olla kogudus, kes teenib kogukonda kaasates teenimisse kogukonna üksikliikmeid.

Järgmine üritus, mille oleme oma grupiga ette võtnud, oli 1. oktoobri heategevuslik Kompassi jooks. Piletitulu läks Maarjamäe Asendus- kodu mänguväljaku toetuseks. Detsembris tuleb jälle Kingakarbi Kingituste projekt, selle kohta lähemalt mõne aja pärast. ☺

Loe Kompassi kogudusepistiku rajamisest ja tegemistest intervjuust lk 16

Rakvere kogudus tähistas 105. aastapäeva

Laagrirohke suvi on läbi 9. septembril tähistas Rakvere adventkogudus 105. aastapäeva. Ühtlasi on kogudusel täitumas ka teine tähtpäev: 80 aastat jumalateenistuste pidamist praeguses hoones, aadressil Pikk 33.

Hingamispäev algas õppetükitunniga, mis seekord toimus täiskasvanutele suures saalis. Õpetüki teemat aitas lahti mõtestada Jaanus-Janari Kogerman, kes julgustas inimesi ka gruppides arutelu arendama.

Seejärel algas pidulik jumalateenistus, kus oli rohkesti nii sõnalist kui ka muusikalist osa. Sõna said naaberkoguduste esindajad, lastejuttu rääkis Alla Nõmmik ja jutluse pidas Balti uniooni esimees David Nõmmik. Aastapäevale lisas ajalooõngu Ardo Rosin, kes luges kokkuvõtteid Rakvere koguduse 45. ja 50. aastapäeva üleskirjutistest. Sõnalise osa vahel kõlas nii soolosisid, duette, kvartette kui ka koorilaulu.

Staažikaima lauljana osales aastapäeval Voldemar Rosin, kes laulis 60 aastat tagasi Rakvere 45. aastapäeval ja ka seekord. Kohalviibijaid rõõmustas ka Tallinna III koguduse meeskoor, kelle kõlavad hääled ja hingestatud esitus paelusid kuulajaid. Ühendkoori oli saabunud abiväge Tallinna, Põltsamaa, Elva ja Tartu kogudusest. Pea kõiki muusikaettekandeid saatis klaveril ja oreil pastor Rein Kalmus.

Aastapäeva motoks oli seekord valitud Luuka 12:20: „Aga Jumal ütles talle: Sina arutu! Selsamal ööl nõutakse sinult su hing. Aga kellele jääb siis see, mille sa oled soetanud?“ David Nõmmik jõudis kirjakohta lahtimõtestamisel järgmise üleskutseni: „Need õnnistused, need rikkused erinevate andide näol, samuti materiaalsed rikkused, mida Jumal sinule annab, on antud sulle

selleks, et sa jagaksid neid teistega. Siin ongi see põhimõte: tee nii ja sa elad. Kui me tahame tuua muutuse meie ühiskonda ja luua toimiva koguduse või kogukonna, siis meie suhe Jumalaga peaks olema inimestele nähtav.“ Jutluse lõpetas ta sõnadega: „Rääkisin pikalt, aga see ongi

minu soov, et Tema arm ja piiritu armastus võiks puudutada ja muuta meid Püha Vaimu väe läbi. Kõlaga iga koguduseliikme ja sõbra, kes on tulnud toetama erinevatest kogudustest, mõtetes ja südames küsimus: Issand, mis ma pean tegema, et pärida igavest elu?“ ☪

Seitsmenda Päeva Adventistid Eestis 1897–2017

Aitäh kõigile, kes oma panusega aitasid kaasa meie ühise 120. aastapäeva tähistamisele ja misjonipäeva korraldamisele 16. septembril Tallinnas!

Tunneme, et meie ühine üritus oli osa sellest, millest kirjutab Paulus kirjas efeslastele 4:16.

„[Kristuses] on kogu ihu liidetud kokku ja hoitakse koos kõigi üksteist toetavate liikmete abil, nii nagu on iga üksikliikme ülesanne. Sel viisil saab ihu kasvujõu iseenese ülesehitamiseks armastuses.“

*Jumal õnnistagu teid!
Koguduste liidu juhtkond*

Koguduse 120. aastapäeva tähistamise keskmes oli misjonitöö

Tallinnas tähistati 16. septembril metodisti kirikus adventkoguduse 120. aastapäeva Eestis. 1897. aastal saadeti Venemaalt Eestisse misjonitööliseks Gerhard Perk, kes ristis 16. augustil 1897 siin esimesed seitsmenda päeva adventistid, pannes nõnda aluse Tallinna kogudusele. 120 aastat ja kuu aega hiljem on Tallinnas nii eesti- kui venekeelne kogudus ning parasjagu töötatakse uue koguduse rajamise nimel. Samas on 20 aastat järjest koguduse liikmeskond Eestis vähenenud ning see paneb mõtlema, kuidas leida uusi misjonitöö viise, et hea sõnumiga kaasmaalasteni jõuda.

Aastapäevahingamispäev oli jagatud kolme ossa, kogu päeva kandev idee oli misjonitöö. Piiblitunnile järgnenud hommikul jumalateenistusel kõneles üleilmse adventkoguduse Adventmisjoni juht Gary Krause, kelle sõnum oli, et me ei peaks mitte ehitama müüre ja varjuma kiriku nelja seina vahele, vaid lõhkuma müüre, nagu tegi Jeesus, ja minema välja nii otseses mõttes kui ka oma mugavustsoonist. Osundades taani mõtlejat S. Kierkegaardi, kes juba kaua aega tagasi ütles, et lääne kristlus paistab nagu kristlus ja isegi lõhnab nagu kristlus, aga ometi ei ole seda, sest puudub ohutunne, tõmbas Krause paralleele kogudusega, kes on kaotanud misjonitunnetuse. „Kui jäta ära tervisliku toitumise – Jumala Sõna lugemise, hingamise – ühenduse Jumalaga ja

trenni – misjonitöö, siis langeb sinu vaimulik olemus tagasi ja me oleme klubi, mis kritiseerib pastorit ja näitab sõrmega noortele, kui need teevad midagi teistmoodi,“ rääkis Krause. Koguduse ülesanne on otsida oma linna või piirkonna rahu (Jesaja 29:7). „Kui me palume ja töötame oma kogukonna shalomi nimel, siis see on viis, kuidas me laulame võõral maal Issanda laulu. Nii laulis Jeesus Issanda laulu.“

Pärast lõunasööki sai iga aastapäevale tulnu valida seitsme töötoa seast kaks südamelähedasmat, milles osaleda – kõik töötoad toimusid kaks korda. Töötubades said inimesed kaasa mõelda, küsimusi esitada ja kaasa rääkida misjoniteemadel ülemaailmse koguduse tasandil, aga ka kohaliku koguduse kontekstis.

Gary Krause keskendus oma töötoas Kristuse meetodi lahtiseletamisele – kuidas Jeesus misjonitööd tegi ja missugusteks etappideks on võimalik Tema töö lahutada.

Adventmisjoni kommunikatsioonijuht Rick Kajiura ja produtsent Earley Simon rääkisid oma kogemustest videote tegemisel maailma eri paigus. Adventmisjonil on teleprogramm 360°, mis vahendab misjonilugusid väga erinevatest riikidest, kogudustest ja inimestest. Ka koguduse misjonivideod on nende toodetud.

Balti uniooni esimees David Nõmmik jagas koguduse kasvu seitset põhimõtet. Oma esitluse ajal rääkis David isiklikest kogemustest noore alustava pastorina, aga ka oma viimastest kogudustest enne, kui ta uniooni tööle läks. Ühe olulisema põhimõttena tõstis David esile pastori ja koguduse ühestegutsemise ja inimestest hoolimise.

Balti uniooni misjonijuht Min-daugas Pikunas küsis, kas misjonitöö on südame sund või projekti sisu. Küsimuse pealt edasi liikudes pakkus ta välja viise, kuidas südames põlev idee projektiks kirjutada ja kuidas ideest teostuseni jõuda.

Balti uniooni tervise- laste- ja naistetöö juht Alla Nõmmik tutvustas tervisetöö võimalusi koguduses, tuues kuulajatele lähemale uniooni

terviseprojektid, nende eesmärgid ja sisu.

Euro-Aasia divisjoni meediatöö juht Daniel Reband pani kõrvuti kaks sõna: revolutsioon ja reformat-sioon ning analüüsis nende nähtuste taustal koguduse kasvu.

Eesti liidu esimees Ivo Kääsk mõtestas lahti koguduse pastori rolli koguduse minevikus, tänapäevas ja koos arutleti, missugused võiksid või peaksid pastori ülesanded olema tulevikus.

Lapsed said samal ajal liidu lastetöö juhi Allan Randlepa ja tema meeskonna juhendamisel meisterdada, joonistada ja õhupalle inimestele jagamiseks valmis sättida. Teise töötoa toimumise ajal läksid lapsed Kadrioru parki, et jagada seal inimestele Tallinna mõjukeskuse Terve Elu Keskus reklaamlehti, koguduse aastapäeva õhupalle ja kutseid Tallinna kogudusepistiku heategevusjooksule 1. oktoobril.

Õhtusel jumalateenistusel viidi saalis viibijad video ja sõnumi vahendusel väikesele reisile maailma eri paigus. Saime teada, kuidas teeb oma tööd pastor Kongos, kuidas masaide hulgas koolitatakse välja misjonipioneere, kuidas Taanis pandi alus Happy Hand poeketile, kui palju tööd on kogudusel veel teha Lähis-Idas ja Aasias, mida oleme harjunud nimetama 10/40

aknaks. Nende lugude vahendusel sai kogudus teada, kuhu ja missuguse töö tarbeks on läinud igahingamis-päevased ja iga kvartali viimase hingamis-päeva misjoniannetused. Misjoniannetused on seega väga oluline osa misjonitööst, mida tehakse maailma kõige raskemais paigus.

Gary Krause rõhutas oma sõnumis, et misjoniviise on palju, tuleb vaid leida oma ja seejärel paluda Jumala juhatust. Ta kutsus üles kõiki, kel on misjonitöö soov ja mõte, võtma ühendust oma pastori või Ivo Käsuga.

Pärast ümbermaailmareisi astusid koguduse ette Liisu Jallai ja Mairo Tutk, kes rääkisid Tallinna ja Tartu uue koguduse loomise tagamaadest. Mõlemad noored kutsusid üles koguduste rajamist toetama nii jõu kui jõuga, aga eriti palvetamise ja toetamisega.

Päeva lõpetades laulis aastapäevakogudus laulu „Meil on see lootus” ning tõstetuna üles innustavatest misjoniideedest ja ilusast hingamis-päevast, mindi tagasi Eesti eri paigusse, et jätkata misjonitööd omal misjonipõllul, olgu selleks oma pere lapsed, väike piibliõppegrupp või eestpalved koguduse tööliste, pastore ja misjonäride eest. ☺

Revolutsioon või reformatsioon

Euro-Aasia divisjoni meediatöö juht Daniel Reband

Reformatsioon ei ole ühekordne episood, see ei ole veebruari- või oktoobrirevolutsioon, vaid elukestev protsess. Jeesus ei kutsu meid revolutsiooniliselt riiki pöörama ega sõjaliselt minevikust lahti rebima, vaid põhjalikule usu reformimisele, mis toob meile rahu ja õnne.

Revolutsioon või reformatsioon Euro-Aasia divisjoni meediatöö juht Daniel Reband Kaile, pane iga töötoa juurde eraldi kasti sisse töötoa kohta käinud info Reformatsioon ei ole ühekordne episood, see ei ole veebruari- või oktoobrirevolutsioon, vaid elukestev protsess. Jeesus ei kutsu meid revolutsiooniliselt riiki pöörama ega sõjaliselt minevikust lahti rebima, vaid põhjalikule usu reformimisele, mis toob meile rahu ja õnne.

Aastal, mil täitub 120 aastat adventkuulutuse algusest Eestis, täitub ka 100 aastat Oktoobrirevolutsioonist ja 500 aastat ajast, mil professor Martin Luther, kartmata seista imperaatori ja kohtu ees, oma

95 teesi Wittenbergi lossikiriku uksele naelutas. See viib meie mõtet revolutsioonile, reformatsioonile ja sellele, kuidas need kajastuvad Piiblis ning koguduses.

Revolutsioon on pööre, eelneva eitamine, vanast lahtirebimine. Reformatsioon tähendab paranemist, pöördumist Piibli poole. Algab alati Jumala Sõnaga. Selle tulemusel inimesed pöörduvad.

Piibli näite revolutsiooni kohta leiame Noa ajast, mil andekad inimesed ei uskunud, et veeuputus tuleb. Nad ei uskunud ka Jumala töotust vikerkaares, et veeuputus enam ei tule, vaid hakkasid uputuselt pääsemiseks ehitama Paabeli torni.

Reformatsioon Jaakobi elus algab Jumala sõnaga kõrbeöös: „Mina olen sinuga!“ See töotus püsis Jaakobil meeles kogu elu.

Reformatsioon ei piirdu ühe läbielu või palvega. See on kestev protsess. Jumal viib Jaakobi läbi võitluseöö ja nimetab teda võitjaks. Tühi koht kõrbes, mida tähistas vaid kivi, saab Jumala kojaks.

Eelija alustab oma reformatsiooni sõnadega: „Elav Jumal, kelle ees ma seisan, ütleb...“ Karmeli mäel küsib Eelija: „Kui kaua te lonkate kahe karguga? Kui Jehoova on Jumal, siis käige Tema järel.“ Rahvas vaikus. Jumal saatis puhta selge tõe – tule taevast. Rahvas hüüdis: Jehoova on Jumal. Patutundmist veel ei olnud, ka vihma veel polnud. Eelias jätkab palvetamist mäel ja saadab poisi mere äärde vaatama. Seitse korda mäest üles ja alla. Selleks kulub aega. Reformatsioon on jätkuv protsess. Ühest palvest ei jätku.

Kas Jeesus on revolutsionäär või reformaator? Jeesus ei löö haavu, vaid ravib. Ta on tõeline reformaator. Tema õpetus on: „Olete kuulnud, aga mina ütlen.“

Revolutsionääridele koguduses ei meeldi jutlus, pastor, laulud, noorte töö. Nende idee on minna teist teed. Reformatsiooni koguduses äratab Jumala sõnum viimasele rahvapõlvele Ilm 14:7. Jumal kutsub meid põhjalikule elu ja usu reformimisele. Ta viib meid läbi ahastuseöö. Kas oleme õigeks mõistetud? ☺

*Daniel Rebandi töötuppa viis meid
Aili Laul*

Misjon 360°

Üleilmse adventkoguduse peakonverentsi Adventmisjoni kommunikatsioonijuht Rick Kajiura

Lood ja nõuanded misjonitööks, filmimise ja tehnika nipid. Töötoas rääkis oma lugusid filmimiskogemustest üle maailma ka Adventmisjoni produtsent Earley Simon.

Kasvasin üles Kanadas, minu esivanemad on pärit Jaapanist, mina olen kolmandat põlvkonda kanadalane, nii et kahjuks ma jaapani keelt ei räägi. See on minu esimene kord Eestis olla. Mul ei olnud aimugi, kui ilus see maa on. Oleksin pidanud juba ammu tulema. Siinne ajalugu on väga huvitav ja inimesed on väga sõbralikud. Ilm on väga ilus, arvasime, et sajab vihma, aga ilm on väga ilus. Töötoa sõnumi paikapanemine oli meie jaoks raske, kuna me ei teadnud, kes on meie kuulajaskond. See pärast küsisime alguses inimeste käest, kas neile meeldib pigem videoid vaadata või neid ise teha. Esimeses rühmas oli rohkem neid, kellele meeldis tootmine, seega keskendusime rohkem tootmisele, tehnilisele küljele. Teises grupis oli rohkem neid, kellele meeldib videoid vaadata, nii et jagasime oma lugusid.

Rääkisime lugusid üle maailma; inimesed tegutsevad igal pool Jeesuse nimel, me oleme üleilmne kogudus ja kogudus kasvab.

Meediamisjon on veidi eriline, kuna see ulatub igale poole. Osa meie tööst on näidata adventistidele, mis maailmas toimub. Aga osa lugusid räägib sellest, kuidas inimesed üksteist aitavad ja seekaudu üksteise elu mõjutavad. Oleme kuulnud ka mitteadventistidelt, kuidas nad on meie misjonivideoid vaadanud ja on saanud õnnistatud. Meie videolugude primaarne eesmärk on

näidata neid kogudustes või kodugruppides.

Mõnikord me peame endale meelde tuletama, et misjonitöö on üleilmne. Oleme oma kogudustes nelja seina vahel. Peame mõtlema, et kui astun kirikuuksest välja, kuidas on minu elu siis tunnistus. Arvan, et igaüks peaks endalt küsima, mida tema saaks misjonitöös teha. Mõne aasta eest küsis meie koguduse pastor koguduselt, mida me misjonitöös teeme. Vastuseks kõlas: ma olen väga hõivatud, mul ei ole aega. Kui ma teen misjonitööd, siis juhul, kui see kestab nädal või kaks ja siis lõpeb. Misjon on see, mida sulle meeldib teha. Erinevad inimesed naudivad erinevaid tegevusi: söögi tegemist, rattasõitu... Ja siis leitakse aega nende tegevuste jaoks. Aga kui sama kehtiks misjonitöös? Kui sulle meeldib rattaga sõita, liitu rattaklubiga ja kui te koos sõidate, siis lase oma elul olla tunnistus. Muuda oma hobi misjonitööks, tee seda kavatsetult: olen siin, et tunnistada Jeesusest.

Euroopas on kogudus hädas, aga ka 10/40 aknas. Peame leidma viise, kuidas Jeesusest tunnistada. Igas piirkonnas on oma takistused. On väga palju inimesi, kel ei ole ühtegi kristlasest tuttavat. Küsisime Taimaal tänaval, kas noored teavad midagi Jeesusest. Nad ei teadnud Jeesusest midagi. Euroopas teatakse kristlusest, aga seda ei peeta oluliseks. Kuidas muuta Jeesus tänapäeva inimestele oluliseks? ☺

Rick Kajiuraga rääkis Älis Kulp

Earley Simon tehnikat tutvustamas

Rick Kajiura

Südame sunnil misjon või lihtsalt projekt?

Balti uniooni misjonijuht Mindaugas Pikunas

Loomingulise misjonitöö näited. Mis annab sinu ideele väärtuse ja kuidas sellest projekt teha?

Minu töötoa sõnum oli, et inimesed võtaksid projekti-kirjutamist või oma teenimistööd kui seiklust. See ei ole kuiv tegevus, et pean kirjutama seda ja toda, seda saab vaadata positiivselt. Ma ei soovi, et oma andide kasutamine oleks tehniline, seda osa saab ka guugeldada ja netist õppida. Ütlesin abikaasale, et minu töötuppa tuleb vaid tema ja tõlk. Kartsin, et inimesed peavad seda projektkirjutamise töötoaks. Jeesus ütles, et kes iganes on ustav väikesed, on ustav suures asjas. Teenimistöös me ei vaja raha. Mina annaksin raha projektidele, mida on proovitud teha ka ilma rahata. Siis näeksin, et inimesed on

kirglikud, nad ei otsi teenimiseks lihtsamat teed. Projekti jaoks ei ole alati raha vaja. Teinekord kasvab projekt suureks või suuremaks ja siis saab paluda koguduse abi, et seda ellu viia. Kui arvad, et sinu idee on on hea ja tahad minna sellega järgmisele tasandile, siis kirjuta projekt ja kogudus aitab sind.

Ma arvan, et misjonitöö peaks olema loomulik igale kristlasele. Misjonitöös sõltub palju ka sellest, kuidas me sellest räägime. See ei peaks olema sõnastatud viisil, et palun tule, Jeesus tuleb, me peame midagi tegema. Me ei pea teenimistööst mõtlema keeruliselt, et kuidas ja kes ja millal. See on lihtne, kui sul on idee ja paar-kolm eesmärki. Ma arvan, et me ei pea ka liiga palju rääkima, peame vaid inimesi suunama

ja neid innustama. Väga sageli me ei tee midagi, kuna me arvame, et me ei ole suutelised või me ei tea, kuidas või meil ei ole ideed.

Misjonitööl on takistusi. Üks neist on see, et me peame tegema palju asju ja me mõtleme misjonitööst kui millestki väga keerulisest. Misjonitööd peaks tegema meeskondadega. Meeskonnas on jällegi teistsugune dünaamika kui üksi tegutsedes. Kergem on tulla üksi mõttele ja siis seda teostada. Aga meeskonnaga peab rääkima, peab palvetama, seal on suhted. Peame olema avatud selle suhtes. See võib olla üks takistusi, kuna meil on erinevad mõtted ja idee üle arutlemine võtab aega. Meeskonnavaimu on vähe. ☺

Mindaugasega vestles Älis Kulp

Pastori roll adventkirikus minevikus, olevikus ja tulevikus

Eesti liidu esimees Ivo Käsk

Missugune pastori roll toetab koguduse kasvu? Kuidas on pastori roll ajas muutunud ja milline võiks see olla Kristuse tulemise eelses plahvatuslikus misjonitöös?

Olenemata ajast või kohast on Jumal andnud meile kõigile erinevad ülesanded ja annid, et Tema Sõna kuulutada. Algristikoguduses olid kirikulistel erinevad ametid,

mille abil Jeesus oma missiooni kogudusi rajada ellu viis. Apostlite tegude raamatust saab lugeda koguduste järjepidevast rajamisest. Kui Paulus omal ajal kogudusi rajas, siis suurim erinevus tänapäeva adventkogudusest on see, et tema ei jäänud paikseks. Kui oli

üles ehitatud toimiv organ, määrati sellele ülevaataja. Kui Paulusel oleks olnud meie tänapäeva pastoriga sama struktuurist tulenev ülesanne, oleks koguduste kasv olnud märgatavalt väikesem.

Taoline kirjeldus kehtib ka adventliikumise alguspäevade

kohta. Kogudusegrupe juhtisid vabatahtlikud ja evangelistid kogusid nende töö toetuseks raha. Liidul ei olnud paikseid pastoreid. Kui adventkoguduses tekkis komme pastoreid kindlatele kohtadele paigale määrata, jäi kinni ka meie liikumise kasv.

Jeesuse tulemine on lähemal kui kunagi varem ja viimastel päevadel on Jumal lubanud koguduste

plahvatuslikku kasvu, kuid see ei saa toimuda sama struktuuriga koguduses, mis praegu on. See pole ressursiliselt lihtsalt võimalik. Kui heita pilk pastoritele, kes töötavad ekvaatorist lõuna pool, siis nende ülesanne on tegeleda inimestega ning seal toimub uute koguduste rajamine ka jõudsamalt kui meil. Plahvatuslik kasv tuleb, kui hakatakse tööle inimestega. Jumal on

andnud meile evangeliseerimise anni ja see on vaja tuvastada. Meile on kallis, millega oleme vaeva näinud, ja praegusest struktuurist on raske lahti lasta.

Mis meid edasi viib, on väikesed grupid. Me peaksime looma kodugruppe, sest nendes toimub tõeline kasvamine. ☪

Ivo töötoas käis kuulamas ja kaasa mõtlemas Meeri Martinson

Tervema ja õnnelikuma kogukonna heaks

Balti uniooni tervisetöö osakonna juht Alla Nõmmik

Tervisemisjonitöö võimalustest ja saadaolevate programmide tutvustus ning kogemuste jagamine.

Alla rääkis oma töötoas tervisest ning ärgitas kuulajaid mõtisklema selle üle, kuidas on tervisekuulutus seotud evangeeliumiga ning mida saaksime meie ära teha, et aidata enda ümber olevaid inimesi, kes on kimpus erinevate tervisehädadega. Alla kõneles mitte ainult füüsilisest tervisest, vaid tervisest kui inimese

terviklikust heaolust, mis hõlmab ka vaimset ja emotsionaalset poolt. Kui üks osa inimesest on „rikkis“, siis avaldab see paratamatult mõju ka teistele elu aspektidele. Jeesus nägi samuti tervist terviklikust vaatepunktist, ka Tema jaoks käis füüsiline ja vaimulik tervendamine käsikäes. Töötoas olid arutluse all ka praktilised küsimused – kuidas ja kus saaks meie kogudus inimesi aidata? Kus

on eestlaste tervisevajadused kõige suuremad? Millised on meie tervisekuulutuse alused ja autoriteetsed allikad? Kas minu kogudus oleks valmis läbi viima terviseleenguid? Töötoa arutelu lõpus nõustusid kõik osalejad üksmeelselt Ellen White'i sõnadega, et tervisetöö laiem eesmärk on alati inimeste pilgu suunamine Jeesusele kui elu ja jõu allikale. ☪

Tervisetöötoas käis Mervi Kalmus

„Tal hakkas neist hale..“

Üleilmse koguduse peakonverentsi Adventmisjoni juht Gary Krause

Ainus meetod, mis töötab: kuidas Kristuse meetodit praktikasse panna.

Astapäeva peakõneleja Gary Krause keskendus oma töötoas koguduse kasvule ja uute koguduste rajamisele ning kõneles, milliste meetodite abil oleks kõige parem inimestele Jumalast rääkida. Nii teooria kui ka arvukate näidete abil selgitas ta, et ainus meetod, mis efektiivselt töötab, on Kristuse meetod – viiest sammust koosnev lähenemisviis, mille peamine tunnusjoon on kogukonnaliikmetega sõbrunemine ja nende vajaduste väljaselgitamine. Esimeseks sammuks on rahva sekka minemine ja nende tundmaõppimine. Sellele järgnevad kaastunne inimeste

vastu, vajaduspõhine teenimine, usalduse võitmine ning alles siis saab inimesi kutsuda Jeesust järgima. Adventistidele paistab kõige rohkem meeldivat viimane samm, kuna kogudustel on palju häid raamatuid, seminare ja kampaaniaid, aga see on alles viimane samm. Kõige muu kõrvalejätmine ja üksnes inimeste kutsumine Jumala juurde on Jeesuse tervikliku meetodi õonestamine. Samas ei piisa ka ainult inimestega koos olemisest, neile on lõpuks vaja ka tõe kuulutada.

Kristuse meetodi järgi tegutsev inimene võib nii mõnigi kord kutsuda kaaskristlastes esile mõistmatust ja pahameelt. Inimeste sekka minemine tähendab ju läbikäimist

patustega, nendega sõbrunemist ja koos aja veetmist. Ka Jeesust kritiseeriti selle eest, et ta istus patuste lauas ja sõi koos nendega. Lisaks kaasneb inimeste hulka minemisega enda mugavustsoonist välja astumine. Gary Krause tunnistas, et tal endal on näiteks väga raske töötada suitsetajatega, sest ta on sigaretsuitsu vastu allergiline. Parimaks lõhnaks, mida kirikus tunda võib, peab ta aga just suitsulõhna, sest see annab märku, et kirikusse on tulnud keegi mitteadventist.

Põhjus, miks Kristuse meetodis vahel umbusklikult suhtutakse, peitub ka selles, et tulemused ei ole tavaliselt kohe nähtavad. Selleks, et jõuda evangeeliumi kuulutamiseni ja inimeste kirikusse kutsumiseni, peab enne tegema ära väga suure eeltöö, mis kulutab nii aega kui ka raha. Vahepeal võib jääda mulje, et mitte millestki ei ole kasu ja inimesed ei tule kunagi Jumala juurde. Samas on kuulutustöö ehk alles usalduse võitmise ja vajaduste väljaselgitamise faasis. On väga oluline, et koguduseliikmed läheksid kogukonda ja saaksid end ümbritsevate inimestega hästi tuttavaks, nii kasvab ka kogudus lõpuks kõige kiiremini. ☺

Gary Krauset käis kuulamas
Ly Kaasik

Tulemusliku koguduse kasvu seitse võtit

Balti uniooni esimees David Nõmmik

Olulised põhimõtted siin ja praegu, et saavutada koguduse töös positiivset tulemust.

David vaatles oma töötoas lähemalt Mark Finley välja-töötatud põhimõtteid, mis aitavad kaasa koguduse edukale kasvule. Need on järgmised:

1. Innukas vaimsus. Enne kui Jumal midagi oma koguduse kaudu teha saab, peavad toimuma muutused koguduseliikmetes endis. Kristlased jõuavad kadunud maailmas olevate inimesteni ainult siis, kui nad on eelnevalt Jumala armu läbi muudetud. Suhet Jumalaga aitavad kõige paremini tugevdada igapäevane piibliuurimine ja palve ning oma usust ja kogemustest tunnistamine. Palve ja Piibli lugemine õpetavad inimest paremini Jumalat tundma ning kogemuste jagamine tuletab meelde, kui palju head on Jumal teinud.

2. Inspireeriv jumalateenistus. Head koosolekud kirikus on sellised, kus inimesed saavad ise osaleda ja täita mitmesuguseid ülesandeid, et mõista oma vajalikkust ning kogeda ühtekuuluvustunnet. Ka pastor on osa kogudusest, mitte lihtsalt jumalateenistuste peakõneleja. On väga tähtis, et pastoril oleks tihe kontakt koguduseliikmetega ja et ta oleks ise vaimustuses sellest, millest oma jutlustes räägib.

3. Efektiivne koolitus. Selleks, et koguduseliikmeid saaks teenistusse kaasata, on enamasti vaja nad enne välja õpetada. Ka siin pole pastori põhiülesanne mitte ise kõik ära teha, vaid leida iga valdkonna jaoks keegi, kes on vastava alaga piisavalt palju kokku puutunud, et soovijaid koolitada. Inimesi võib õpetada

piiblitunde pidama, laulma, pilli mängima, terviseprogramme korraldama – võimaluste arv on piiramatu.

4. Vajadustele suunatud evangelism. Selleks, et inimesed väljastpoolt kogudust tahaksid kirikusse astuda, peab esmalt teadma, mida nad tõeliselt vajavad. Ei ole olemas ühest valemist inimeste toomiseks Jumala juurde, vaid igal kogudusel tuleb ise välja selgitada, mis on kõige tähtsam kogukonna jaoks, keda nad teenivad. Kõigi programmide ja ürituste juures on aga hea alati mees pidada, et iga inimese suurim vajadus on olla armastatud.

5. Süsteemne lõikus. Edukas misjonitöö eeldab häid teadmisi, mis tänapäeva inimestele mõju avaldab. Kui aastaid tagasi liitusid paljud kogudusega pärast suuri misjoniüritusi, siis praegu vajab inimene pigem isiklikku kontakti ja lähedast sõprust. Koguduseliikmed ei saa ennast maailmast isoleerida, vaid peavad mittekristlastega julgelt sõbrustama.

6. Planeeritud kasvatamine. Koguduseliikmed ei saa jääda ainult õpilase rolli, vaid lõpuks tuleb neil kasvada õpetajaks ning jagada oma teadmisi ka teistele.

7. Hoolitsev osadus. Selleks, et kogudus nii kasvaks kui ka koos püsiks, peavad liikmete vahel valitsema hoolivad suhted. Lisaks ei ole hea sundida inimest, kes alles kristlusega tutvub, liiga kiiresti kogudusega ühinema. Kasvamiseks on vaja aega, mille täpne pikkus on igaühe puhul erinev. Misjonitööd tehes ei tohiks keskenduda mitte sellele, kuidas inimesi kiiresti kirikusse saada, vaid nende jaoks tuleks võtta aega ja neile peaks pöörama sõbralikku tähelepanu. Kui mittekristlased tajuvad koguduseliikmete hulgas soojust ja sõbralikkust, soovivad ka nemad kogudusega liituda ja Jumalat paremini tundma õppida. ☺

*Davidi räägitust andis ülevaate
Ly Kaasik*

Armastuse ja misjonikäsu pärast

Paari viimase aasta kestel räägitakse aina enam uute koguduste rajamise vajalikkusest. Koguduste liidu strateegilises plaanis on ka sellekohane eesmärk: aastaks 2020 viis uut kogudust. Pärast selleteemalisi kokkusaamisi nii Riias uniooni tasandil kui Pärnus liidu tasandil on Eestis kaks kogudusepistikut, üks Tartus, teine Tallinnas. **Marta-Liina Põldaru** küsis **Mairo Tutki** ja **Liisu Jallai** käest, kuidas siiani on läinud, mis seisus ollakse ja missugused on tulevikuplaanid.

Kuidas ja millal said alguse uute koguduste rajamise grupid Tartus ja Tallinnas?

Mairo (piiblitööline): Ideest.

Liisu (Tallinna I koguduse liige): Tallinnas sai see alguse SEEDS konverentsist. Läksime sinna mõne aktiivse noorega, kes kõik olid tundnud, et meie kogudus ei liigu eriti kuskile. Kogudus ei laiene ja uute inimeste sissevool ei ole ka kõige suurem.

Mõtlesime, et midagi peaks ju proovima. Kui erinevaid misjoni-meetodeid proovida, siis miks mitte ka seda meetodit. Meil ei ole midagi kaotada. SEEDS konverentsilt saime indu. Pärast konverentsi hakkasime koos käima ja Piiblit uurimas. Õppisime rohkem Jumalat ja üksteist tundma. Natuke rohkem kui aasta hiljem kogusime kokku tuumikgrupi.

Mairo: Tartus planeeriti juba varem uut kogudust rajada, aga erinevatel põhjustel ei läinud idee käima. Kui mind suunati Tartusse tööle, siis otsuse taga oli ka mõte, et mina võiksin seda asja juhtida.

Minus tekkis huvi koguduse rajamise vastu siis, kui meil oli Pärnus Pistiku konverents. Ma olin teemaga muidugi varem veidi tutvunud ja nägin, et see on võimalus päriselt midagi teha. Uus asi, uued inimesed, uus lähenemine, uus kontseptsioon – midagi sellist, mida saavad mõjutada vaid kõik, kes

tuumikgrupis on. Meile on see võimalus antud ja loodame, et Jumal õnnistab.

Millal tuumikgrupid tegevust alustasid?

Liisu: Meil oli meeskond, kes väga soovis kogudust rajada, kuid meil ei olnud juhti. Tükk aega me ei teadnud, kes selle grupi juhiks hakkab. Sellepärast palvetasime palju, kuni ühel hilisel õhtul saime üleval kirikukambris kokku ja meiega oli ka koguduse pastor Ivo. Me istusime, rääkisime, palvetasime, et mis saama hakkab või kes peaks selle grupi juht olema; millised hirmud ja mured meil on. Lõpuks sain juhiks mina. Olin imekombel nõus, kuigi alguses tundsin, et see ei ole üldse midagi sellist, mida ma suudan teha. Jumal rahustas mu nii maha, et ma siia maani imestan, et sellega nõusse jäin. Tuumikgrupiga saime esimest korda kokku 2016 aasta detsembri lõpus ja augustis oli meie 20. koosolek.

Mairo: Meil oli algus teistmoodi. Mina üksinda valisin tuumikgruppi kaheksa liiget. Meie esimene kokkusaamine oli veebruari alguses, siis vaatasime, keda me võiksime juurde kutsuda. Nüüd on meid 11. Me ei ole kokku lugenud, kui palju kordi me koos oleme käinud, aga sellest ajast peale, veebruari algusest, me oleme kokku saanud igal nädalal. Ühe korra jäi vahele. Suvel oli ka väike paus.

SEEDS

2015. aasta septembri lõpus Riias toimunud koguduse arengu seminar. Seminari kõnelejad olid nii Ameerika Ühendriikidest, Inglismaalt kui Kanadast. Keskenduti koguduste loomulikule arengule ning uute koguduste (mh kodukoguduste) rajamisele. Seminari teemade hulgas oli koguduse loomuliku arengu meetodi tutvustamine koguduse arengu juhtimiseks ja erinevate mõtete jagamine koguduse tegevuse suunamiseks uutele inimestele. Eriline rõhk oli inspiratsioonil ja praktilise tarkuse jagamisel uute koguduste ja gruppide rajamiseks.

Rohkem saab lugeda

koguduse kodulehelt advent.ee: sda.ee/cuby ja sda.ee/AhTv.

Konverentsil tehtud **videointervjuusid** saab vaadata aadressil sda.ee/xLZj.

Mis motiveeris teid sellist ettevõtmist juhtima?

Mairo: See, et meil on reaalne võimalus midagi teha või muuta. Võibolla tundub see natuke negatiivne, aga nagu Liisu ka varem mainis: me oleme liikumine, miks me siis seisame paigal. Mind on veidi häirinud, et me oleme rohkem klubiliikumine. Me teeme sageli iseendale väga palju. Aga me ei ela enam nõukaajas, me ei pea enam ennast varjama. Me

võime minna välja, see on käsk – misjonikäsk. Minge, kuulutage. Mitte: olge vaikselt kirikus, vaid: minge ja kuulutage ja olge nähtavad. See motiveerib. Reaalne võimalus. Lisamotivatsiooni on andnud see, et ma ei ole üksi. Kõik need inimesed, kes on tuumikgrupiga, pistikuga, liitunud, on samamoodi misjoniindu täis, või mingit indu, mida nad tahaksid teistmoodi teha.

Liisu: Seda on raske seletada. Ma olen terve elu tundnud, et ma tahaksin, et mu elus oleks eesmärk ja mõte, et ma ei ole siin niisama ja lihtsalt ei ela oma elu. Käin tööl ja elan oma rutiinset elu. Ma ei kujuta ette, et Jumal tahaks seda, et me lihtsalt niisama siin elaksime. Kõik, mis ma Piiblist loen, viitab sellele, et me peaksime andma elule suurema eesmärgi, et me aitaksime teisi ja elaksime teiste nimel. Ma näen, et enamus adventkogudused teenivad ennast. Kõik teenistused ja kõik on meile endile. Mis ei ole muidugi halb. Me peame ennast ka julgustama ja üksteisele toeks olema. Aga ma usun, et mida rohkem on neid inimesi, kellele me saame toeks olla ja kelleni jõuda nende hulgas, kes Jumalat oma toetajana ei tunne, seda parem. Minu jaoks on koguduse rajamine üks misjonimeetod; kui me oleme teisi misjonimeetodeid proovinud, siis miks me ei võiks ka seda proovida. See ei tähenda, et me loome uut teistsugust asja. Täpselt samad põhimõtted, sama Piibel, sama Jumal. Kõik need tõekspidamised jäävad samaks, aga lihtsalt meid on nüüd rohkem. Meid tuleb juurde ja maju tuleb juurde. See ei ole üldse halb. Mida rohkem meid on, seda parem.

Miks on uusi kogudusi vaja?

Mairo: Et misjonikäsk jõuaks kõikideni. Kui me rajame uusi kogudusi, on väga oluline meie koguduse DNA, sest sellest sõltub kõik edasine. Kahjuks on võimatu muuta

olemasolevate koguduste DNAd. See on lihtsalt võimatu ja alati ei peagi seda muutma.

Miks on uusi kogudusi vaja? Et koguduse DNA sobiks rohkem aega, kus me elame. Kõik muutub: juhtimisstiilid muutuvad, põlvkonnad muutuvad ja me peame vastavalt sellele ennast kohandama. Nii nagu koguduste rajaja Jeff Potts ütleb: just uute koguduste kaudu on võidetud inimesi rohkem, kui meil praegu kogudustes liikmeid on.

Liisu: Ma töötan koolis ja näen seda, kuidas mõned õpetajad on tihti peale pahuksis väga paljude õpilastega sellepärast, et nad kasutavad täpselt sama lähenemist, mida kasutati 50 aastat tagasi. Ja õpilased ei saa midagi selgeks ning ka õpetajal on samamoodi paha päev. Mõlemad kannatavad ja mitte midagi ei lähe paremaks.

Nii on ka meie kogudustega, et generatsioonid on erinevad, inimesed on erinevad. Mõned asjad on muutunud. Muidugi mitte meie põhimõtted ja meie põhitõed, vaid see, kuidas inimesteni jõutakse ja viisid, kuidas inimestega suheldakse. Kuidas inimestega tegeletakse. Sellepärast on ka uusi kogudusi vaja, et oleks igale generatsioonile midagi, mis on neile kodune ja omane. Ja muidugi minu arvates on uued kogudused ka selle jaoks, et me ei istuks oma mugavustsoonis. Kui me oleme oma mugavustsoonist väljas, märkame rohkem inimesi, me oskame inimesi rohkem aidata. Me väärtustame hetke, mis meil on, ja näeme asju selgemalt.

Mairo: Tahan lisada seda, et ma näen, et see on hea võimalus inimesi, kes on koguduses, misjonitöösse ja koguduse ellu kaasata. Me ei ole pingis istujad, me oleme kõik millegi pärast koguduses, me oleme selle ihu liikmed ja me teeme midagi. Me lihtsalt ei istu.

Pistik

2016. aasta oktoobri lõpus toimus Pärnus koguduste rajamise teemaline konverents. Kutsutud olid kõik, kelles põleb soov kuulutada evangeeliumi ja luua uusi kogudusi. Pistik sümboliseerib ühendust Püha Vaimuga. Nii nagu me ühendame oma elektriseadmed elektrivõrku, peaksime olema ka Püha Vaimu väe võrgus. Vähemtuntud on bioloogiline termin, mida kasutatakse mulda juurduma pistetud taimeosa nimetamiseks. Koguduste rajamise kontekstis ilmestab see hästi uut kogudust, mis on võetud emakoguduse küljest ja pistetud mulda juurduma. Konverentsi peakõneleja ja seminaride läbiviija oli Jeff Potts Kanadast. Jeff on Kanada Manitoba-Saskatchewan liidu peasekretär ja koguduste rajamise koordinaator.

Rohkem saab lugeda

koguduse kodulehelt advent.ee: sda.ee/eSWr ja sda.ee/BWyy.

Pildid on aadressil sda.ee/TKxr.

fookus

Millise eesmärgi olete tuumikgrupiga uuele kogudusele seadnud?

Mairo: Seadsime eesmärgiks pidada 31.03.2018. Sellega seoses panime ka oma ajakava paika ja millal me esimesed misjoniüritused teeme. Misjoniüritused ei ole ainult vaimulikud, vaid ka seltskondlikud ettevõtmised ja eks näis, mis sellest plaanist välja tuleb, aga meil on plaan olemas ja mul on hea meel, et kui kõik on valmis seda plaani ka täitma. Ka need, kellel on vähem usku, toetuvad teiste usule, olid valmis rohkem panustama.

Liisu: Meie oleme oma grupiga võtnud eesmärgiks luua koguduse, mis on täiesti suunatud väljapoole. Kõik teenistused ja üritused on just inimestele, kes kuulevad Jumalast võib-olla esimest korda. Me ei tee kogudust endale. Hetkel ei ole me oma avakoosoleku kuupäeva paika pannud. Me tahaks, et see oleks selle aastanumbri sees, aga me ei tea veel. Jumal juhib kõike! Me oleme välja töötanud ja kinnitanud oma visiooni, missiooni, väärtused. Jõudsime ka selleni, et kinnitasime oma koguduse nime. Meie ametlik nimi on Seitsmenda Päeva Adventistide Kompassi kogudus, lühidalt Kompassi kogudus.

Praegu tegeleme oma osakondade välja töötamisega, mille jaoks kogusime meie gruppi juurde inimesi.

Tegeleme praegu misjoniprojektidega. Oleme endale võtnud eesmärgiks, et püüame peaaegu iga kuu teha ühe pisikese või suurema misjoniprojekti kuskil väljas, kedagi aidates, kellelegi midagi jagades, kedagi kutsudes koolitusele, teha ühiskõik mida, et väljaspool olevad inimesed saaksid meiega liituda ja meiega koos tegutseda või aega veeta. Tegeleme väga aktiivselt kogudusele koha otsimisega, mille pärast oleme teinud paastu- ja palvapäeva. Loodame südamest, et Jumal juhib.

Liisu juba natukene rääkis sellest, aga Mairo, ma tahan sinult ka küsida: tuumikgrupp on juba üle

poole aasta koos käinud. Millega te selle aja jooksul tegelenud olete?

Mairo: Alguses oli meid kümme. Kuna me ei tundnud üksteist väga hästi, siis alguses rääkis oma loo, kuidas ta on jõudnud Jeesuse juurde, lisaks lugesime koguduste rajamise käsiraamatut. Nii möödus vähemalt kümme korda. Algas toetus pigem minu initsiatiivile, pidin vaeva nägema, aga poole peal, kui inimesed juba olid rohkem avatud ja kõik tundsid üksteisest rohkem, jagunes ka vastutus tiimiliikmete vahel ära. See ei olnud enam minu asi, vaid see oli meie asi.

Oleme arutanud erinevaid aspekte uue koguduse loomise juures ja häälestanud ennast sellele, mida me teeme ja miks me teeme. Oluline on ka see, et ei tekiks mingisugust vastuseisu või negatiivsust meie emakoguduse suhtes. Uue koguduse sünd ei tohiks tõukuda tülist või lahkelist, see on positiivne, sest see jääb meie DNAsse, kuidas me emakogudusest lahkume. Ma usun, et ka see on üsna hästi sujunud ja isegi nii hästi, et kui minul ei ole vahepeal meeles nende asjade pärast palvetada, siis kellelgi teisel grupis on meeles, et meil on vaja emakoguduse toetust.

Ka meil on sõnastatud koguduse väärtused, missioon ja visioon. Põhi on pandud, hakkame ehitama; usun, et põhi on tugev.

Liisu: Ka meie lugesime oma grupiga koguduste rajamise käsiraamatut. Positiivseks üllatuseks oli see, et mida rohkem lugesime, seda rohkem nägime, mida koguduse rajamine hõlmab, seda rohkem tajusin, et me oleme oma grupis nii sarnased ja saame asjast sarnaselt aru; Jumal oleks meid nagu ühte liitnud enne seda, kui me üksteisega rohkem tutvaks saime.

Kõige tähtsam meie grupitöös ja iganädalastes tegevustes on üksteisele helistamine, üksteise pärast palvetamine ja ka mõne mõtiskluse või piibliuurimise jagamine. Sellised asjad on meid liitnud. Kui inimesed räägivad vaimulikel

teemadel, siis nad õpivad üksteist sügavamalt tundma, kui siis, kui nad räägivad üksteise maisest elust.

Mairo: Me oleme loonud oma grupis sellise toetussüsteemi, et inimesed on jagatud paaridesse, kes teineteisele helistavad, saavad kokku ja vaatavad, et kõik oleks hästi ja nii-öelda joonel, sest tänu jagatud lugudele teame üksteisest rohkem. Me teame seda, millega keegi võitleb; on oluline, et kui me oleme kogudus, siis inimesed ei võitleks üksi, vaid et oleksid sõbrad, kellele toetuda. Ma arvan, et see toimib päris hästi. Inimesed, kes on olnud kinnisemad, on nüüd vabamad.

Liisu: Ma tahaksin lisada ka seda, et enda arvates tundsin osasid inimesi, kes meie tuumikgrupis on juba varem väga hästi, teisi natuke vähem, aga ma olen näinud, kuidas Jumal on meid kõiki kujundanud ja vorminud veel paremateks inimesteks. Kuidas me üksteisega suhtleme, oma kogemusi jagame ja üksteise pärast palvetame – see on tõeline õlatunne, mida tunneme ka taevas.

Mis on need järgmised sammud, mis on vaja ära teha veel enne avakoosolekut?

Liisu: Kui me lõpetasime koguduse rajamise manuaali lugemise, jagasin meie tegevuse seitsmesse punkti. Esimesena sõnastasime missiooni, visiooni ja väärtused. Teiseks tegelesime nime valikuga ja logo välja töötamisega. Laiendasime oma tuumikgruppi, et välja töötada osakonnad. Oleme koguduse koha otsingul, mille jaoks ka raha kogume, sest selle ruumi üürimine ei ole just kõige odavam asi. Meil on plaanis teha enne avakoosolekut kolm misjoniüritust. Esimene oli 27. augustil Merivälja kodukohvikute päev, kus lõime uusi suhteid, uurisime inimestelt, mida nad üldse vajavad ning kuidas nad ise on nõus aitama.

Tulemas on ka 1.oktoobril heategevusjooks, kus kogume raha Maarjamäe Asenduskodu

Tartu grupp vasakult ülemine rida: Marta-Liina Põldaru, Vallo Põldaru, Kristiina Toome, Tiit Kaeli, Mairo Tutk
Vasakult alumine rida: Theodora Nõmmik, Anna-Maria Toome, Susanna Soosaar, Helina Kosemets

mänguväljaku ehitamiseks ning detsembris tuleb veel Kingakarbi-kingituste projekt. Tegleme ka väikegruppide moodustamisega. Septembris alustasime paar korda kuus reedeti kahe väikegrupiga, mis edaspidi on juba meie sõpradele ning uutele tulijatele.

Muidugi tulevad meil enne oma avakoosolekut infokoosolekud emakogudusele, et neile ka tutvustada, miks me seda teeme ja kuidas meil läheb ning millega abi on vaja.

Mairo: Meie ei ole veel nii kaugele jõudnud kui Tallinna tuumikgrupp, nende pistik. Meie esimene eesmärk on kohtuda teiste inimestega, kes on ka koguduse rajanud, et kogemusi koguda. Järgmine ülesanne on teenistuse kontseptsiooni väljatötamine: kuidas, kui sageli, mida täpsemalt meie teenistused kujutavad. Tahaksime septembrikuus paika panna, millise piirkonna lõpuks valime. Kui See on tehtud, siis teeme piirkonna kohta taustauuringu, et tunneksime oma sihtgruppi täpsemalt. Meie sihtgrupp on noored pered.

Kui me tahame külvata, siis peame tundma pinnast. Seejärel hakkame tegelema misjoniürituste kavandamisega ja paika panema

seada, kui mitu ettevõtmist plaani võtame. Samal ajal tegeleme nime ja logoga.

Oleme võtnud eesmärgi, et esimene misjoniüritus on detsembris. Samal ajal soovime ülesanded ja ametid ära jagada, nii et kui tuleb avateenistus, oleks kõik paigas.

Liisu: Meie oleme ka sihtgrupi osas otsustanud ja see oli ilmselt meie kõige esimene otsus, mis me oma grupiga üldse tegime. Ka selle otsuse juures tegime paastu- ja palvapäeva. See oli nii tore: kui me kokku saime, siis oli kõigil nii kindel tunne, mis sihtgrupp peab olema. Meie sihtgrupp on täiskasvanud noored; samasugused inimesed nagu meie oma tuumikgrupis.

Suvel tegelesime osakondade paikasaamisega ja seejärel seab iga osakond ise oma eesmärgid ja tegevused. Jeff Potts, kellega ma kogu aeg kirjavahetust pean, on maininud, et me paneksime rõhku ainult mõnele tähtsale osakonnale ja meie oleme need osakonnad valinud. Kolm tähtsat osakonda on piibliõpe/hingamispäevakool, misjoniiosakond ja jumalateenistuse osakond. Muidugi on meil ka teised osakonnad, aga neile kolmele

valdkonnale suuname kogu oma energia.

Missuguseid takistusi olete pidanud ületama?

Liisu: Minu jaoks on kõige raskemad hetked need, kui kuulen kuulujutte, mis ei vasta tõele; et me teeme midagi sellist, mis ei ole meie kogudusega kooskõlas. Just sellepärast, et kõik need inimesed, kes tahavad lihtsalt Kristusest kuulutada ja rohkem sõnumit välja viia, saavad haiget. Me tahame lihtsalt viia sõnumit nii paljude inimesteni kui võimalik. Mida rohkem on meil kogudusi ja inimesi, seda rohkemate inimesteni jõuame.

Mairo: Meil ei ole ka alati kerge olnud. Minul on olnud raskusi ka mõne tuumikgrupi liikmega just selles mõttes, et tuleb olla kannatlik. Minu jaoks on need olnud võidud, mille kaudu olen arenenud ja näinud, et igaühel on öelda midagi, mis täiendab meie ühist ideed.

Alguses tekitas probleeme see, et me hakkasime liidu tasandil oma mõttest rääkima enne, kui olime teavitanud oma emakogudust. Ideedega on see viga, et need käivad mööda mitteametlike kanalid kiiremini kui mööda ametlike

fookus

kanaleid. Ka minul on ka väga raske kuulda, et tekivad kuulujutud. Me ei tee uusi kogudusi. Teinekord on raske selgitada, miks me seda tegema peame, miks see on hea.

Liisu: Minu arvates teevad hoolimatud jutud haiget nendele, kes ei taha muud, kui Jumala tööd teha.

Mairo: Jah, selline haigetsaamine lööb meid tasakaalust välja. Tasakaalus püsimine ja edasimineki ei ole alati kerge.

Missuguseid raskusi näete veel ees terendamas?

Mairo: Kuigi me oleme tuumikgrupis üsna ühtsed, siis on tekkinud erinevaid ootusi. Me oleme vaikides kokku leppinud, mis on meie ühine ootus, aga siiski näen veidi seda, et kõigil ei ole päris samasugused ootused. Ei peagi olema ja ma loodan, et sellest ei teki suurt probleemi, vaid me kõik aktsepteerime olukorda.

Kõige suurem murekoht on see, et mida õigem asi see on, Jumala ja Jeesuse jaoks, inimeste päästmiseks, seda tugevamini Saatan meid ründab. Ta ründab meid isiklikus elus. Kuidas iga grupiliige suudab selles isiklikus võitluses ellu jääda? Me peame eriti hoolikalt jälgima oma toetussüsteemi, et me oleksime üksteise jaoks kogu aeg olemas ja me ei laseks kellelgi sügavasse auku kukkuda, vaid me kohe hoiame üksteisest kinni.

Liisu: Ma arvan täpselt samamoodi. On veel väga palju rünnakuid tulemas ja Saatan näeb, et me teeme midagi, mis kuulutab Jumalat ja Jumala Sõna, ja see häirib teda kindlasti. Aga ma kuidagi tunnen, et isegi siis, kui meil on raskeid hetki, on Jumal meie ümber pannud kaitsemüüri ja meil on turvalisem olla. Kuidagi kergem on mõista, et Tema on igal sammul meie kõrval. Ma pole midagi sellist oma elus enne kogunudki.

Mairo: Kus kaks või kolm on tema nimel koos, seal olen mina...

Kas ja millist toetust te ootate olemasolevatelt kogudustelt ja praegustelt kogoduskaaslastelt?

Liisu: Meie ootame emakoguduselt julgustamist, et me oleksime kogu aeg nende mõtetes ja palvetes. Muidugi

kindlasti ka rahalist toetust, sest lõpuks on meil vaja hakata ise majandama ja oma koha üüri maksma, kuid praegu on pooled meist siiski tudengid. Ootame ka mõistmist, kui hakkame üritusi samal ajal korraldama, kui meie emakoguduses, et nad mõistaksid, et oleme varsti eraldi kogudus ja meie üritused võivadki kattuma hakata, aga me teeme seda sellepärast, et veel rohkemate inimesteni jõuda.

Mairo: Mina ootan samamoodi julgustust ja tunnustust. Jah, et me ei tunneks... et me tunneksime päriselt toetust ja julgustust. Ma tunnen, et Jumala õnnistus on meil olemas, me oleme selle pärast palvetanud ja ma usun, et ka väga paljud teised on sellepärast palvetanud. Suur-suur aitäh neile, kes on meie pärast palvetanud, nii Tallinna kui Tartu pärast.

Ja muidugi ilmselge on see, et missjoniprojektide ei saa teha ilma rahata. Nii nagu on emakogudustel, praegustel kogudustel raha vaja, on ka uutelt kogudustel raha vaja ja võib-olla isegi veidi rohkem, sest me alles alustame.

Kas teil on isiklikult mõni kirjakoht või piiblilugu, mida selles protsessis endale ikka ja jälle meelde tuletate?

Liisu: Mul on üks raamat, mida ma kogu aeg loen. Absoluutselt iga lõik, mida loen, puudutab mind nii sügavalt, et seda on isegi raske seletada. Loetu annab mulle nii palju jõudu. Ma olen seda raamatut tegelikult lugenud nüüd juba kaks aastat, sest et mu ainuke vaba aeg, mil ma raamatut saan lugeda, on suvel ja siis ma loen niimoodi suvel natuke ja järgmisel suvel natuke. Aga praegu ma olen seda raamatut lugenud juba mõnda aega. Selle raamatu pealkiri on „The me I want to be“.

Mairo: Minul konkreetset kirjak kohta ei ole, mul on mõte, idee kahest kirjakohast kokku: üks on Ap 1:8, mis ütleb: „Vaid te saate ... ning ilmamaa ärarteni“. Üks osa on see, et me oleme tunnistajad igal pool ja mitte lihtsalt tunnistajad, vaid tunnistajad Jeesusest, kellelt me saame Püha Vaimu väe. Kõigepealt me saame Püha Vaimu, me saame väe, ja siis me lähme tunnistama. Ja teine koht on Mt 28: „Minge...“ Minu jaoks on vaimuliku

töö juures väga oluline see, et me teeme jüngerid, me teeme inimesi, kes on ise järgijad, kes tulevad, võtavad Jeesuse vastu ja hakkavad ise ka Jeesust kuulutama.

Liisu: See minu nimetatud raamat on mind nii väga puudutanud, sest seal räägitakse samast asjast, mida ma olen meie tuumikgrupist õppinud: kui me koos oleme ja palvetame ja räägime ja jagame üksteise muresid ja rõõme, kui me teeme Jumala tööd, siis tunneme Jumalat paremini ja see täidab meid Jumala armastusega. Mida rohkem sa oled täis Jumala armastust, seda rohkem muutud selliseks, kelleks Jumal sind tegelikult lõi. Tänu sellele, et me loome kogudusi või teeme midagi muud, mis on seotud sooviga kuulutada Jumala Sõna ja Teda inimestele tutvustada, muutume inimesteks, kelleks Jumal meid tegelikult lõi.

Kui inimesed tunnevad oma elus raskeid hetki, siis see, kui ma hakkain tegema Jumala tööd, muudab mind – sellepärast soovitän igal inimesel seada eesmärgiks teha Jumala tööd ja käia Jumala rada. See annab meie elule parema mõtte ja aitab kõikidest raskustest üle saada.

Liidul on eesmärk luua 2020. aastaks luua viis uut kogudust. Mida soovitate neile, kes mõtlevad sama tee ette võtta?

Liisu: Mida rohkem te Jumala tööd teete, seda rohkem olete täis Jumala armastust, ükskõik mis see on. Koguduse rajamine on midagi sellist, mis ei ole tegelikult midagi maist. See on täiesti taevane võitlus. See ei ole midagi sellist, et kui sa teed, siis sa saad midagi, vaid sa teed seda sellepärast, et sa armastad Jumalat ja teenid Teda.

Mairo: On vanasõna, et õnn soosib tugevaid. Ma arvan, et soosibki tugevaid, aga kuna meil on Jumal, siis Jumal õnnistab julgeid, tuleb olla julge. Piiblis on väga palju näiteid sellest, kuidas Jumal õnnistab neid, kes julgevad langetada raskeid otsuseid, aga nad ei koge ebaõnnestumist ja meie ka mitte, kui teeme oma otsused koos Jumalaga. ☺

Intervjueeris Marta-Liina Põldaru

Gary Krause: kogudus on seal, kus sa nädala sees töötad

Septembri keskel, kui tähistasime koguduse 120. aastapäeva, käis Eestis külalisi nii Ameerika ühendriikidest, Leedust kui Venemaalt. Ülevaateid külaliste töötubadest saab lugeda lk 8–13. Aastapäeva peakõneleja oli üleilmse adventkoguduse peakonverentsi Adventmisjoni juht **Gary Krause**, kes usutluses **Lauri Beekmannile** räägib koguduse misjonitöö minevikust, olevikust ja suunast, kuhupoole kogudus võiks edasi minna.

Sa oled oma töö poolest üleilmse misjonitöö ülevaataja.

See on poolenisti tõde. Ma olen Adventmisjoni juht. Adventmisjonil on kaks ülesannet. Üks on hoolitseda üleilmse misjoni initsiatiivide eest – see on koguduste rajamine uutes kohtades. Keskendume piirkondadele, kus me oleme kogudusena olnud väga nõrgad. Püüame leida kokkupuudet inimestega, kes esindavad teistsugust maailmavaadet või teist religiooni, piirkondades, kus meie kogudust seni ei ole. Üha enam keskendume ka linnamisjonile ja koguduste rajamisele linnades.

Teine ülesanne on misjoniteadlikkuse edendamine. Toodame misjoni-videoid, soovime kasvatada inimeste teadlikkust misjoniannetustest nii igal hingamispäeval kui iga kvartali lõpus ja anname välja DVD-sid ja nii edasi. Misjoniprogrammide ja vabatahtlike tööga tegelevad teised allasutused.

Sa mainisid oma kõnes läänemaa ilma ilmalikustumist. Ütlesid, et Eesti on ilmalik riik, aga kogu Euroopa on ses mõttes muret tekitav.

Kui vaatame oma misjoniprioriteete, siis Euroopa on selle nimekirja ülemises otsas. Traditsiooniliselt oleme vaadanud ikka Lähis-Ida, Põhja-Aafrika, Aasia poole, kus kristlik

kogudus on väga nõrk. Aga nüüd vaatame Lääne-Euroopasse, kus domineerivad ilmalikkus ja postmodernism ja kogudus on vaevas. Näeme Euroopat misjonipõlluna, oleme selle suhtes avatud. Aga ka Põhja-Ameerika, Uus-Meremaa ja minu kodu Austraalia on üha suurema tähelepanu keskmes. Kogudus kasvab sisserändajate seas, aga kohalike seas on kasv väga aeglane.

Oled siin väikeses riigis, kus koguduse liikmeskond on 20 aastat järjest vähenenud. Mis oleksid näiteks kolm punkti, sinu soovitusel, mida peaksime tegema?

Ma soovin, et sellised üks-kaks-kolm lihtsat sammu oleksid olemas. Mina kasvasin üles väga ilmalikus ühiskonnas. Väga huvitav oli Ameerikasse kolides näha, kuidas mu naabrid läksid pühapäeval kirikusse. Ma ei olnud midagi sellist varem Austraalias näinud.

Mul ei ole sellele küsimusele mingit muud vastust kui Kristuse meetod, mis võtab misjonitöö kokku: me peame hakkama suhtlema oma kogukonnaga nii, nagu Jeesus seda tegi. Ma ei tea siinset tausta, aga sageli koguduseliikmed nagu kleepuvad kokku, me oleme adventistidena selles väga osavad. Meil on meile endile väga erinevaid tegevusi ja see on kõik hea, aga peame

minema ka välja ja leidma kokkupuutepunkte ühiskonnaga.

Aastaid tagasi tehti koguduses uuring, mille tulemustest ilmselg, et ei kasva mitte need kogudused, kus tehakse evangeelseid seminare või Ilmutusraamatu tunde või midagi muud sellist, vaid need kogudused, mis on oma kogukonnaga üheduses, on mingil moel kogukonna ellu kaasatud. Me peame leidma viise, kuidas oma kogukonnaga eri viisidel ühendus saavutada. Kui me jääme eraldi, siis me ei saavuta mingi suhet. Meid ei kuulata mitte siis, kui me jutlustame, vaid siis, kui meist saavad nende sõbrad ja meid usaldatakse. Alles siis saame minna uuele tasandile.

Rääkisid oma jutluses seintest, meie enda kirikuseintest. Mõnikord näib, et kogudusehoone on nagu kodu: see võtab sinu aega, selle eest peab hoolt kandma... Sa rääkisid ehk metafoorses tähenduses, aga kas võib olla ka nõnda, et oleme väga hõivatud oma infrastruktuuriga?

Oled sada protsenti nõus. See on põhjus, miks kogudusehoone on ühtaegu nii õnnistus kui ka needus. Kui vaatame varakristlikku kogudust, siis see kasvas ilma hooneteta. Esimene kirik ehitati siis, kui kogudus oli ära langenud. Ja näeme, kuidas toona ehitati suurejoonelisi basiilikaid.

Kogudusega on kõik kombes, kui näeme seda misjonitöö paiga, mitte peatuspaigana. Kui keegi küsib, kus on kogudus, siis ta juhatatakse paremale ja vasakule hoone juurde mingil taval. Ei, seal on hoone, seal ei ole kogudus. Kogudus on seal, kus sa

fookus

nädala sees töötad. Inimesed käivad koolis – seal on kogudus. Küsimus on: mida me kogudusena nädala sees teeme? Kas me kaasame mitteusklikke oma ellu või hoiaime ennast eraldi, kuni hingamispäeva hommikul jälle kirikus kokku saame.

Küsimus on: mida me kogudusena nädala sees teeme? Kas me kaasame mitteusklikke oma ellu või hoiaime ennast eraldi, kuni hingamispäeva hommikul jälle kirikus kokku saame.

Ma mõtlen sellele seinte teemale väga otseses mõttes. Inimesed vaatavad kirikuseinu ja nende jaoks on siin väga selged piirid, sest inimesed, kes on seal sees, on need, kes vihkavad homoseksuaale, nad on sajan-deid põhjustanud vaenu. Inimesed näevad kirikuid vaadates väga palju stereotüüpe. Me peame minema kirikupingist ja nende seinte vahelt välja ning olema inimestega ühenduses seal, kus nad on. Me ei saa oodata, et nad tuleksid meie juurde. Me võime pidada evangeelse seminari või midagi muud, aga kohalik ilmalik Euroopa ei tule selle ligi. Me peame minema nende juurde.

Moodne elu on viimase paari-kümne ja muidugi viimase 120 aasta (tähistame ju koguduse 120. aastapäeva) jooksul väga palju muutunud. Viisid, kuidas me suhtleme ja oma elu elame, on muutunud. Kas näed mingeid muutusi ka misjonitöös? Kas neid muutusi peaks üldse olema?

Jah, kindlasti peaks olema. Ja muutusi ka on. Nüüd oleme palju teadlikumad eri inimgruppide ja kultuuride mõistmises kui sada aastat tagasi. Kui saadame tänapäeval

misjonäre uutesse paikadesse, peavad nad läbima kolmenädalase koolituse, nad peavad mõistma seda kultuuri, missugune on sihtkoha kontekst. Oleme muutunud teadlikumaks oma kultuuripagasist, sellest, et peame sellest vabanema ja laskma evangeeliumil end kohalikele väljendada.

Teatud paikades peab hingamispäeva hommikul jutlust pidades kandma lipsu ja ülikonda, ka siis kui õues on väga palav ja niiske. Miks? Sest kunagised misjonärid riietusid hingamispäeviti alati just niimoodi. Meie koguduse kunagised misjonärid tegid imelist tööd, kuid sellised asjad ei ole enam olulised.

Me oleme ajaloo oma kuulutus-töös keskendunud kristliku taustaga inimestele. Aga meil on väga vähe varustust, et jõuda inimesteni, kel puudub igasugune kristlik taust. 99% adventkirjandusest on suunatud inimesele, kes usub Piiblit. Mida me teeme inimestele, kes ei ole kunagi Piiblit lugenud? Kes ei usu, et see on Jumala Sõna? Kes ei omista sellele mingit väge? Mida pakume neile, kes loevad teiste usundite pühi tekste? Kuidas neile läheneme?

Ma usun, et misjon on arenenud, kuigi teatud paikades toimib see nagu 50 aastat tagasi. Aga traditsiooniliste meetoditega jõuame aina vähemate inimesteni, see viil muutub aina õhemaks. Me peame palvetama, et me oleksime loominguilisemad, et paneksime Kristuse meetodi tööle.

Me elame traditsiooniliselt kristlikus riigis, ent noored ei tea isegi seda, kes on Adam ja Eeva ja mida tähistatakse jõuludega. Me ei erinegi ehk riikidest, mil puudub kristlik taust ja kultuuriruum.

Mäletan paari aasta tagust aega, kui käisin oma venna koguduses laste hingamispäevakoolitunnis. Seal oli ümbruskonna lapsi. Minu kõrval istus 6–7-aastane tüdruk, kes ei teadnud, kuidas Jeesus suri. Ta ei olnud sellest kunagi kuulnud. See oli Aust-raalias. Nii et see on tõsi.

Võib-olla peaksime unustama selle, et meie kogudus on siin

tegutsenud 120 aastat, ja mõtlema pigem niiviisi, et me alles alustasime – peaksime keskenduma olevikule, mitte minevikule.

Ma arvan, et siin peab hoidma tasakaalu. Peame vaatama minevikku ja neid õppetunde, mille oleme omandanud. Me peame vaatama inimestele minevikus, kes on ohverdanud ja näidanud üles pühendumist.

Võib ka olla, et peame hakkama rohkem vaatama, kuidas kogudusena ennast väljendame.

Aga 120 aastat on ikka 120 aastat. Viimased kakskümmend aastat on siinne liikmeskond kogu aeg vähenenud; me peame tõesti palvetama tuleviku pärast. Küsima: Issand, kuidas Sa tahad, et me edasi läheksime? Peaksime tulema laua ümber ja ütleva: Issand, meil ei ole vastuseid, me vajame, et Sina meid juhataksid. Ma tulen ikka tagasi Kristuse eeskujuga juurde – kuidas Tema seda tegi.

Üks häid külgi ajaloo juures on see, et meil on tugevad perekonnad ja nende perede lapsed tulevad ikka kirikusse. Ent paljud lapsed ei tule ka. Kuidas aidata hoida koguduses neid, kes koguduse juures üles kasvavad? Kas see on täiesti teistsugune misjonitöö?

Ma arvan, et need misjonitöö harud on omavahel seotud. Noored, kes kogudusest lahkuvad, lahkuvad sageli samal põhjusel, miks inimesed kirikusse ei tule. Meil on kogudusena doktrinaalsed uskumused, aga neil ei ole mingit väärtust, kui me ei tõlgi neid keelde, kuidas need mõjutavad minu elu praegu. Võib ka olla, et peame hakkama rohkem vaatama, kuidas kogudusena ennast väljendame. Kas peaksime jätkama viise, nagu oleme teinud viimased sada aastat? Kas on ruumi selleks, et kogudus väljendaks end teistmoodi, nii et

noored saaksid teistmoodi jumala-teenistust pidada? Selmet tulla kirikusse laupäeva hommikul pool kümme, võivad nad tahta koguneda pärastlõunal või midagi muud. Kas oleme valmis muutma struktuuri, minemata kompromisile sõnumi või oma identiteediga?

Jeruusalemma nõukogus maa-deldi uskmatute küsimusega koguduses. Jaakobus tõusis üles ja ütles: minu veendumus on, et me ei peaks paganatele Jumala kogudusse tulemist keeruliseks tegema. Ma usun, et me ei pea tegema asju keeruliseks neile, kes tulevad adventkogudusse. Sa ei pea hüppama ja jooksuma, enne kui saad pere liikmeks. Meie noored võivad teisiti mõelda ja neile võivad meeldida teistsugused asjad – kui see ei ole ebapiibellik, siis las nad teevad asju omal kombel, erineval kombel. See võib meie omaga võrreldes kõlada ja näida teistsugune, aga seon oluline neile.

Oled siin olnud lühikest aega, aga kui lähed tagasi USAsse ja koh-tud oma kolleegidega, siis mida sa neile Eesti kohta räägid?

Seda, mis ma kaasa võtan, on palju. Räägin neile Tallinna ilusast vanalinnast. Aga üks asi on jäänud küll. Mervi, kes mind tõlkis, rääkis oma isa kogemusest Vene võimu ajal. Ohver, mida paljud koguduse-juhid ja pastorid pidid usule kind-laks jäädes tooma, oli suur. Ta ütles: ma austan neid ja mõistan, et kõnnin nende hiiglaste õlul, nende usul. Nemad valmistasid tee. Mulle läks see hinge. Me austame ka siin aastapäeval eelmiste põlvkondade ohvrit, me ei soovi seda kuidagi vähendada. Me seisame küll nende õlul, aga me läheme edasi väga eri-nevasse keskkonda. Me võime minna teises suunas ja teha asju teistmoodi, aga me jääme kindlaks oma usule, oma traditsioonile. Me läheme edasi misjonitöös, mida Jumal soovib, et me teeksim. See on tore segu minevikus käinud hiiglastest ja tänastest noortest, kes võtaksid enda peale edasimine-mise initsiatiivi. ☺

David Nõmmik: kõige olulisem on kokku leppida suund

**Koguduse 120. aastapäeva tähis-tamise keskmes oli misjon ja aasta-päevale pühendatud hingamispäeval räägiti väga palju misjonitööst ja väljapoole minemi-
sest, ent kas on võimalik, et misjoni-tööd tehakse liiga palju, nii et koguduseliikmete vajadused jae-takse kõrvale? Või ei ole selline olu-kord võimalik?**

Ma usun, et see on võimalik. Minu töötoas rääkisime, et koguduseliik-metega on vaja tegeleda. Loomuli-kult me oleme kõik kutsutud misjonitööd tegema. Aga me peame töötama ka koguduseliikmetega, aitama mõista misjoni tähendust, et nad võiksid välja tulla koolitatuna ja tunda, et nad on küpsed, on varusta-tud tööd tegema. Kui inimene ei ole varustatud, ei julge ta välja minna, siis tekib stress, inimene ütleb, et ta ei taha, sest kes on tema kõrval, kes aitab?

Koguduseliikmete ühine osadus peaks keskendumise väljaminemisele ja koolitamisele?

Täpselt nii. See ongi kogukond. Kui kogudusel on strateegiline plaan, siis tegutsetakse koos, innus-tatakse üksteist, pakutakse ükstei-sele toetust, et minna välja.

Enamik koguduseliikmeid käib tööl ja perekonna jaoks on ka aega vaja, see tähendab et kogu aeg on kiire. Kogudusel pole piisavalt raha, et võtta pastori kõrvale tööle täisa-jaga piiblitööline. Mismoodi hoida kogudust niisuguses olukorras aktiivsena, kui kõigil on palju kohustusi?

Me ei saa sundida mitte kedagi tegema üht või teist. See on Jumala töö. Kui iga koguduseliige tunneb, et Jumal on teda oma armastusega puudutanud ja oma armuga muut-nud, siis inimene tahab Jumala tööd teha, isegi kui ta käib igapäevaelus tööl. Selleks on vaja tööd koordinee-rida, nii et kogudus oleks suunatud

mingile tegevusele, et tegutsemine ei oleks kaootiline, et keegi ei tea, mida keegi teine teeb. Kogudus on pere-kond, seal peavad olema avatud suhted, et inimesed teaksid, missugused strateegilised plaanid kogudusel on. Seejärel saab suunata talendid, mis koguduses on, selle eesmärgi täitmi-sele. Siis on sellel tööl mõte. Siis kogudus tunneb, et me teeme ühte tööd erinevate andidega.

Seega on teenimistöös väga täht-sal kohal organiseeritus ja läbipaistvus?

Jah. Juhi, pastori või juhtkonna ülesanne on anda suund. Kui pastor tunneb oma kogudust väga hästi, siis ta suudab määrata suuna, kuhu kogudusega liikuda, ta teab, missu-gused annid koguduses on. Kogudus võib samuti ideid ja mõtteid pak-kuda ja nii saab üles ehitada konk-reetse suuna, kuidas jõuda inimesteni ja millistele kogukonna vajadustele reageerida.

Mõnikord on koguduses mõtte-viisi: mida mina saan selle eest, et ma siin olen? Aga kui koguduseliik-med saavad ise otsustada, siis ind tööd teha kasvab?

Ma usun küll. Kui inimene teab, kui ta loeb ja kuulab jutlusi, et kogu-dusel on plaan – juhi roll on anda visioon, mõnikord on jutluses mõt-
ted, mis on visiooni tähendusega. Keegi koguduses hakkab kuuldst põlema, tekib entusiasm, mõte, et ma saan selles või teises osas aidata. Nii tekib sünergia. Sel juhul kogudu-seliige tunneb, et tema on kaasamän-gija. Minu kogemus on, et kui kaasatakse, siis inimene tunneb end väärtuslikuna. See on igale kogudu-seliikmele oluline – et temaga arves-tatakse, et ta on väärtuslik koguduseliige, et tema omadused ja annid on olulised, et teostada plaane, mis ette on võetud. ☺

Davidiga vestles Ly Kaasik

Reformatsioon – kuidas see kõik toimus?

Kui Martin Luther need 95 teesi Wittenbergi kiriku uksele naelutas, kas tema kavatsus oli siis kogudus hävitada, kogudusest lahkuda või algtada koguduse teatud praktikate ja ideede osas uuenduslaine? Me ei saa üht, teist ega kolmandat kindlalt väita, aga ühes oleme küll kindlad: sellega sai alguse kristluse suur pööre ja see on julgustanud paljusid – kuni tänase päevani – küsima, mida tähendab olla kristlane. Tänapäeva kogudus on tegelikult sama hapras seisus kui Martin Lutheri päevil. Paljud kristlased on segaduses ning silmitsi dilemmadega kauaaegsete uskumuste ja praktikate osas. Nagu Lutheri ajal, näib ka praegu, et ustavad mehed ja naised peavad valima Jumala Sõna ja inimeste otsustuste vahel. Luther pidi alatasa astuma vastu kiriku rikutusele igal tasandil.

Nagu Lutheri ajal, näib ka praegu, et ustavad mehed ja naised peavad valima Jumala Sõna ja inimeste otsustuste vahel.

Luther sõnastas algupärastest kristlikest õpetustest kõrvalekaldumise ning oli sunnitud kiriku õpetustele vastu rääkima. Toona oli Lääne-Euroopas vaid üks

kirik – Rooma kirik, mida juhtis paavstlus. See kirik ei tolereerinud mingisuguseid erimeelsusi. Sellele eelarvamuste kütkes olnud ajal tähendas kirikusse mittekuulumine hukatust. Kirikust väljaheitmise oli midagi, mida enamik inimesi kartis, see tähendas äralõigatust usust: isoleeritud ja kõrvale heidetud, oli sinu ainuke lõppjaam põrgu. See ei olnud lihtsalt üks jututeema – mis muudab Lutheri teguviisi veelgi vapramaks, näidates, et tema usk sellesse, mis ta uskus olevat õige, oli kindel ja kõikumatu. Nii algas revolutsioon, mida me tänapäeval tunneme protestantliku reformatsiooni nime all.

Lutheri ja teiste reformaatorite veendumused kristlike alustõdede osas võib kokku võtta viie sola'ga. Need on [ladina keeles] *Sola Scriptura*, *Sola Fide*, *Sola Gratia*, *Solus Christus* ja *Soli Deo Gloria*. Vaadake neid uskumusi veidi lähemalt.

1. Sola Scriptura (üksnes Pühakiri). Piibel on kristlaste jaoks ülim ja kõrgeim autoriteet. See on usaldusväärne ja kõike peab vaadeldama selle valgel. Sõna, nagu seda samuti nimetatakse, on inspireeritud Pühast Vaimust, kes aitab Pühakirja õpetustest aru saada ja neid järgida. Selles on kõik, mida me Jumala teenimiseks vajame. Nagu apostel Paulus ütles: „Kogu Pühakiri on Jumala sisendatud ja kasulik õpetamiseks, noomimiseks, parandamiseks, kasvatamiseks õiguses...” (2Tm 3:16)

2. Sola Fide (üksnes usk). Meid päästetakse meie pattudest ja patusest usust Jeesusesse Kristusesse. Me ei saa ise ennast päästa. Vaid Jumala tegudest piisab meie

lunastamiseks. Me sõltume seetõttu täielikult Jeesuse õigusest.

3. Sola Gratia (üksnes arm). Meid päästab vaid Jumala arm. Meile antakse pääste vaatamata sellele, et me oleme patused. Me sünnime Jumala vaenlastena ja meil on kalduvus kurjale, kuid Jumal valis oma headuses avada meile võimalus pääsemiseks usu kaudu Jeesusesse Kristusesse (üksnes usk). Paulus sedastab: „Sest teie olete armu läbi päästetud usu kaudu – ja see ei ole teist enestest, vaid see on and Jumalalt...” (Ef 2:8)

4. Solus Christus (üksnes Kristus). Üksnes Jeesus Kristus on meie Päästja, Issand ja Kuningas. Jumal on avalikuks saanud Jeesuse Kristuse kujus ja elus. Selles enese ilmutamise näeme ja suudame mõista Jumala loomust. Nii saame kogeda päästvat ja muutvat suhet Temaga.

5. Soli Deo Gloria (üksnes Jumalale olgu au). See tähendab, et me peaksime elama viisil, mis tooks Jumalale au, erinevalt inimkonna eneseülisusest ja uhkusest. Reformaatorite järgi peaks meie elu eesmärk olema tuua au Jumalale, ja ainult Jumalale. „Niisiis, kas te nüüd sööte või joote või teete midagi muud – tehke seda Jumala austamiseks!” (1Kr 10:31)

Need põhimõtted on meieni jõudnud tänu vaprustele ja julgusele, mida eelmiste põlvkondade mehed ja naised, kes hoolikalt Pühakirja uurisid, evisid. Neid juhtis Püha Vaim ja tänu sellele hoidsid nad Püha Piibli tõdesid elavana. Neid kiusati taga – John Wycliffe, põletati elusalt – Thomas Cranmer või piinatati väga julmal moel, aga nad jäid

püsima. Nad olid Pauluse kombel valmis andma oma elu ja nagu Paulus, olid nad veendunud, et mitte miski, isegi mitte surm, ei suuda neid lahutada Jumala armastusest Jeesuses Kristuses, meie Issandas.

Need viis põhimõtet kujundasid protestantliku reformatsiooni olemuse ja kajavad siiani vastu väga paljudes kristlastes. Steve Greenil pidi meeles mõlkuma *Soli Deo Gloria*, kui ta kirjutas oma muusikateose „God and God alone“, mille refräänis on sõnad: „Jumal, vaid Jumal üksi sobib istuma universumi troonile. Las kõik elav tõstab oma kiituse Jumala auks, vaid Jumala auks.“.

Kas ajavahe on muutnud meid kunagiste reformaatorite pingutuste suhtes enesega rahulolevaks ja vaegnägijaks?

Täna on meie ümber palju erinevaid kogudusi: anglikaanid Inglismaal, presbüterlased Šotimaal, luterlased Saksamaal ja Skandinaavias – need kõik on protestantliku reformatsiooni lapsed, nagu olid ka puritaanid, kes viisid reformatsiooni ideed Uude Maailma, millest hiljem sai Ameerika Ühendriigid. Reformatsioon muutis sügavalt meie kontinenti, nii religiooselt kui poliitiliselt.

Siiski – mida täpselt me tänavau tähistame? Kas ajavahe on muutnud meid kunagiste reformaatorite pingutuste suhtes enesega rahulolevaks ja vaegnägijaks? Kas reformatsiooni alusmõtted tekitavad ka meie seas samasugust tulist arutelu ja kirge?

Kas me oleme valmis tõusma püsti ja seisma oma uskumuste eest,

kui meid rünnatakse nende poolt, kes näevad teisiti? Maailmas on paiku, kus kristlasi nende usu pärast tapetakse. Me elame riigis, mille seadused põhinevad suuresti kristlikel väärtustel, mil on sajanditevanused juured, kuid paljudele võib siiski paista, et me elame pimedal ajal. Sageli me pelgame tõsta oma pea kaitsevallist kõrgemale ja kaitsta oma usku. Palju parem ja ka mugavam on hoida madalat profiili ja paati mitte kõigutada. Kus me küll oleksime, kui ka Martin Luther oleks nõnda mõelnud? Esiteks ei oleks reformatsiooni, ei oleks protestantismi ja üsna tõenäoliselt naudiksime me tänapäeval vähemaid vabadusi ja väärtusi. Me ei oleks kaasosalised selles paremas arusaamises, mida täna naudime: Jumala headus ja arm on põhjus, miks Tema Poeg ristil suri.

Mida me saame siis reformatsioonist õppida? Kuidas saab see meid täna innustada? Alustuseks saame viia ellu muudatusi enda isiklikus elus, mis omakorda muudaksid meie perekondi. Me saame paluda Jumalal meile näidata, kuidas me saame olla Tema saadikud oma kogukonnas, kuidas me saame näidata end ümbritsevatele inimestele Jeesuse Kristuse armastust. Ja kõige olulisem: me saame end ise vastutavaks teha selles, et me kuulutame Jumala tõe mis tahes ajal, mil meid selleks kutsutakse.

Me saame end ise vastutavaks teha selles, et me kuulutame Jumala tõe mis tahes ajal, mil meid selleks kutsutakse.

31. oktoobril möödub 500 aastat päevast, mil Martin Luther tõusis

Reformatsioon 500

Sola Scriptura

Sola Fide

Sola Gratia

Solus Christus

Soli Deo Gloria

püsti ja muutis maailma. 2. Peetruse 3:8 on kirjas, et „Issanda juures on üks päev nagu tuhat aastat ja tuhat aastat nagu üks päev“. Kui tuhat aastat on Jumala juures üks päev, siis meie päev on kestnud vaid 12 tundi. Meil on pool päeva veel ees – seda on piisavalt, et reformatsiooni alususkumused – Jumala muutuseaadikud – saaksid jätkata head tööd järgmise põlvkonna juures.

Ärge väsige, ärge sõitke relssidelt maha. Me peame püsime õigel teel ja tõstma reformatsiooni loosungi kõrgele, nii et kõik saaksid teada, kui imeline on Jumal. Sest, tõesti, nii nagu ütles Martin Luther: on vaid üks Jumal ja üks nimi, milles me saame päästetud – Jeesus Kristus (vt Ap 4:21; 1Tm 2:5). Vali täna, keda sa tahad teenida, ent ole teadlik, et sinu valikul on hind. Reformatsiooni aastapäev tuletab meile kõigile meelde, et Jumala seadmine üle inimeste traditsioonide ei ole lihtne valik, aga see on ainus, kui me väärtustame oma igavest elu. ☪

Sherille Hyatt
Briti uniooni ajakirjast Focus
Magazine tõlkinud
Averonika Beekmann

Reformatsioon ja meie mida õpetab meile 500 aastat vana kogemus?

„Lühidalt öeldes, ma jutlustan sellest, õpetan sellest, kirjutan sellest, kuid ma ei sunni kedagi jõudu kasutades, sest usk peab sündima ilma sunnita,“ rääkis Martin Luther sellest, mis 16. sajandi alguses paisus kõikemuutvaks reformatsiooniks.

Mis on reformatsioon, võib küsida? Ja mida sellest arvata? Tõlkes tähendab see ümbermuutmist, ümberkujundamist. Eestis tuntakse seda ajaloolist sündmust ka usupuhastuse nime all. Ülemaailmselt mõeldakse selle all protestantlikku reformatsiooni, mis kärpis tuntavalt katoliku kiriku võimu ja lõpetas nende usumonopoli Euroopas ja kaugemalgi. Sel aastal tähistatakse reformatsiooni 500. aastapäeva ning selle ajakirja oktoobrikuine ilmumine on igati ajakohane, sest 31. oktoobril 1517 avaldas Martin Luther oma 95 teesi, mis muutsid maailma.

Mis siis õigupoolest juhtus ning mida peaksime sellest ajaloolisest sündmusest täna õppima? Kas reformatsioon oli vajalik? Oli see vältimatu? Kas reformatsioon on see miski, mida tuleks teatud aja tagant kirikuloos korrata? Mida õpetab see ajalooline sündmus meile kui kristlastele?

Säde, mis süütas revolutsiooni

Wittenbergis avaldatud 95 teesi ei sündinud tühjast tuulest. Selline otsus tulenes väljakannatamatuks kujunenud olukorrast katoliku kiriku sees. Ellen White tsiteerib raamatus „Suur võitlus“ Saksi hertsog Georgi, kes Riigipäeva ees seistes kirjeldas tollast vaimulikku olukorda: „Kõik häbi on kadunud. Preestrite ainus eesmärk on... raha, raha... nii et need, kes peaksid õpetama tõde, ei kõnele enam muud, kui valet... sellest roojasest allikast voolavad rüvetatud veed. Prassimine sirutab käe ahnusele. Oh häda, seda avalikku pahameelt põhjustab vaimulikkond, kes paiskab nii palju vaeseid hingi igavesse hukatusse. On vaja üldist reformatsiooni.“ (lk. 113)

Taolisteks avaldusteks oli tõesti ka põhjust. Läbi Saksamaa linnade veeresis 1517. aasta suvel vankrid, mis peatusid igas külakeses ning lasid suurel trummil kõlada, et müüa indulgentse ehk patukustutuskirju, millega oli väidetavalt võimalik lühendada pattude eest ette nähtud karistust. Selliste kirjade müümise aluseks oli 12. sajandil levima hakanud eksiõpetus

purgatooriumist ehk puhastustulest, paradiisi ooteruumist, kus patused pidid oma pattude pärast pikki aastaid piinlema, enne kui võisid paradiisi siseneda. See tekitas rahva seas olukorra, kus purgatooriumi kardeti rohkem kui surma ennast.

Lutheri-aegse intensiivse indulgentsikampaania taga seisid kaks mõjuvõimsat meest, kes vajasisid hädasti raha: Magdeburgi ja Mainzi peapiiskop Albrecht Hohenzollern, kes oli kõrvuni võlgades, ja Rooma paavst Leo X, kes oli samuti suutnud

kohutava prassimise tulemusena ära raisata kogu Vatikani vara. Noor paavst (37. a.) kulutas esimese kahe aasta jooksul ära 4,5 miljonit kuld-tukatit ehk 15 tonni kulda, mis kulus kostüümiballidele, jahipidamisele, suurejoonelistele pidusöömingutele ja muudele lõbustustele. Rahaline seis oli Vatikanis kriitiline ning olukorra lahenduseks pakkus Albrecht paavstile järgmist võimalust: leida andekas müügimees, kes reisiks mööda Saksamaad ja müüks indulgentse. Sissetuleku saaksid paavst ja peapiiskop hiljem omavahel ära jagada. Ja selline mees ka leiti, Johann Tetzel, indulgentsimüüja, kes provotseeris oma meetoditega Martin Lutherit sedavõrd, et see päästis valla sündmuste ahela, mida polnud võimalik enam peatada. Lugu ise on lühidalt järgmine.

Kui Luther nägi Wittenbergis koguduseliikmeid, kes tema nina all indulgentsidega lehvitasid, pidas ta mitu ägedat jutlust, mõistes indulgentsid kui sellised hukka, kutsudes kogudust üles oma patte siiralt kahetsema ja mitte püüdma lunastust välja ostma. Järgnevate kuude jooksul kaalus Luther, kuidas katoliku kirikule oma arvamus avaldada ja olukorrale reageerida. Lõpuks, 31. oktoobril 1517 valmisid tema vastuargumendid indulgentsimüügi suhtes. Need oli vormistatud 95 teesina. Vaevast mõistis ta siis, et oli valla päästnud reformatsiooni, mis vältas järgmised paar sajandit ning muutis täielikult seda maailma, milles me elame. Ja samuti ei teadnud ka paavst Leo X ja peapiiskop Albrecht, et nende ahnus saab sädemeks, mis süütab kõige tulisema ususõja Euroopa ajaloos.

Reformatsioon läbi aegade

Täna me teame, et reformatsioon toimus. Kuigi tänapäeval nähakse seda ajaloolist sündmust eelkõige heas valguses, sünnitas see ka palju kannatusi ja viis paljude inimeste

hukkumiseni. Reformatsioon oli ikkagi revolutsioon. Lutheri mäss paavsti vastu avaldas mõju kõigile seisustele, kaasa arvatud kehvast olukorras olevatele saksi talupoegade, kes hakkasid mässama. Lutheri vastuseisust hoolimata muutus talupoegade pahameel peagi vägivaldseks ning 1525. aasta kevadeks olid nad maha põletanud juba kuni 50 kloostrit ja lossi. Talupoegade ülestõus suruti aga veriselt maha ja selle käigus tapeti kuni 100 000 talupoega. Ja see oli alles reformatsiooni lainetuse algus. Maailm muutus peatumatu jõuga ning nii mõnigi kaotas selle keerises oma elu.

Niisiis, kuidas peaksime reformatsioonist rääkima? Mulle avaldas muljet ühe Ameerika kooliõpetaja, Mary Harris Jones'i kommentaar reformatsiooni aadressil. Ta kirjutab: „Reformatsiooni, nagu hariduski, on teekond, mitte eesmärk.“

Usun, et oleme endiselt sellel samal teekonnal. Adventkogudus tähistas hiljuti oma 150. aastapäeva. See oli samuti oma olemuselt reformatsioon, usupuhastus, mis pani aluse adventliikumisele. Alles tähistasime Eesti adventliikumise 120. aastapäeva ja meie Liidu 100. aastapäeva. Neid tähistatavaid numbreid on palju, ja tuleb jätkuvalt juurde. Kuid kõik need tähtpäevad poleks olemaski, kui poleks olemas seda kõige esimest ja kristliku ajaloo olulisimat sündmust, mis leidis aset 2000 aastat tagasi. Siis toimus samuti usureform, mille algatas Jeesus Kristus ise.

Liigagi sarnaselt 16. sajandi Euroopa vaimulikonnale oli ka Jeesuse aegse judaismliku preestrikonna ja vaimulikonna moraalne tase kõvasti alla käinud. Ka nemad ihaldasid vaid kõrgeid kohti ja suurt jõukust. Ajalugu on korduvalt ja hämmastama panevalt tõestanud, et Lutheri aegne inimlik patuprobleem on ajas kordunud nagu kellavärk. Kui mitu korda pidi Jumal Vana

Testamendi lehekülgedel oma rahvaste ahnuse, kurjuse, isekuse ja ebajumalakummardamise pärast pagendusse saatma ja rahvale uue võimaluse kinkima? Ka Jeesus Kristus ei leidnud oma maapealse teenistuse vältel eest rahvast, kes oleks valmis mõtlema rohkemale, kui iseendale. Kõik tuli raskelt kätte õppida. Ikka ja jälle on reformatsioon oma erinevates ajaloolistes vormides pidanud inimeste südamed ümber löikama. Ikka ja jälle on lahinguväljal kas Jumala kartus või isekas kasuahnus. Jumala rahvas vajab ja jätkuvalt vajab pidevat reformatsiooni, nagu on ajaloos seda vajanud ka kogudus.

Meie reformatsioon?

Kuid veelgi suurem küsimus on meie endi olukorra küsimus: kuidas on siis meie vaimuliku olukorraga? Kuidas saab objektiivselt ja õiglaselt hinnata, kas meil on kõik hästi? Kas oleme õigel teel?

Usun, et tõeline reformatsioon on midagi sellist, mida pole võimalik peatada, kui see on alanud. Ja seda pole võimalik alustada, kui see pole õigustatud, kui see pole Jumalast alustatud. Iisraeli ajaloos oli palju neid, kes kord vägivallaga, kord muudel viisidel ja põhjustel püüdsid Iisraeli riiki ja endist hiilgust taastada. Nad kõik hukkusid, nende revolutsioon lüüdati. Paradoks seisnebki selles, et tõeline reformatsioon saab sündida vaid inimese südames, motiividel ja põhjustel, mis ei tule meist enestest. Siinkohal tasubki korrata seda Lutheri ütlust, mida tsiteerisin selle artikli alguses: „Lühidalt öeldes, ma jutlustan sellest, õpetan sellest, kirjutatan sellest, kuid ma ei sunni kedagi jõudu kasutades, sest usk peab sündima ilma sunnita.“ Ning ta jätkab: „Võtke mind eeskujuks. Ma seisn indulgentside müümisele ja kogu Rooma vaimulikonnale vastu, kuid mitte jõudu kasutades. Ma lihtsalt

õpetasin, jutlustasin ja kirjutasin Jumala Sõna; ei teinud midagi muud. Ja kui ma magasin... tegi Sõna... kõik ülejäänud.“ Siia sobib vaid üks kommentaar: see kõlab nagu Kristuse meetod, mis toimib jätkuvalt sama edukalt ja sama pöördumatult.

Reformatsiooni süda ja hing!

Mida võiksime ajaloolisest Lutheri algatatud reformatsioonist meie ajastu kogudusele järeltada? Olen veendunud, et mitte see, millise jõu, väe, veendumuse või faktidega esinetakse, vaid see, millise südamega tehakse, määrab ühe ettevõtmise tõelise edukuse.

Usun, et reformatsioon kestab tegelikult edasi. See on alati nii olnud. Tõeline reformatsioon pole massiüritus, kus tõustakse suurte loosungitega vägevate vastu. Tõeline

reformatsioon leiab aset iga inimese südames. Ja nii juhtus see ka Martin Lutheriga. See algas vaikselt, tema südames, Piibli sügava uurimise tulemusena, kuid ühel hetkel kasvas see temast välja, palju suuremaks kui ta oleks eales unistada osanud. Reformatsioon on ju tegelikult uuesündimine, üks inimene korraga, üks süda korraga, südame ümbermuutmise teel. See on säde, mis levib ühelt inimeselt teisele. Stephen J. Nichols, raamatu „Reformatsioon“ autor, kirjutab: „Reformatsioon on palju laiem sündmus, kui see üks päev. Jah, kindel on, et reformatsioon algas sel päeval, kuid see kes- tis järgmised kaks sajandit, kaasates isikuid paljudest rahvastest. Luther võib küll seista reformatsiooni südames, kuid ta ei seisa seal üksi.“

Seda Nicholsi mõtet laiendades lisaksin, et iga elu on oma olemuselt

reformatsioon, alustades sündimisest, millele järgneb kasvamine, vigadest õppimise tulemusena ümbermuutumine, edasiliikumine, ümber sündimine. Tõeline reformatsioon on südame reformatsioon, südame muutumise lugu. Just seda me vajamegi kõige rohkem. Just seda vajab ka adventkogudus, jätkuvalt, et iga üksikisiku südame tasandil saaks Püha Vaimu muuta inimeste elusid, mille tulemusena võivad muutuda ja muutuvadki perekonnad, kogudused, organisatsioonid ja... Jumala kogudus tervikuna. Ja mida on selleks vaja, et minu sees, sinu sees võiks soodsat pinnast leida reformatsiooni süda ja säde? Jumala Sõna ütleb, kogemus ütleb, elu näitab, et kõik saab alguse ühest erilisest kartusest, jumalakartusest.

fookus

Ellen G. White reformatsioonist

„Saatanal on aeg töötada. Meie ees on tormine tulevik. Kogudus peab edasiliikumiseks ärkama, et seista kindlalt Saatana plaanide vastu.“ Nõuanded kogudusele, lk 247 (allikas: sda.ee/bMzW)

„Hingevaenlane on otsinud võimalust tuua sisse olettust, et seitsmenda päeva adventistide seas toimub suur reformatsioon ja et see reformatsioon tähendab meie usu aluseks olevatest põhimõtetest loobumist ning osalemist ümberkorralduste protsessis. /.../ Kellel on õigust alustada sellist liikumist? Meil on Piibel. Meil on kogemus, millest tunnistab Püha Vaimu võimas töö. Meil on tõde, mis ei jäta ruumi kompromissideks. Kas me ei hülgakski kõike, mis pole kooskõlas selle tõega?“ „Valitud sõnumid“, 1. köide, lk 204 (allikas: sda.ee/MESE)

„On tõsi, et nisu seas kasvab umbrohi ja nii on hingamispäevapidajate seas näha kurje inimesi. Kas me selle tõttu paneme kogudust halvaks? Kas ei peaks iga institutsiooni direktor, iga koguduse juht alustama puhastuse tööd sel viisil, et koguduses aset leidev muutus teeb selle valguseks pimedas paigas?“ „Tunnistused kogudusele“, 6. köide, lk 239 (allikas: sda.ee/HPFQ)

„Üks on kindel – seitsmenda päeva adventistide seas on liiga vähe armastuse vaimu, nii koguduses kui ka hingamispäevakooli töös. Tööliste ja õppijate eesmärk on standardi jaoks liiga madal. Kõik peaksid suuremalt mõtlema, omama kõrgemaid ja pühamaid püüdlusi, hingama sisse puhtamat õhku.“ Nõuanded hingamispäevakooli tööks, lk 86 (allikas: sda.ee/ciQW)

„Nii kogudusel kui ka üksikisikul on oma isiklik vastutus. Jumal on andnud igale inimesele kasutamiseks ja täiustamiseks mõne talendi või talendid. Neid talente kasutades suurendab ta oma võimekust teenida.“ Kristlik juhtimine, lk 42 (allikas: sda.ee/HeCo)

„Igas koguduses peavad olema liikmed koolitatud nii, et nad pühendavad aega hingede võitmiseks Kristusele. Kuidas saab öelda koguduse kohta: „Te olete maailma valgus“, kui koguduse liikmed ei anna tegelikult valgust edasi? Las need, kes vastutavad Kristuse karja eest, ärkavad nägema oma kohustust saata palju hingi tööd tegema.“ Kristlik teenistus, lk 61 (allikas: sda.ee/syoC)

Tsitaadid valinud ja tõlkinud Katrin Dreiling

Jumal jumalate seas

„Jumal seisab jumalikus koguduses, ta mõistab kohut jumalate seas.“ Psalm 82:1

Psalmis 82:1 on kirjutatud: „Jumal seisab jumalikus koguduses, ta mõistab kohut jumalate seas.“ Vanemas piiblitõlkes on: „Jumal on ülevaataja Jumala koguduses, ta mõistab kohut jumalate seas.“ Jumal jumalate seas? Huvitav. Millest siin räägitakse?

Piibli aegadel oli rahvaste seas levinud polüteism – usk paljude jumalate olemasolusse ja sageli mitmete jumalate (samaaegne) kummardamine. Eri rahvad kummardasid eri jumalaid, keda harilikult peetigi just nende rahvaste jumalaiks, kusjuures neid peeti ikka tegelikeks jumalateks. Samal ajal usuti, et peale nende jumalate on olemas ka palju teisi, teiste rahvaste tegelikke jumalaid. Nii peeti rahvaste poolt ka tõelist elavat Jumalat, keda iisraellased kummardasid, vaid nende Jumalaks, vaid üheks jumalaks paljude hulgast. Primitiivsema mõtteviisi kohaselt peeti eri materjalist jumalakujukesi endid jumalaiks. Teised uskusid, et need kujud vaid esindavad nähtamatuid jumalaid, keda kujude vahendusel kummardati. Piibel räägib väga selgelt, et on olemas ainult üks Jumal. Kõik teised on inimeste väljamõeldised – ebajumalad, see tähendab mitte tegelikud jumalad. Peale Piibli Jumala pole olemas mingeid teisi ei nähtavaid ega nähtamatuid jumalaid, rääkimata sellest, et mõni kujuke ise võiks jumal olla. Aeg-ajalt kippus polüteism ka iisraellaste hulka, mistõttu Jumal pidi neile ka aeg-ajalt meelde tuletama, et teisi jumalaid pole olemas.

Piibel räägib väga selgelt, et on olemas ainult üks Jumal. Kõik teised on inimeste väljamõeldised – ebajumalad, see tähendab mitte tegelikud jumalad.

Mooses rääkis rahvale: „Sina ise oled seda näinud, et sa teaksid, et Issand on Jumal; ei ole ühtegi teist peale tema!“ (5Ms 4:35) „Kuule, Iisrael! Issand, meie Jumal Issand, on ainus.“ (5Ms 6:4) Jumal ise ütles: „Nähke nüüd, et see olen mina, ainult mina, ega ole ühtki jumalat minu kõrval!“ (5Ms 32:39) „Nõnda ütleb Issand, Iisraeli kuningas, ja tema lunastaja, vägede Issand: Mina olen esimene ja viimane, ja ei ole muud Jumalat kui mina.“ (Js 44:6) Tõsiusklikel iisraellastel ja kristlastel pole selles mingit kahtlust olnud, kuigi, nagu sai juba nimetatud, kipus polüteism aeg-ajalt ka iisraellaste hulka. Apostel Pauluse 1. kirjast korintlastele loeme: „„Me teame, et maailmas ei ole olemas ühtegi ebajumalat ning et ei ole muud Jumalat kui üks.“ Jah, kui olekski nõndanimetatud jumalaid, olgu taevast või maa peal, nõnda nagu inimeste meelest on jumalaid palju ja isandaid palju, siis meie jaoks on ometi ainult üks Jumal, Isa, kellest on kõik asjad, ja meie tema juurde teel, ning üks Issand, Jeesus Kristus, kelle läbi on kõik, ja ka meie

tema läbi.“ (1Kr 8:4–6) Siin on asi väga selgesti ära öeldud. Kuigi tegelikult pole peale tõelise elava Jumala olemas ühtegi teist jumalat, siis paljude inimeste meelest on need ikka olemas. Neid kardetakse ja austatakse, neid kummardatakse ja teenitakse, neid palutakse ja neilt loodetakse palutut saada. Paulus meenutas galaatlastele, et enne tõelise Jumala tundmist teenisid nad jumalaid, mis tegelikult polegi jumalad. „Kuid siis, kui te ei teadnud midagi Jumalast, te orjasite neid, kes loomult ei olegi jumalad.“ (Gl 4:8)

Ebajumalakummardamine kümnes käsus

Kui Jumal ütles kümne käsu esimeses käsus, et „sul ei tohi olla muid jumalaid minu palge kõrval“ (2Ms 20:3), siis ei mõelnud Ta seda öeldes, et kuigi on olemas palju jumalaid, siis sinul ei tohi neid olla, kuna sinu Jumal olen mina. Ta pidas silmas just seda, et jumalaid on palju inimeste meelest, mitte et neid tegelikult ongi palju. Sedasama pidas silmas ka Mooses oma võidulaulus, kui ta pääsemise puhul ütles: „Kes on sinu sarnane jumalate keskel, Issand?“

(2Ms 15:11) Ilmselt oli Moosesel värskelt meeles, et Jumal rääkis, et Egiptusele nuhtluste saatmisega mõistab Ta ka kohut kõigi Egiptuse jumalate üle, nimetamata, et need on olemas vaid inimeste arvates ja jumalaina pole neid tegelikult olemas (2Ms 12:12). Seda ütles Jumal küll seoses viimase nuhtlusega, aga üks kohtumõistmine nende üle toimus juba alates esimesest

nuhtlusest, kui Egiptuse jumalad ja nende preestrid olid Jumala saadetud nuhtluste vastu jõuetud. Pealegi kannatasid nuhtluste käes ka egiptlaste jumalaiks peetud loomad. Jumal ei soovi, et inimesed usuksid valet. Nii iisraellased kui ka egiptlased pidid mõistma, et Egiptuse jumalad pole tegelikult mingid jumalad ja et peale tõelise elava Jumala, keda iisraellased kummardasid, pole mingeid jumalaid olemas.

Kui Jumal ütles kümne käsu esimeses käsus, et sul ei tohi olla muid jumalaid minu palge kõrval, ei mõelnud Ta, et kuigi on olemas palju jumalaid, siis sinul ei tohi neid olla.

95. psalmis kutsutakse üles hõiskama Issandale ja hüüdma rõõmuga Tema kui päästekalju poole, minema Tema ette tänu ja kiituslauludega, „sest Issand on suur Jumal ja suur kuningas üle kõigi jumalate.“ (s 3) Väljend „suur kuningas üle kõigi jumalate“ ei tähenda seda, et teised jumalad on olemas Tema alamateks, vaid et Tema on suurem kui ükski teine, inimeste välja mõeldud jumal. Tema on võimeline tegema seda, mida need nõndanimetatud jumalad ei saa. Ilmekas näide on Piiblis 2. kuningate raamatu 19. ja prohvet Jesaja raamatu 37. peatükis. Kui Jeruusalemma vallutama tulnud Assüüria kuninga esindaja kiitles, et ühegi nende poolt vallutatud rahva jumalad pole suutnud neid rahvaid nende käest päästa, lisades, et ega teiegi Jumal seda suuda, siis Juudamaa kuningas Hiskija ütles oma palves Jumala poole välja, et assüürlaste poolt vallutatud maade jumalad ei saanudki neid päästa, kuna need ju polnud tõelised

jumalad. Meenutagem neid sõnu Hiskija palves: „Issand, Iisraeli Jumal... Sina üksi oled kõigi maa kuningriikide Jumal, sina oled teinud taeva ja maa... See on tõsi, Issand, et Assuri kuningad on rüüstanud rahvaid ja nende maid ja on heitnud tulle nende jumalad, sest need ei olnud jumalad, vaid olid inimeste kätetöö...“ (2Kn 19:15–18) Edasi öeldakse 95. psalmis ka, et Jumala käes on maa ja meri, sest Ta on Looja. 96. psalmist loeme: „Laulge Issandale, kiitke tema nime, kuulutage päevast päeva tema päästet! Jutustage paganate seas tema au, tema imeasju kõigi rahvaste seas! Sest Issand on suur ja väga kiidetav ja tema on kardetavam kui kõik muud jumalad. Sest teiste rahvaste jumalad on ebajumalad, aga Issand on teinud taeva. Aulikkus ja auhiilgus on tema palge ees, võimsus ja ilu on tema pühamus.“ (Ps 96:2–6) Meie tõeline elav Jumal on kõikidest teistest nõndanimetatud jumalatest üle. Ta on tõesti üle inimeste väljamõeldiste.

Jumal nimetab inimest jumalaks

Tähelepanuväärne on, et Piiblis on mõnikord nimetatud jumalaiks kedagi, keda Piibelgi pole õigupoolest tõelisteks jumalateks pidanud. Huvitav on Piiblit lugedes tähele panna, et Jumal ise on mõnda inimest jumalaks nimetanud. Kui Jumal andis Moosesele ülesande olla Iisraeli rahva juht ja rahvas Egiptuse orjusest välja viia, siis Mooses võttis selle ülesande vastu kõhklustega, ja sedagi pärast pikka veenmist. Ta kartis, et ta ei saa talle pandud ülesandega hakkama. Esimene kõhklus oli: kas minu rahvas kaaslased usuvad mind? Nende ja ka vaarao veenmiseks andis Jumal Moosesele võime teha paar imetegu. Teine kõhklus oli Moosesel: kas ta suudab veenvalt kõnelda? Enda arvates polnud ta kunagi eriti sõnakas olnud, aga nüüd oli ta pealegi veel 40 aastat Egiptusest ära olnud. Jumal ütles küll, et Ta võib Moosesele kõneosavuse anda, aga Ta tuli Moosesele vastu ja pakkus talle abiks tema kõneosava venna Aaroni.

Pealegi on kahekesi kindlam ja julgem kui ükski. Nii võttis Mooses selle ülesande vastu. Edasi läheb aga asi huvitavaks. Loeme 2Ms 4:15, 16: „Ta (Jumal) ütles: „Eks ole leviit Aaron sinu vend? Ma tean, et ta räägib hästi; ja vaata, ta tulebki sulle vastu. Kui ta sind näeb, siis ta rõõmutseb südamest. Sina pead temaga rääkima ja temale sõnad suhu panema, aga mina olen sinu suuga ja tema suuga, ja ma õpetan teid, mida te peate tegema. Tema rääkigu sinu asemel rahvaga ja see olgu nõnda: tema on sulle suuks ja sina oled temale Jumalaks.““ Jumal töötas olla mõlemaga, nii Mooses kui ka Aaroniga, Moosesega, et ta võiks rääkida täpselt seda, mida Jumal talle oli ilmutanud ja ilmutab, ning Aaroniga, et ta võiks seda selgesti ja veenvalt kõneldes edasi anda. Ehkki rahvale võis Aaroni positsioon tunduda lugupidamist väärivam, oli Mooses positsioon siiski Aaroni omast kõrgem, nii nagu Jumala positsioon on kõrgem Tema prohveti omast. Jumal inspireeris Moosesest, mitte Aaroni. Mooses rääkis Jumalalt saadut Aaronile edasi jumaliku autoriteediga. Aaron pidi Moosesega sõnad vastu võtma nagu Jumala omad, need veenvalt edasi andma ja üldse tegema, mida Mooses tal teha käskis. Selles tähenduses pidi Aaron olema Moosesega suuks ja Mooses Aaronile jumalaks. Nii ka läks. Loeme 2Ms 4:27–31: „Ja Issand ütles Aaronile: „Mine kõrbesse Moosesele vastu!“ Ta läks ning kohtas teda Jumala mäe juures ja andis temale suud. Ja Mooses tegi Aaronile teatavaks kõik Issanda sõnad, kes teda oli läkitanud, ja kõik imeteod, mis ta teda oli käskinud teha. Siis Mooses läks koos Aaroniga ja nad kogusid kokku kõik Iisraeli laste vanemad. Ja Aaron rääkis kõik need sõnad, mis Issand oli Moosesele rääkinud, ja ta tegi imetegusid rahva silma ees. Ja rahvas uskus; kui nad kuulsid, et Issand oli tundnud muret Iisraeli laste pärast, ja et ta oli näinud nende viletsust, siis nad kummardasid ja heitsid silmili maha.“

Mooses ja Aaron vaarao ees

Asi läheb veel huvitavamaks. Mooses pidi olema jumalaks mitte ainult Aaronile, vaid ka vaaraole. Loeme 2Ms 7:1, 2: „Ja Issand ütles Moosesele: „Vaata, ma panen sind vaaraole jumalaks ja su vend Aaron olgu sulle prohvetiks. Sina räägi kõik, mida ma sind käsin, ja su vend Aaron rääkigu vaaraole, et ta laseks Iisraeli lapsed oma maalt ära minna.““ Seda ütles Jumal Moosesele enne Moosese ja Aaroni teist käiku vaarao juurde, pärast nende esimest käiku vaarao juurde, mille järel oli Iisraeli rahva orjapõli endisest raskemaks tehtud. Mooses ja Aaron olid vaaraole edasi andnud Jumala, Iisraeli Jumala sõnumi, aga vaarao ei tunnistanud Iisraeli Jumalat. Tema meelest oli Ta mitte ainus tõeline Jumal, vaid üks jumal paljust. Kuna Ta polnud ka tema, Egiptuse vaarao ja Egiptuse Jumal, siis ei pidanud vaarao Tema kuulda võtmist vajalikuks. „Aga vaarao vastas: „Kes on Issand, et peaksin kuulama ta sõna ja laskma Iisraeli ära minna? Mina ei tunne Issandat ega lase ka Iisraeli ära minna!““ (2Ms 5:2) Oma maal, Egiptuses, oli vaarao kõrgeima positsiooniga inimene. Kes oli Mooses, et vaarao pidi teda kuulda võtma? Maises mõttes oli Moosese positsioon vaarao omast madalam, aga Jumal ei soovinud, et Mooses ennast vaaraost madalamana tunneks. Vaarao oli oma maal kõrgeim ilmalik võimukandja, aga Moosesel oli Looja, tõelise elava Jumala esindajana vaarao positsioonist kõrgem positsioon, millega vaarao pidanuks arvestama, aga tõelist Jumalat tundmata ja tundma tahtmata, ei arvestanud. Jumal ise nimetas aga Moosese positsiooni vaarao omaga võrreldes veelgi kõrgemaks, öeldes Moosesele: „Vaata, ma panen sind vaaraole jumalaks.“

Nüüd aga tagasi Ps 82:1 juurde, kus räägitakse Jumalast jumalate seas. Teades, et Jumal ise on jumalaks nimetanud ka inimest Mooset, keda mitte kuidagi ei saagi võtta

päris jumalana, ei peaks me olema üllatunud, kui Piiblis on ka teisi inimesi jumalateks nimetatud (ilma neid päris jumalateks pidamata). Just nii on 82. psalmis. Seal on nimetatud jumalateks Iisraeli kohtunikke, kelle käes oli Jumala Sõna ja kes pidid just Jumala Seaduse alusel õiglast kohut mõistma, aga kes ei mõistnud õiglast kohut. Neid manitsetakse õiglast kohut mõistma. Neile tuletatakse meelde, et Jumal mõistab kohut nii nagu üldiselt nii ka nende üle. Kohtunikud, kelle käes oli Jumala Sõna ja kes pidid selle alusel kohut mõistma, olid oma positsiooni tõttu lihtrahvale nagu jumalad ja Jumal aktsepteeris seda,

Kohtunikud, kelle käes oli Jumala Sõna ja kes pidid selle alusel kohut mõistma, olid oma positsiooni tõttu lihtrahvale nagu jumalad, ja Jumal aktsepteeris seda.

teades, et ega neid ikka päris jumalateks ei peetud. Neile tuletatakse meelde, et Jumal peab neid, nagu kogu oma rahvast, küll enda – Kõigekõrgema – lasteks, aga siiski on nad surelikud nagu iga teine inimene. Loeme Ps 82:6 ja 7: „Mina küll ütlesin: Teie olete jumalad ja olete kõik Kõigekõrgema lapsed. Siiski te surete kui inimesed ja langete kui kes tahes vürstidest.“ 82. psalmi mõistmisele aitab kaasa selle kasutamine Jeesuse poolt. Kui Jumala Poega Jeesust Kristust süüdistati pühaduseteotuses seetõttu, et Ta nimetas ennast Jumala Pojaks, siis osutas Ta 82. psalmi 6. salmis kirjutatule. Loeme Jh 10:33–36: „Jeesus ütles neile: „Mina olen teile näidanud palju häid tegusid oma Isalt.

Millise teo pärast nende seast te tahate mind kividega surnuks visata?“ Juudid vastasid talle: „Me ei taha sind kividega surnuks visata mõne heateo pärast, vaid pühaduseteotuse pärast, sest sina, kes sa oled inimene, teed ennast Jumalaks.“ Jeesus vastas neile: „Eks teie Seadusesse ole kirjutatud: Mina olen öelnud: Teie olete jumalad!? Kui see nimetab jumalaiks neid, kelle kohta Jumala sõna käis – ja Pühakirja ei saa teha tühjaks –, kuidas siis teie ütlete sellele, kelle Isa on pühitsetud ja läkitanud maailma, et ta teotab Jumalat, kuna ma ütlesin: Mina olen Jumala Poeg?“ Kuigi Jeesus on Jumal hoopis teises tähenduses kui 82. psalmis nimetatud, sai Ta selles psalmis kirjutatut kasutada enda kaitseks. Kui Pühakirjas oli Iisraeli nimetatud „jumalateks“, kuidas siis võisid juudid süüdistada Jeesust, tõelist Jumala Poega, selles, et Ta end Jumala Pojaks nimetades Jumalat teotas?

Kokkuvõtteks

Jumal on ülevaataja Jumala koguduses. Kõigi jumalaiks peetute seas on Ta ainus tõeline elav Kõikväeline Jumal. Muude kohtumõistjate hulgas on Ta kohtunik, kes mõistab õiglast kohut, sealhulgas ka kohtunike üle, ja nagu ütleb Paulus: „Nõnda peab siis igaüks meist enda kohta Jumalale aru andma.“ (Rm 14:12) ☞

MEIE AEG meie ajast

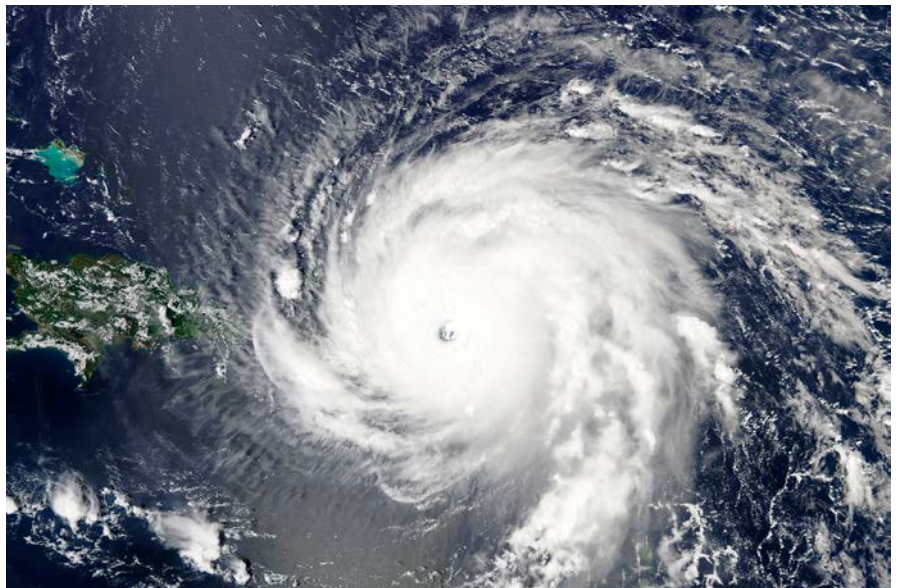
MERVI KALMUS

8. september

Mõtlen Tania, Irma ja Harvey peale. See kõlab nii, nagu oleksid nad toredad Kanada sugulased, keda hea sõna ja mõttega meenutada, aga nad ei ole. Nad on hoopis meeletu jõuga troopilised tormid ja orkaanid, kellele on antud toredate Kanada sugulaste nimed. See on iseenesest kummaline – et inimesed panevad nime isegi nähtustele, mis mingilgi kombel inimese moodi ei ole ega inimese nime ei vääri. Justkui nimega koos oleks torm natukenegi inimlikum või tuttavlikum kui ilma nimeta.

Mõtlen – või vähemalt püüan mõelda – kõigile neile võõrastele inimestele, kes praegu kannatavad või isegi oma elu eest võitlevad. Mõtete taustaks krõbistab akna taga vaikset sügisvihma sadada, see teeb idee troopiliste tormidest kuidagi eriliselt ebareaalseks, sürreaalseks. Mis tunne oleks mul seista siinsamas, keset oma väikest armsat kööki, kui vesi oleks puusani? Kuidas on võimalik, et kellegi maja on just pilbasteks lennanud, ja tal ei ole kohta, kuhu täna õhtul oma pea panna? Mis siis, kui Tallinnat tabaks praegu selline torm, mis mu enda varanatukese, mida küll palju ei ole, aga mis mulle ometi nii kallis on – raamatud ja fotod ja mu viiuli –, läbi leotaks ja ära hävitaks? Pean endale tunnistama, et väga keeruline, lausa võimatu on mul ennast ette kujutada nende inimeste õnnetust läbi elama. Ma lihtsalt oska ette kujutada, kui hirmus ja hirmutav see kõik võib olla.

Ja vara kaotusele ning hirmule oma elu pärast lisandub kõigele veel ka jõuetuse ja abituse tunne. Võib-olla on see tunne sama hirmus ja

ebamugav kui need teised kaks asja. Vähemalt siin, läänelikus ühiskonnas, oleme üles kasvanud mõttega, et me suudame loodust ja keskonda kontrollida – et me oskame tehnoloogia ja oma nutikuse abiga looduse üle valitseda. Ja mingis mõttes ei ole see vaid läänelik mõtaviis, vaid läheb tagasi inimkonna hälli juurde. Inimestele ju *anti* maailma alguses meelevald looduse üle, kas pole? Inimene oli mõeldud loodut valitsema, hoidma, kasutama, kaitsma. Ja nüüd tundub see roll olevat löögi all, kontroll näib kaduvat, kaos ja häving näib järjest enam võimu võtvat.

See aga toob mind ühe piibliteksti juurde, mis aitab mul selles ehmatavas olukorras ometi teatavat loogikat näha ja mis annab mulle kindluse selles osas, et kõik see, mida Irma-taolised orkaanid korda saadavad, ei ole juhuslik. Prohvet Jeremija kirjeldab ühes prohvetlikus tekstis Issanda päeva ja kõiki neid apokalüptilisi sündmusi, mis sellega kaasas käivad. Ja ta ei jäta lugejale mingit kahtlust – see kord ja korrapära, need piirid ja suhted, mille Jumal maailma luues paika pani, saavad Issanda päeval pea

peale pööratud ja segi aetud. Jeremija ütleb: „*Ma vaatasin maad, ja ennäe, see oli tühi ja paljas; ma vaatasin taeva poole, aga seal ei olnud valgust. Ma vaatasin mägesid, ja ennäe, need vabisesid ja kõik künkad kõikusid. Ma vaatasin, ja ennäe, ei olnud ühtegi inimest ja kõik taeva linnud olid põgenenud. Ma vaatasin, ja ennäe, viljakas maa oli kõrb ja kõik linnad lõhutud Issanda vihalõomast, tema palge ees.*” (Jr 4:23–26) Siin kirjeldatakse loomisele vastupidist protsessi. Korrast saab jälle kaos, kontrollist saab jälle kontrollimatus. Ja ma mõtlen: ehk on inimlik kontroll ja valitsus, mis inimesele loomisel *anti* ja mille kadumist me neil päevil nii teravalt tunnetame, samuti üheks selgeks märgiks sellest, et oleme Issanda päeva lävel. Ehk räägivad orkaanid ühes teiste maailmas toimuvate muutustega meile Jeesuse kauaoodatud tagasitulekust.

Kui ma neile asjadele nii mõtlen, siis valu kannatavate inimeste pärast ei vähene, aga ometi tunnen uudiseid kuulates ja vaadates südames lootust tärkamas. See kõik ei kesta igavesti, varsti, üsna pea saame lõpuks näha Kuningat ja oma Issandat. Tule, Issand Jeesus!

28. september

Selle aasta sügis saabus minu meelest suurema värvikirevuse saatel kui mõni teine sügis. Vähe-malt siin Tallinnas – kogu linn punetas, kolletas ja rohetas juba päris sügise alguses. Kesklinna kandis oli ülekaalus kolletumine, mida enam Lasnamäe poole, seda rohelisem oli ümbrus. Valimissügis, mis muud.

Debatti selle üle, kas ühel adventistil on sobilik hääletamas käia ja riigi- või kohaliku võimu asjus kaasa rääkida, on pikalt peetud. Meie hulgas on inimesi, kellel on veel liigagi hästi meeles nõukogudeaegne valimisbutafooria ja riigivõimu raudsaabas. Mõistan väga hästi, miks sellised inimesed hoiavad valimistest, ka Eesti omadest, heaga eemale. Küllap on paljudel neist oma kurvad kogemused ja halvad mälestused, mille on nii ilusasti ja nukralt kokku võtnud Karl Ristikivi ühes oma luuletustest: „Ja kui nad küsivad, miks ma ei tulnud, ütle, et mina ei saa käia nooltega sunnitud teed relvis valvuri saatel.” Samas on peale kasvanud põlvkond, kelle jaoks on need mälestused justkui tondijutud – judinaid tekitavad, aga samas täiesti ebarealsed. Minagi olen üks neist – mul ei ole mingit mälestust ega kogemust sellest, et riik võiks olla julm või võõras või surrav. Ma olen uue aja laps ja minu jaoks on valimised üheks tavapäraseks elu osaks, mis minus erilisi emotsioone ei tekitagi.

Esimesed adventistid tegelesid samasuguste dilemmadega. Ja kuna nad kogesid riigipoolset survamist hingamispäeva küsimuses (nii mitmeski USA osariigis mindi kohaliku võimuga pühapäeva seaduse tõttu päris nügade peale) ja nägid kõiki teisi kirikuid ning võimuorganeid kui Baabüloni, siis hoiti iseenesestmõistetavalt riigi asjadest nii kaugele kui võimalik. Huvitaval kombel tuli valimiste teema aga teravalt päevakorda 1859. aasta kohalike

valimistega seoses, sest Battle Creeki elas suur hulk adventiste ja tõstatatus küsimus, kas nad ei peaks Battle Creeki kohalikus, st kogudusevälises elus aktiivsemalt kaasa lööma. Tore, võiks öelda et lausa muhe on lugeda Ellen White'i päevikusissekannet sellest aastast – tekib tunne, nagu olnuksin ise seal –, kus ta võtab kokku ühe „valimisdebati”: „Käisin õhtul koosolekul. Oli vaba, huvitav koosolemine. Kui oli aeg lõpetada, võeti üles valimiste teema. James rääkis esimesena, siis vend Andrews, ja mõlemad olid seda meelt, et me peaksime oma mõju kasutama heaks, vastu seisma halvale. Nad arvavad, et on õige anda oma hääl *tasakaalukate* meeste poolt meie linnas selle asemel, et riskida sellega, et vaikimine aitab võimule *mittetasakaalukad* mehed. Vend Hewett räägib oma kogemusest ja jõutakse otsusele, et hääletada võib. Vend Hart räägib hästi. Vend Lyon on vastu. Keegi teine ei ole hääletamise vastu, aga vend Kelloggile hakkab ka tunduma, et see on õige. Meeldivad tundmused kõigi vendade hulgas. Oh, et nad ainult tegutsesid Jumala kartuses.” Seitse aastat hiljem, keset poliitilisel kuumi aegu (president Lincoln oli mõrvatud, Ameerika kodusõda oli

hiljuti lõppenud), võeti adventkoguduse iga-aastasel peakonverentsil vastu seisukohavõtt, mis pole põhimõtteliselt tänini muutunud: „*Otsustatud*: oleme seisukohal, et valimistel osalemine, kui see on õigluse, humaansuse ja õigluse poolt, on iseenesest süütu ja võib teatud aegadel olla tungivalt soovitatav; aga iga hääl, mis tugevdab selliseid kuritöid nagu ohjeldamatus, mäss ja orjapidamine, on meie silmis taeva ees iseenesest kuritegu.” (23. mai 1865) (Kõik need dokumendid on Ellen White'i pärandinõukogu internetilehel kättesaadavad, soovitan päevakohaseks lugemiseks!)

Nii et valimistega on sellised lood. Lähed valima, teed hästi, ei lähe, ei tee ka midagi halvasti. Üks asi on selle otsuse juures oluline, Ellen White, tark naine, teadis seda: „Oh, et nad ainult tegutsesid Jumala kartuses!”

Üks asi tuli mulle veel sellega seoses meelde. 19. septembril tähistas maailm 124 aasta möödumist ajaloolisest päevast, mil Uus Meremaal anti naistele hääletusõigus. Nad olid maailmas esimesed. Hmm, ma arvan, et lähen seda tähtpäeva meeles pidades 15. oktoobril rõõmsa südame ja jumalakartliku meelega hääletama. ☺

ANDRES PLOOMPUU

Nahum

On 2016. aasta kevad ning maailma meedias levib kiiresti järjekordne uudis ISISe hävitustöö kohta, kes ei anna armu isegi iidsele kultuuripärandile. Seekord on maatasa tehtud muistne Adadi värav, mis asub Mosuli lähedal Iraagis. Tegemist oli Piiblis mainitud iidse linna Niineve ühe kuulsa väravaga, kunagise maailma suurima linna, Assüüria Impeeriumi keskuse ja uhkuse ühe sümboliga, mis Islamiriigi poolt hetkega põrmustati. Selle lähedal asuva Mosuli linna elanikele oli see suur kaotus, sest nad peavad ennast iidsete assüürlaste järglasteks, kes Niineve linna ehitasid.

Ei teagi, kuidas seda võtta, kas naerda või nutta, kuid see, mis on juhtunud Niinevega, on Piiblis ammu ette kuulutatud. Prohvet Nahum kirjutab Niineve kohta: „Ma valmistan sulle haua, sest sa oled neetud.“ (1:14) Tekib tõesti küsimus, miks üks koht kõrbes, mille hiilgus ja elu on ammu hääbunud, ikka veel hävingut ligi tõmbab.

Niineve oli iidse Uus-Assüüria suurriigi pealinn, mis 8. ja 7. sajandil eKr hõlmas osaliselt või täielikult muu hulgas tänapäeva Iraagi, Süüria, Liibanoni, Türgi ja Iraani ala. Siis oleks raske uskuda olnud, et selle impeeriumiga midagi juhtuda võiks. Tema erakordset julmust ja sõjalist jõudu said tunda kõik ümberkaudsed rahvad, kaasa arvatud juudid. Siinkohal tasubki meelde tuletada, et just assüürlased hävitasid 722. aastal eKr Samaaria ning viisid põhjariigi Iisraeli kõrgklassi igaveseks pagendusse.

Prohvet Nahum, kelle sõnumit me selles artiklis analüüsime, keskenduski just selle „vaenlase“ ehk Niineve linna saatuse kirjeldamisele.

Kes oli prohvet Nahum?

Meie teadmised prohvet Nahumi kohta on niivõrd väikesed, et temast kui mehest polegi midagi esile tuua. Tema kohta öeldakse, et „ta on meie jaoks vaid veidi rohkem kui hääl“. Teame vaid, et ta oli pärit kuskilt Elkosest (1:1), mille asukoha suhtes puudub üksmeel. Ka tema kolmepeatükilise raamatu kirjutamise aeg pole teada, jäädes ilmselt kuskile 7. sajandisse eKr, enne Niineve hävitamist 612. a eKr. Niisiis tuleb meil keskenduda sellele, mida ta ütleb ja kuidas ta seda ütleb.

Siinkohal väärivad märkimist paralleelid prohvet Joonaga, kes samuti kuulutas Niineve elanikele, kuid tegi seda Nahumist varem (ilmselt kuskil 8. saj eKr). Kuigi sihtgrupp oli mõlemal prohvetil sama, saavutas nende

sõnum kardinaalselt erineva tulemuse. Joonas kuulutus tõi kaasa meelesparanduse. Joonas seda oodata ei osanud, kuid Jumal oli seda selliselt ette näinud. Kuid Nahumi kuulutus meelesparandust kaasa ei toonud ning näib, et ka Jumal neile andestust ei pakkunud. Niineve aeg oli otsa saanud. „Kõik su kindlused on nagu varajaste marjadega viigipuud: kui neid raputatakse, langevad marjad sööjale suhu,“ kirjutab Nahum. (3:12)

Nahum on oma kirjeldustes julge ja kujundlikkuses maaliline, üheaegselt karge kuid ka väärikas, liikudes kiirelt ühelt ideelt järgmisele ja sellest tulenevalt luues teravaid kontraste.

Tulevik Nahumi moodi

Iga lugeja veendub kiiresti, et raamatu keskseks sõnumiks on Jumala kohtu kuulutus, kuid Nahumi raamatu silmatorkavaks erisuseks on see, kuidas ta seda karmi hävingut ette kuulutab. Talle on omane kirjeldada tulevikku, nagu oleks see praegu toimumas. Taolist lähene mist nimetatakse heebreakeelset grammatilist terminit kasutades „prohvetlikuks perfektiivsuseks“ (ing k *prophetic perfect*). See tähendab, et kuigi Niineve langemine toimus tulevikus (1:13-14), oli meie prohvet selle aset leidmises nii kindel, et kirjeldas sündmuste käiku, nagu teeks ta kuulajatele sündmuskohalt otseülekannet. (2:3-7; 3:1-7) Nahum oskas edasi anda nn prohvetlikku tänapäeva, maalides oma kuulajaskonna silme ette visuaalse pildi Assüüria pealinna hävitamisest.

Seda Jumala püha viha väljavalamist oma vaenlaste vastu kirjeldab Nahum ka üpris poeetiliselt. Lausa seda võrd hästi, et teda kui luuletajat võrreldakse prohvet Jesajaga. Ta on oma kirjeldustes julge ja kujundlikkuses maaliline, üheaegselt karge kuid ka väärikas, liikudes kiirelt ühelt ideelt järgmisele ja sellest tulenevalt luues teravaid kontraste. Nagu näiteks 1:2 kasutab Nahum mõtet „Issand on kättemaksja“ kolm korda järjest, kuid juba järgmises salmis ta toob esile, et Jumal ei vihastu kergesti (ingl. k „slow to anger“).

Nahum kirjutas ühest küljest juutidele hoiatuseks, mis juhtub nendega, kes moraalseadusi ei austa; teistest küljest pakkus ta juutidele lohutust – vaenlane saab õiglase karistuse.

Kellele oli Nahumi sõnum suunatud?

Kogu oma poeetilisuses, karmuses ja otsekoheuses jääb aga üle küsida, kellele Nahum kirjutas. Oleks mõistlik oletada, et ikka Niineve elanikele. Kuid raamatus endas pole ühtegi vihjet või üleskutset selle kohta, et see kohtukuulutus selliselt kohtualusteni jõudnud oleks. Pigem on tõestatav, et Nahum oli klassikaline rahvuslik prohvet, kelle sõnum oli ühemõtteline, kuid sügav. Niineve saatus illustreeris ilmekalt seda, kuidas Jumal ei jäta ülekohtust karistamata ega salli ebaõiglust. Ajal, mis Nahum tegutses, olid assüürlaste tegemised kõigile teada. Ka juutidel oli põhjust neid karta ja vihata. Seda kinnitab ka järgmine salm: „Sest Issand taastab Jaakobi suuruse nagu Iisraeli suuruse, kuigi rüüstajad on rüüstanud neid...“ (2:3) Niineve hiilgus, jõukus ja rikkus oli rajatud nende rüüste- ja vallutusretkedele. „Häda veresüüga linnale, kuhjaga täis valet ja rõõvimist“, (3:1) kirjutab Nahum, „ma lõpetan maa pealt su rõõvteo ja enam ei kosta su käskjalgade hääl“ (2:14).

Eelnevast võib järeldada, et Nahum kirjutas eelkõige juutidele, oma rahvale. Ta kirjutas ühest küljest juutidele hoiatuseks, mis juhtub nendega, kes moraalseadusi ei austa, kes teiste elu ei väärtusta. Teistest küljest vaadatuna pakkus ta aga juutidele lohutust ja troosti, et nende vaenlane, kes neid oli vaevanud, saab lõpuks oma õiglase karistuse.

Nahumile heidetakse ette, et sarnaselt Habakukiga ei noomi ta kordagi Juudat. Justkui oleks juutide endi moraalne olukord hea. Nahum kirjutab: „Vaata, juba on mägede peal sõnumitooja jalad, tema kuulutab rahu. Pühitse, Juuda, oma pühi! Tasu oma töötused! Sest iialgi enam ei tule su kallale nurjatu – ta hävitatakse sootuks.“ (2:1) Sellist optimismi seostatakse nende prohvetite mõtteviisiga, kes Jeremija raamatus kuulutasid ka kuningale rahu, kuigi rahu ei olnud ega tulnud. Kas prohvet Nahum oli Juuda pattude suhtes pime ja tuleviku osas liiga optimistlik? Usume, et siiski mitte. Nahum eristus teistest nn rahukuulutajatest sellepolest, et tema ei lahutanud oma rahukuulutust moraalist. Juutide heaolu sõltus nende ustavusest Jumalale ja Jumala moraalseadustele. Niineve häving oli selles suhtes hoiatavaks näiteks kõigile, kes peaksid Jumala seadusi eirama. Kuid samas väljendub Nahumi raamatus selgelt rõõm selle üle, et pikaajane rõhuja, rahvaste aheldaja, rüüstaja ning rõövija, Juuda vaenlane saab

KAS TEADSID ET:

- Nahumi mainitakse Piiblis vaid üks kord: Nahum 1:1.
- Nahum kuulutas umbes 100 aastat pärast Joonat ja hinnanguliselt 50 aastat enne Niineve langemist.
- Nahumi eluajal oli Niinevest saanud maailma võimsaim linn.
- Usuti, et Niineve linn suudaks üle elada kuni 20-aastase piiramise.
- Niineve linnamüürid olid üle 30 meetri kõrged ja nii paksud, et selle müüriil võis kolm vankrit kõrvuti sõita.

lõpuks alistatud, lausa hävitatud. See võis omakorda põhjustada juutide seas üürikese, kuid põhjendamatu optimismi, et nüüd saabub rahuaeg. Juutidele võis tunduda, et Joosija usureformidest piisas, et tagada nende riigi püsijäämine.

Kokkuvõte

Seda artiklit kirjutama valmistudes lugesin alustuseks väikese prohvetiraamatu läbi ja mõtlesin: selle raamatu kohta pole küll midagi öelda. Nagu varemgi kogunud olen, see väike prohvet üllatas mind. Süvenedes raamatu ajaloolisse tausta ja taaslugedes prohvet Nahumi luulelisi ridu on ka see raamat minu jaoks selliselt ellu ärganud, et nüüd pean taaskord tõdema, et palju jääb ruumi puudusel lihtsalt ütlemata. Ega ilmaasjata pandud seda väikest raamatut Piibli kaanonisse. Olgu selle kinnituseks järgmine huvitav fakt.

Ajalooliselt teame, et Niineve linn hävitati 612. a eKr. Selle saavutasid meedlaste ja babüloonlaste ühisjõud, kes 612. aasta suvel marssisid Tigrise jõge mööda selle kallastel asuvat Niineve linna piirama. Arvatakse, et kolmekuulise piiramise käigus tuli linna vallutamisele appi tulvavesi, mis hävitas osa savitelistest rajatud linnakindlustusest. Loeme aga, mida kirjutab Nahum ennustuses Niineve kohta: „Aga tulvavate voogudega teeb ta sellele paigale lõpu ja ajab oma vaenlased pimedusse“ (1:8) ja „jõevärvavad avatakse ja palee hakkab vankuma“ (2:7).

Mingil põhjusel ei anta täna armu isegi Niineve vähestele allesjäänud varemetele. Muidugi... tänapäevases Iraagis toimetab teistsugune kurjus, kuid usume, et ka see ei jää püsima. Prohvet Nahumi kaudu edasiantud sõnum kõlab läbi aegade ikka samasuguse jõuga kõigile, kes kurja teevad: „Ei ole paranemist su vigastusel... sest kellest ei ole sinu kurjus lakkamata üle käinud?“ (3:19) Ehk teeme meie sellest loost oma elus ja valikutes paremaid järeldusi. ☺

Välismisjonärid

Käesolevas Meie Ajas heidame pilgu tuntumatele eestlastest misjonäridele, kes läksid möödunud sajandil Eestist teistesse riikidesse, et seal inimeste päästmiseks oma panus anda.

Amanda Sophie Nukka (1904–2004)

Esimeseks välismisjonäriks Eesti adventkoguduse ajaloos peetakse Amanda Nukat, kes liitus adventkogudusega 1923. aastal. Mõned aastad hiljem asus ta õppima Balti Uniooni Misjonikooli, mille lõpetas 1929. aastal. Enne misjonärina Aafrikasse siirdumist töötas ta kaks aastat Eesti liidu kassapidajana.

Oma tööga Sierra Leones alustas Amanda Nukka 1931. aasta sügisel. Sierra Leone oli tollal üks kardetavamaid piirkondi ning seda riiki kutsuti eelmise sajandi alguses valge mehe hauaks, kuna sealne kliima ja mitmed haigused said saatuslikuks paljudele inimestele teistest riikidest. Ka mitmed misjonärid või nende pere liikmed surid seal. Seetõttu oli misjonäri minek sinna suur eneseohverdus.

Sierra Leones asus Amanda Nukka tööle kohaliku misjonikooli õpetajana ning hiljem ka kooli juhatajana, kuid 1935. aastal haigestus ta raskelt malaariasse ning oli seetõttu sunnitud suunduma ravile Taani Skodsborgi sanatooriumisse. Pärast tervenemist oli ta mõnda aega Eestis, kuid 1937. aastal siirdus ta uuesti Sierra Leonesse. Katsumused ja põetud haigus ei olnud võtnud temalt indu tegutseda ligimeste heaks Aafrikas.

Oma tagasimineku kohta kirjutas Amanda Nukka järgmist: „Olin üliõnnelik, kui saabus uus kutse minna tagasi vanale tööpõllule. Kuigi olles täiesti teadlik kõigest, mis mind ees ootab, ometi miski ei suutnud takistada otsustamast järgida kutsele, sest eks olnud see minu igatsuse ja lootuse täitumine.“

Hiljem töötas Amanda Nukka veel Ghanas ja Nigeerias. 1959. aastal siirdus ta elama Ameerika Ühendriikidesse ning tema elukohaks sai Loma Linda linn, kus ta elas kuni elu lõpuni.

Mary Saks Reinhard (1913–2005)

Amanda Nukka eeskujul alustas 1939. aastal Aafrikas tööd järgmine misjonär Eestist – Mary Saks. Oma tegevustes käis ta sõna otseses mõttes Amanda Nukka jälgedes: ta lõpetas 1930. aastal Balti Uniooni Misjonikooli, töötas aastatel 1931–1938 Eesti liidu kassapidajana ning edasi asus tööle Aafrikasse. Eialgu töötas ta kolm aastat Ugandas Ülem-Niiluse uniooni sekretär-kassapidajana ning seejärel kolm aastat samal ametikohal Uganda misjonipõllul. Oma põhitöö kõrvalt aitas ta paljusid sealseid elanikke ning jagas neile rõõmusõnumit Jeesusest Kristusest. Inimestega

suhtlemiseks õppis ta ära ka kohalikud keeled: suahiili ja luganda keele. Aastatel 1946–1953 elas Mary Saks Ameerikas ning töötas peakonverentsi statistika osakonnas. 1948. aastal abiellus ta Rudolf Reinhardiga (1912–2005), kuid lapsi nende abielust ei sündinud. Viis aastat pärast abiellumist said Mary ja Rudolf mõlemad kutse töötamiseks Aafrikas. Seekord asusid nad tööle Kongoosse sealse uniooni juurde. Mary põhitöö oli statistikaga tegelemine ja Rudolfi ülesanne oli koordineerida sealsete misjonäride tööd. Pärast seda töötasid nad veel mõnda aega Zimbabwes, kuni 1966. aastal mindi lõplikult tagasi Ameerikasse.

Eduard Johannes Kanna (1908–1970)

Aastatel 1946–1964 töötas Paraguais ja Brasiilias suure eduga Eestist pärit ja aastaid Eesti liidus töötanud Eduard Kanna. Ta oli pärit Lääne-Virumaalt ning tuli adventkogudusse 1925. aastal. 1929. aastal lõpetas ta koos Amanda Nukkaga Balti Uniooni Misjonikooli. Lõpetamisel sai tulevane misjonär kooli poolt järgmise iseloomustuse: "Halastaja samaariamees. Püüab heasüdamlikult kannatajaid aidata ja langenuid tõsta." Misjonikooli lõpetamise järel siirdus ta õppima Taani Skodsborgi meditsiinikooli. Kooli lõpetamise järel naasis ta 1936. aastal tagasi Eestisse ning alustas tööd Tapa koguduse juures. Sama aasta 21. oktoobril abiellus Eduard Kanna rootslanna Svea Linnea Ekebomiga (1908–2001), kellega ta oli kohtunud Taanis õppides. Kokku sündis neile kolm last: Mailis, Art ja Birgitta. 1937. aastal asus ta tööle Rakvere koguduse juures ning just tema eestvedamisel ehitati koguduse poolt 1936. aastal soetatud hoone ümber palvelaks. Avajumalateenistus uues palvelas toimus 8. oktoobril 1937 ning see hoone on Rakvere koguduse kodu ka täna. Töötamise periood Rakvere koguduse juures ei olnud aga kuigi pikk, sest juba järgmise aasta sügisel suunati Eduard Kanna tööle Haapsallu. 1944. aastal õnnistati seni evangelistina töötanud mees jutlustajaametisse, kuid sõjategevuse Eestisse saabumisel lahkus Eduard Kanna koos perega Rootsi.

1946. aastal kutsuti Eduard Kanna tööle Lõuna-Ameerikasse, kus ta töötas kokku 18 aastat. Paraguais ja Brasiilias töötas Eduard Kanna märkimisväärse eduga. Misjonärina töötades ristas ta aastas keskmiselt 200 inimest ja sealne adventkogudus kasvas tema töötamise aja jooksul märkimisväärselt. 1964. aastal lõpetas ta oma töö Lõuna-Ameerikas ning asus tööle jutlustajana Ameerika Ühendriikides. ☺

Allikad:

- Misjoniteated nr 12, 1938;
- Northern Union Outlook, 21. mai 1965;
- Northern Union Outlook, 4. detsember 1970;
- V. Viirsalu, „Loojangu eel. Hämarus laskub maale“;
- „Seitsmenda Päeva Adventistid Eestis 100“;
- <http://adventistidaafrikas.weebly.com/>

Kui ka sinu albumis on mõni huvitav pilt ja lugu, mida tahad teistega jagada, anna teada helis.rosin@gmail.com!

Kas sinu valitu on väärt?

Ma otsin ikka veel Piiblist vihjeid, mis aitaksid minu noore pere tee rajamisel ja soovin oma mõtteid sinuga jagada. Eelmises artiklis kirjutasin valikust. Nüüd eeldan, et oled õige valiku teinud või tead, kuidas see peaks käima.

Kui palju on sinu valitu väärt? Oleks hea ja ilmselt ka lihtsam edasi minna, kui saaksid anda sellele küsimusele ausa vastuse.

„Jaakob armastas Raahelit, seepärast ta ütles: „Ma teenin sind seitse aastat su noorema tütre Raaheli pärast!”” 1Ms 29:18

Lugu Jaakobist ja Raahelist on näide sellest, et mõnikord peab õnne nimel midagi ohverdama. Jaakob andis oma elust 14 aastat (vaata lisaks 1Ms 29:20–30), et olla koos neiuuga, keda ta väga armastas. Mida oleksid sina nõus andma? Valitu väärtuse teema on palju laiem, kui alguses võib tunduda.

Kui sa võid endale ausalt öelda, et sinu valitu on väärt, siis oled leidnud õige inimese.

Võib juhtuda, et olete abiellumiseks liiga noored – kas oled valmis ootama? Võib-olla avanes sul võimalus õppida prestiižses välismaa ülikoolis, aga su süda kuulub juba su armsale – mille kasuks siis otsustad? Sa arvad, et oled armunud, aga te elate erinevates riikides – kas ta on väärt kõike seda reisimist ja Skype'i vahendusel suhtlemist? Sinu lugu võib olla veel keerulisem, aga võiksid siiski läbi mõelda, kas sinu suhe on väärt kannatamist, ohverdämist, millestki ilma jäämist.

Ära unusta tänada Jumalat selle eest, et Ta on teie eluteed kokku viinud.

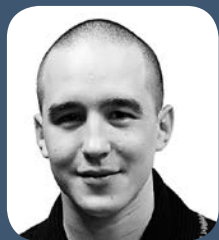
Elu valmistab meile teinekord üllatusi, nii meeldivaid kui ebameeldivaid. Kahjuks või õnneks me ei tea, mida toob järgmine päev või isegi järgmine minut. Me usume, et Jumal

kaitseb ja hoiab, kuid vaatamata sellele juhtub ka usklike peredes õnnetusi. Ma tean mitut juhtumit, kus õnnelik abielu ei kestnud kaua, kuna üks abikaasadest suri õnnetusjuhtumis. Kui ma sellele mõtlen, tekib iseenesest küsimus, kas see aeg, mis nad koos olid, oli seda väärt.

Umbes kuu aega tagasi vastasin julgelt jah pastori küsimusele: kas sa võtad selle neiu omale naiseks? Andsin oma pruudile töötuse armastada ja hoolitseda, kuni surm meid lahutab. Vaatamata sellele, et ma ei tea, millal meid lahutatakse, olen kindel et jah-vastus oli ainuõige, sest neiu, kelle ma valisin, on väärt, et olla temaga koos nii kaua, kui Jumal lubab.

Mulle tundub, et kui sa võid endale ausalt öelda, et sinu valitu on väärt, siis oled leidnud õige inimese. Sama tähtis kui see teadmine, on ka selle näitamine. Raahel nägi, kui rasket tööd (vaata 1Ms 31:38–41) pidi Jaakob tegema, et nad saaksid koos olla. Jaakob näitas, kui palju ta Raahelit armastas. Kas sinu valitu teab, kui palju ta väärt on? Seda, kui palju sa oma kaastlaste hindad, võib näidata sõnadega, kuid parem näita tegudega. Armasta oma valitut, hinda teda. Ära unusta tänada Jumalat selle eest, et Ta on teie eluteed kokku viinud. Lisage teineteisele väärtust. Jagage koos rõõmu ja pisaraid. ☺

ALEKSANDR
TSUGAI

AJA LUGU AJALUGU

AJA LUGU = LUGU AJAST; LUGU, MIDA JUTUSTAB AEG

AJALUGU = ÜHISKONNA JA LOODUSE ARENGUKÄIK

Eesti keel on armas keel. Armas oma emakeel. Aga põnev ja naljakas ju ka. Vaata kasvõi neid ülemisi paksus kirjas sõnu. Ja siis ütleme eesti keeles veel:

AJA JUTTU! või ÄRA AJA (UDU)JUTTU! või ÄRA AJA JONNI!

Kuigi need viimased „aja’d“ ei tule sõnast AEG, vaid sõnast ajama.

ÜLESANNE:

Millised sõnad sa saad, kui ütled (kui keegi suurem sulle esimese poole loeb) sellele sõnale otsa AEG või kui kirjutad kriipsu asemele AEG? Ja siis arutage perega õhtuti koos, mida üks või teine sõna tähendab.

KAAS_____; RAHU_____; AASTA_____; HÄDA_____; ELU_____;
TÖÖ_____; TÄHT_____.

Muide, kõik need sõnad kirjutatakse kokku! Õigekiri on selline.

JUMAL LÕI AJA. JUMALA SÕNA - PIIBEL - KIRJUTAB NII:

„Ja Jumal ütles: „Saagu valgused taeva laotusse eraldama päeva ööst! Tähistagu need seatud aegu, päevi ja aastaid.“” (1Ms 1:14)

ÜLESANNE

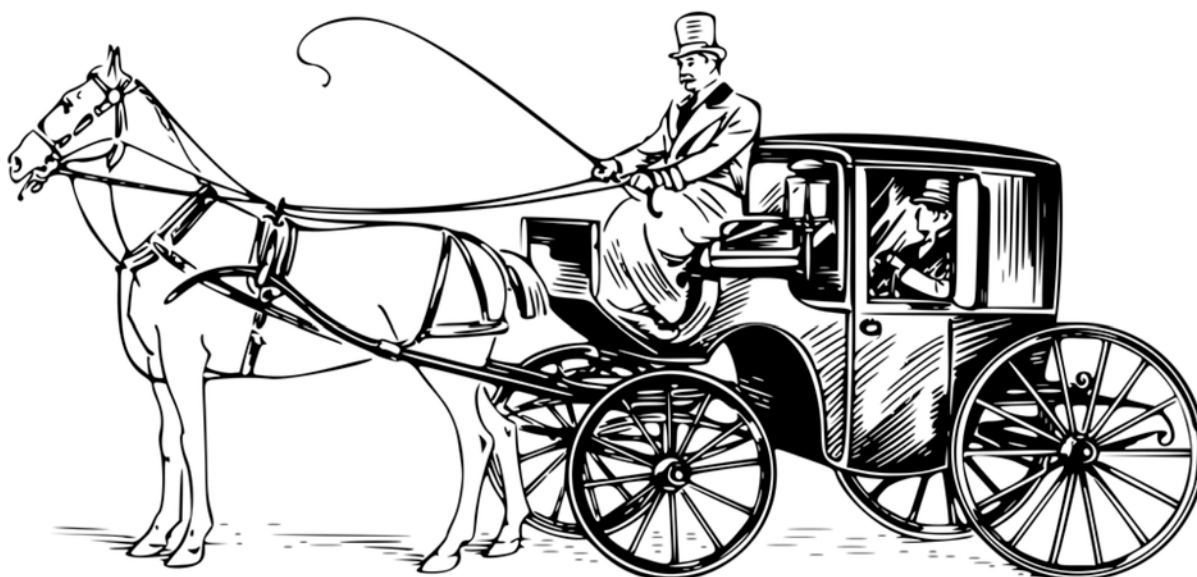
Joonista (ja kirjuta) siia, mis on seatud sügise ajaga, kui elatakse aastal 2017.

KUI VÄIKESED ASJAD LOEVAD

Tõldu valmistav meister, tõllassepp, oli vist olnud väsinud, aga võibolla oli ta lihtsalt laisk. Tõllaratta tegemiseks kulub palju tööd ja vaeva. Kõik puust kodarad peab käsitsi tegema ja tihedalt, kindlalt puust rattarummu aukudesse sobitama. Kodara teine ots tuleb aga sobitada rattapöias ehk rattarehvis olevasse auku.

Kui see tõllassepp leidis, et paar kodarat olid aukude jaoks liiga väikesed, siis otsustas ta need parajaks teha nii, et sobitas väikesed puust kiilud kodaraid toetama. Siis värvis ta tõllaratta üle, mõeldes, et kellelgi pole aimu, et midagi lahti on. Aga lohaka, röpaka tööga on midagi lahti!

Ellen White, tema täiskasvanud poeg Willie ja veel mitu reisijat sõitsid sellise rattaga tõllas. Ellen White ja tema kaaslased otsisid kohta, kus sellel suvel piiblikooli pidada ja kõik näis sujuvat.

Kuid vigased kodarad rappusid konarlikul teel järjest rohkem lahti. Just kõige halvemas kohas, kui oldi pöörangul, läks ülevärvitud tõllaratas ootamatult katki. Kohe kaldus tõld ühele küljele ja paiskus ümber koos reisijatega.

Segadusele vaatamata suutis Willie ohjad kindlalt peos hoida, nii ei jooksnud hobune ära ega lohistanud katki ja kummuli läinud tõlda, milles olid inimesed. Ellen White ronis küünarnukkide ja põlvede abil tagaistmelt välja. Ta kehal oli mitmeid muljumisest tingitud siniseid laike ja kleit oli rebenenud, kuid tänu Jumalale polnud keegi tõsiselt viga saanud.

Kõik olid tänulikud, et olid elus, kuid ka hämmastunud, miks tõld ilma näiva põhjusega ümber läks.

Willie päästis hobuse tõlla eest lahti ja sidus aiaposti ümber, Ajal, kui ta teist tõlda otsis, uurisid Ellen White ja ta sõbrad purunenud tõlda ning leidsid katkiläinud tõllaratta. Nüüd nad teadsid, mis oli juhtunud. Terve pika ooteaja jooksul oli neil aega mõelda, kui tähtsad on väikesed asjad. Selle ühe töömehe hoolimatuse pärast oleksid kuus inimest võinud surma saada.

*Chantal Klingbeili ainetel
Kids View 2016 oktoober*

ÜLESANNE

Küsi pereliikmetelt või lastetunni õpetajalt, milline adventkoguduse jaoks mälestusväärne päev on oktoobris?

VAJALIKKU JA HUVITAVAT AJAST, KUI ELATI 1500. AASTAIS:

- Martin Lutheri kaudu teostas Jumal suure töö koguduse usu puhastamiseks ja maailma valgustamiseks.
- Eluraskused, puudus ja range kord olid kooliks, kus lõputu Tarkus valmistas Martin Lutherit ette tema elu tähtsaks ülesandeks.
- Martin Luther tajus alalist sõltuvust Jumala abist ega alustanud ühtegi päeva ilma palveta.
- Kõige suuremat rõõmu valmistas talle Jumala Sõna uurimine. Taeva inglid olid tema kõrval ja valguskiired Jumala troonilt avasid tema mõistusele tõe aarded.
- „Me ei saavuta Pühakirja mõistmist uurimise ega oma tarkuse abil,“ kirjutas Martin Luther oma sõbrale. „Seepärast olgu sinu esimeseks kohustuseks alustada palvega.“
- Jumal soovis, et uuendustööd mõistetakse Jumala, mitte inimeste tööna. GC

ÜLESANNE

Vaadake koos perega pilte Martin Lutherist ja rääkige õhtuti sellest ajast. Kui palju aastaid tagasi oli aasta 1517?

KALENDER 15. OKTOOBRIST 11. NOVEMBRINI.

OKTOOBER

P 15 Aasta lõpuni on jäänud 77 päeva!	P 22 Pane kirja 3 asja, miks on hea olla adventist	P 29 Üleminek talveajale.
E 16 Kanna täna midagi kollast.	E 23 Algas rahvusvaheline keemianädal.	E 30 Uuri rahvusvahelise punase risti töö kohta.
T 17 Õpi pähe Õp 17:17.	T 24 Mis ainet tähistatab keemias Au?	T 31 Mis juhtus Wittenbergis täna 500 aastat tagasi?
K18 USA ostis Venemaalt Alaska 1867.	K 25 Uuri ühelt toidupakilt selle sisu koostist.	
N19 Tee 19 üleshüpet.	N 26 Loe Marie Curie kohta.	
R 20 Arvutamängudevaba reede.	R 27 Kutsu üks sõber homseks kirikusse!	
L 21 Söö sel hingamispäeval õuna!	L 28 Loe 28 salmi Johannese evangeeliumist.	

NOVEMBER

P 15 Aasta lõpuni on jäänud 77 päeva!	P 22 Pane kirja 3 asja, miks on hea olla adventist	P 29 Üleminek talveajale.
E 16 Kanna täna midagi kollast.	E 23 Algas rahvusvaheline keemianädal.	E 30 Uuri rahvusvahelise punase risti töö kohta.
T 17 Õpi pähe Õp 17:17.	T 24 Mis ainet tähistatab keemias Au?	T 31 Mis juhtus Wittenbergis täna 500 aastat tagasi?
K18 USA ostis Venemaalt Alaska 1867.	K 25 Uuri ühelt toidupakilt selle sisu koostist.	
N19 Tee 19 üleshüpet.	N 26 Loe Marie Curie kohta.	
R 20 Arvutamängudevaba reede.	R 27 Kutsu üks sõber homseks kirikusse!	
L 21 Söö sel hingamispäeval õuna!	L 28 Loe 28 salmi Johannese evangeeliumist.	

Perega puhkama – kas liigne luksus või eluliselt vajalik

Käes on sügav sügis, suvepuhkuste aeg on selleks aastaks läbi ja talveröömudeni läheb veel aega. Kel võimalus, sõidab veel kuhugi kaugemale suve pikendama või võtab viimast pikast ja soojast sügisest.

Kui oluliseks sa perega puhkamist pead? Leibkonna eelarve uuringu andmetel kulutab keskmine Eesti pere puhkusele ja väljas söömisele alla 300 euro leibkonna liikme kohta aastas, mis teeb 6% kogukuludest. On seda sinu arvates vähe või palju?

Neile, kes armastavad perega välismaal puhata, võrdluseks: neljaliikmeline Briti perekond kulutab suvepuhkusele keskmiselt 977 eurot leibkonna liikme kohta, so kokku 3908 eurot.

Arusaadavalt varieeruvad kulutused puhkusele leibkonniti märkimisväärselt. Suveks autoga vanaema juurde sõitmine või pöidlaküüdiga reisimine on oluliselt odavam kui perega kalis kuurordis või suurlinnas puhkamine.

On ju seegi Jumala and igale inimesele, et ta võib süüa ja juua ning nautida head, hoolimata kogu oma vaevast. Kg 3:13

Ilmselt kulutab enamus meie peredest puhkusele oluliselt vähem kui 300 eurot aastas, veetes puhkuse Eestis. Kes käivad vähemalt kord aastas perega välismaal puhkamas, kulutavad pereliikme kohta jällegi rohkem.

Räägin rahast seetõttu, et see, kuhu me oma raha ja aja kulutame, näitab, mida me kalliks peame. Minu jaoks oli pikka aega just perega puhkamine valdkond, kuhu ma ei raatsinud raha kulutada. Ja aeg, no seda pole ju niikuinii.

Miks lapsi reisile viia

Alguses, kui meil veel lapsi polnud, tõrjusid igasugused kodu ja asjadega seotud vajadused reisi- ja puhkuse pere kulutuste nimekirjas pingerea lõppu. Noorel perel on ju lõputu

nimekiri kulutustest, mida kindlasti on ellujäämiseks vaja.

Hiljem, koos lastega, tundus reisimine veelgi võimatum. Palju kallim, tülilikam ja pealegi ei oska lapsed ju reisimist ja uusi kohti hinnata nii nagu meie. Vähemalt nii ma arvasin.

Kuid uuringud on korduvalt näidanud, et kuigi me kulutame järjest rohkem igasugu asjadele, hindavad täiskasvanud elamusi, nt reisi- ja puhkust, palju rahuldust pakkuvamaks kui asju ning sama kehtib ka laste kohta. Selle asemel et kulutada raha asjadele, sealhulgas kallitele mänguasjadele, on nii lühikeses kui ka pikemas plaanis kasulikum perega kvaliteetselt puhata.

Tihti ei anna me aga endale aru, et täiskasvanud ja lapsed hindavad puhkuse juures erinevaid asju. Paljud täiskasvanute jaoks huvitavad asjad uue koha juures on laste jaoks äärmiselt igavad. Näiteks kõrgkultuur praktiliselt kõigis oma vormides.

Briti psühholoog Oliver James väidab, et lapsed hindavad puhkuse juures kõige rohkem muidu nii harva esinevaid pikki mängulisi hetki koos oma vanematega. Jalutada metsas või basseini ääres, rääkida tühjast-tühjast, süüa jäätist ja nautida üksteise seltskonda – see kõik käib sinna alla.

Loomulikult pakuvad ka mängud võimalusi koos aega veeta. Või vähemalt peaksid. Lõbusate lauamängude aeg tundub möödud olevat. Tänapäeva mängud tekitavad pereliikmete vahel pigem distantsi, lukustades lapsed oma tupp ekraanide ette.

Ja pane tähele, koos lastega reisimine on kasulik nende aju arengule. „Rikastatud perekond pakub uusi kogemusi, kus on tugevas koostöös sotsiaalsed, füüsilised, kognitiivsed ja sensoorsed kogemused,“ ütleb laste psühhoterapeut Margot Sunderland.

Miks perepuhkus on oluline

Kui sa ikka veel kõhkled, siis siin on neli põhjust, miks perega puhata.

ALLAN
RANDLEPP

1. Puhkus tähendab kvaliteetaega koos perega.

Nii vanemad kui ka lapsed on pidevalt lennus: töö, kool, trennid ja muud tegevused. Paljudel peredel on väga vähe selliseid hetki, kus rahulikult maha istuda ja lapsega vestelda. On küll hingamispäevad ja nädalavahetused, kuid reguleerivad pikem perepuhkus toob kõik pere liikmed kokku ja kinnitab fakti, et kvaliteetaeg on eluliselt oluline ja aitab kaasa ka iganädalaselt Jumala ja pere jaoks aja võtmisel.

Ja Jeesus ütles neile: „Tulge omaette üksildasse paika ja puhake pisut!”, sest tulijaid ja minejaid oli palju ja neil polnud parajat aega süüagi. Mk 6:31

2. Puhkus võimaldab sul ja su perel võtta aeg maha ja lõõgastuda.

Tänapäeva elutempo juures on nii vanematel kui lastel päris pingeline päevarutiin. Lastel on oma kodutööd, vanematel pikad tööpäevad. Koju jõudes on vaja vanematel aidata lapsi koolitöodes, süüa teha,

koristada ja valmistuda järgmiseks päevaks. Rääkimata veel sellest, kui kumbki lapsevanematest peaks juhtumisi tööd koju kaasa võtma.

Perepuhkus lõhub igapäevase rutiini kasvõi lühikeseks ajaks ja võimaldab puhata ning rahuneda.

Sõltumata sellest, kas sõidate ära või jääte koju, nautige puhkust täiel rinnal. Võtke ette asju, mida te muidu perega ei tee.

Ja Jumal oli lõpetanud seitsmendaks päevaks oma töö, mis ta tegi, ja hingas seitsmendal päeval kõigist oma tegudest, mis ta oli teinud. 1Ms 2:2

3. Perepuhkus annab väärtuslikke mälestusi ja emotsioone.

Nagu juba mainitud, ühised mälestused ja koos kogetud emotsioonid on midagi palju väärtuslikumat kui uus nutiseade või värske tapeet. Veel aastate pärast võid albumi avada või puhkuse videot vaadata ja kogeda vahvaid emotsioone uuesti ja uuesti. Asjad kuluvad ja lähevad katki, aga mälestused jäävad terveks eluks.

4. Puhkus annab võimaluse uuteks kogemusteks.

Sõltumata sellest, kas veedate puhkuse oma kodukohas või kauges riigis, pole kahtlustki, et te kõik õpite midagi uut. On selleks siis oma kodukoha ajalugu, liivalossi ehitamine või midagi uut pereliikme iseloomus või eelistustes.

Tavapärasest pikemalt koos olemine ja eriti reisimine loob palju uusi olukordi ja võimalusi üksteise tundmaõppimiseks ja omavahe- liste sidemete tugevdamiseks.

Kokkuvõte

Ära lase käest võimalusi perega koos puhata. Perepuhkus on tervislik ja väärtuslik. Sul ei pruugi olla raha luksusliku puhkuse jaoks, kuid ka kodukohas puhkamine on perele hea võimalus igapäevases rutiinis välja astuda ja lõõgastuda. Kvaliteetaeg perega loob mälestusi ja emotsioone, mis annavad jõud ja energiat pikkadeks aastateks. ☺

Värskenda oma hinge II

Tere, terviserubriigi lugeja! Avaldame järjekordse osa terviseseminarist „Loomine ja tervis“. Seekord on teemaks meid ümbritsevale keskkonnale pühendatud teksti II osa. Lisaks ka mitmeid praktilisi soovitusi keskkonna kujundamiseks.

Puudutamine ja maitsmine

Meid on loodud puudutama ja puudutusi nautima. Üks viis üksteise aitamiseks on imeline puudutuse vägi. Jumal lõi naha inimkeha suuri- maks tunnetuslikuks organiks; keha vastab igale armastavale puudutusele positiivselt. Paljud uuringud on dokumenteerinud, et me peame arenemiseks ja kasvamiseks saama osa puudutamisest. Uuringute kohaselt on sageli teineteist kallistavate abikaasade vereplasma oksütotsiini (kokkukuuluvustunde hormoon) tase kõrgem ja vererõhk madalam. Sellistel paaridel oli ka madalam stressihormooni kortisooli tase. James L. Halliday kirjutab oma raamatus „Psychosocial Medicine: A Study of the Sick Society“ (Psühholoogiline meditsiin: haige ühiskonna uuring) sellest, et imikud, kes pole pidevalt oma emaga kehalises kontaktis, võivad depressiooni jääda, kaotada isu ja nii palju kaalu kaotada, et see muutub eluohtlikuks.

Kusagile sügavale inimese südamesse asetab Jumal tahte armastada ja olla armastatud, puudutada ja saada puudutatud. Tuntud pereterapeut Virginia Satir ütles kord, et ellujäämiseks on meil vaja nelja kallistust päevas, toimimiseks kaheksat kallistust päevas ja kasvamiseks kahteist kallistust päevas. Selle teemaga tegeleb põhjalikumalt „Inimestevaheliste suhete“ video ja seminar.

Mis puudutab aga maitset, siis valik on väga lai! Looja on meid õnnistanud tohutu rikkalikusega. Me saame toitu valmistada mitmel erineval moel. Söömine on mõeldud olema igapäevane nauding. Võta aega, et toitu nautida, olgu see siis soolane, magus, hapukas, soe, kuum, külm, värsked, toores, küpsetatud või keedetud. Naudi iga ampsu. Toit on meie kütus ja see peaks meid täitma elu ja tervisega.

Pestitsiidid

Ühe uuringuga mõõdeti pestitsiidide taset laste uriinis; leiti, et kohe, kui laps hakkas tavalise toidu asemel sööma mahetooteid, langes lapse kehas leiduvate pestitsiidide hulk märgatavalt,

kuni nende jälgi enam ei leitudki, seejärel mindi tavapärase toidulaua juurde tagasi.

Paljud inimesed lisavad oma veevarudele filtreerüsteemid. Kuigi filtreerimine võib olla kasulik, tuleks olla ettevaatlik, et vett mitte liialt filtreerida. Looduslikud lisandid ja lahustunud mineraalid meie joogiveses muudavad vee tervislikumaks ja annavad sellele värskendava maitse. Osad kahjutud mikroorganismid eemaldavad veelt halva lõhna ja maitse ning muudavad selle maitsvamaks. Koduomanike jaoks on üks võimalus oma kaevu puurimine, kuid enne tuleks kindlaks teha, kas vesi on hea kvaliteediga.

Loomulik ilu

Loodusel on mõistusele imeline mõju. Michigani Ülikooli teadlase Rachel Kaplani sõnul on looduse tajumine, kas siis passiivselt jälgides või aktiivselt osaledes, oluline osa psühholoogilisest heaolust. Teinegi Michigani Ülikooli teadlane, Stephen Kaplan kirjutas, et kaasaegse elu surve toob kaasa vaimse kurnatuse, see omakorda võib vähendada taluvust ja efektiivsust ning halvendada tervislikku seisukorda. Ülimalt vajalike taastavate kogemuste hankimine looduslikus keskkonnas võib aidata neid halbu mõjusid vähendada.

Kui oled stressis, siis vaata üksisilmi looduse ilu. Uuringud on tõestanud, et ainuüksi mõne aia või muu loodusliku vaate nautimine võib kiiresti vererõhku ja pulssi alandada ning tõsta ajutegevuse aktiivsust, mis omakorda parandab meeoleolu. Silma puhkamine looduses on mitmel viisil kasulik. On leitud, et inimestel, kes töötavad taimedega kaunistatud ruumis, on keskmine ärevustase madalam kui neil, kelle töökeskkonnas ei ole rohelist. Uuringud on lisaks näidanud päikesevalguse positiivset mõju üldisele enesetundele ja rahulolule tööga. Vaade aknast loodusele aitab vähendada töötaja soovi vahetada töökohta. Samuti on leitud, et päikesevalgus suurendab lõõgastumise tunnet. Uuringute tulemuste järgi hõlbustab selline emotsionaalne seisund nagu rahulikkus tegevusi, mille käigus on vaja intensiivselt keskenduda.

Looduse maailm võib olla vägagi motiveeriv. Ühe uuringu kohaselt paranesid üliõpilaste õppetulemused ja läbimüük linnaku poes järevalt, kui klassidesse ja kauplusesse paistis piisaval hulgal päikesevalgust. Ühe teise uuringu järgi paranesid reaalinete ja teiste standardtestide tulemused, vähenesid distsipliini ja klassiruumi haldamisega seonduvad probleemid, õpilased olid kaasatumad ja õppisid entusiastlikumalt ning tundsid oma saavutuste üle rohkem rõõmu ja uhkust. Uuringud on näidanud ka seda, et mida rohelisem on lapse mänguala, seda vähem on tal probleeme tähelepanupuudulikkuse sümptomitega.

Looduslikud abinõud

Loodusel on väga tervendav mõju. Teadlased on dokumenteerinud, et patsiendid, kelle aknast oli näha puid, viibisid haiglas tavaliselt lühemat aega, meditsiiniõed olid nende haigusloosse kirjutanud vähem negatiivseid kommentaare ning need patsiendid tarbisid vähem valuvaigisteid kui teised, kes olid läbinud sama protseduuri, kuid kelle aknast avanes vaade telliseinale. Akende olemasolu vähendas vajadust tervishoiuteenuste järele.

Kaheksakümne üheksa vabatahtliku kaela- ja nimmeluu operatsiooni läbinud patsiendiga tehti valuvaigistite uuring. Uuringus osalejad viibisid sama haigla valgusküllasemal või hämaramal poolel. Patsiendid, kelle palat oli valgusrikamal poolel, olid keskmiselt 46% rohkem päikese käes. Nad tundsid vähem stressi, veidi vähem valu, võtsid tunnis 22% vähem valuvaigisteid ja neil kulus 21% vähem raha valuvaigistitele. „Haiglast lahkudes oli valgusküllases palatis viibinud patsientidel võrreldes teistega märgatavalt madalam stressitase ja veidi madalam valutase.“

Linnajagudes, kus on rohkem maastikukujundust, õpivad naabrid üksteist paremini tundma, suheldakse omavahel, kogukonna ühtekuuluvustunne on tugevam,

Puuladvus kõlab alati muusika, aga meie süda peab selle kuulmiseks väga vaikselt olema. *Minnie Aumonier*

tuntakse end turvalisemalt ja paremini võrreldes inimestega, kes elavad hoonetes, mille ümber pole või on väga vähe haljastust. Avaliku hoonestusega piirkondades vähendas maastikukujundus teateid vara ja isikuvastaste kuritegude kohta. Ühe uuringu käigus leiti, et agressiooni ja vägivalda tase olid looduslikel aladel märgatavalt madalamad. Elanikud saavad vaesusega paremini hakkama, tunnevad end lootusrikkamana tuleviku suhtes, tunnevad, et suudavad oma kõige suuremaid probleeme hallata ja on oma piirkonnaga rohkem rahul, kui loodusmängib nende elukeskkonnas olulist osa. Nauditav maastik ja küngad tingivad suurema füüsilise aktiivsuse. Eakamad inimesed, kelle õnnistuseks on elada avatud roheliste alade naabruses, elavad tavaliselt kauem.

Päikeseenergia

Päikesevaikuse on võimas tervise ja heaolu edendaja. See on maa energiaallikas, mis paneb taimed kasvama, et saaksime neid nautida ja süüa, ja võimaldab neil süsihappegaasist hapnikku toota. Päikesevaikuse aitab kaasa positiivsele mõtlemisele, kuna tõstab serotoniini taset, mis on oluline aju õnnemikakaal. Alanenud serotoniinitaset seostatakse aktiivsus- ja

tähelepanuhäire (ADHD), ärrituvuse, depressiooni, agressiivsuse, ärevuse, keskendumisraskuste, kroonilise valu, kurnatuse, iivelduse, obsessiiv-kompulsiivse häire, fibromüalgia, artriidi, kroonilise kurnatuse sündroomi ja kuumatalumatusega. Serotoniini seostatakse ka toitumismustrite ja kehakaaluga.

Melatoniin on teine oluline ajukemikaal, mida päikesevaikuse mõjutab. See aitab meil öösel hästi magada. Piisav päevane päikesevalgus tingib kõrgema melatoniinitaseme öösel ja parandab seega nii meeleolu kui ka unekvaliteeti. On tõestatud, et päikesevalgus tapab pisikuid. Seega, lihtne liigutus kardinaid eest ära tõmmata aitab olla tervislikum. Ujuta oma kodu päikesevaikusega üle, et pisikutest lahti saada.

Päikesevaikuse on parim D-vitamiini allikas. D-vitamiin aitab kaasa luude tugevdamisele: päikesevaikuse muudab kolesterooli metaboliidid D-vitamiiniks. Päikesevaikuse on mitmel põhjusel oluline, muuhulgas oma mõju tõttu immuunsüsteemile. Mitu hiljuti avaldatud uuringut toob esile veenvaid tõendeid sellest, et päikesevaikuse (D-vitamiin) võitleb multipleksskleroosi (MS), reumatoidartriidi, 66 esimese tüüpi diabeedi, 67 ja teiste autoimmuunhaiguste vastu. Uuringud on kinnitanud päikesevaikuse ja vererõhu

Metsad on meie maa kopsud, need puhastavad õhku ja annavad inimestele uut jõudu. Need teevad meie riigi elamisväärsmaks paigaks. *Franklin D. Roosevelt*

Kõiges looduslikus on midagi imelist. *Aristoteles*

pöörduselt. Lisaks on tõendeid, et D-vitamiin kaitseb teatud tüüpi vähktõve eest.

Kahjuks on päikesepaiste halb kuulsus külge jäänud. Jah, liigne päikesepaiste võib suurendada nahavähki haigestumise ja katarakti tõenäosust, kuid mõeldukas koguses võib see ülimalt kasulik olla. Suures koguses tõstab päike tõesti nahavähki haigestumise tõenäosust. Levinud on teadmine, et basaalarakk-nahavähk ja lamearakk-nahavähk (kõige levinumad nahavähi tüübid) on seotud päikese põletusega. Need on ravitavad ja üldjuhul ei lõpe surma ega tõsiste kahjustustega, siiski oleks parem päikese põletusest hoiduda.

Mõeldukas koguses päikesevalgust võib aidata ennetada vähki. Vastutustundlik päikese käes viibimine võib kaitsta kõige ohtlikuma nahavähi vormi, melanoomi eest ilmselt sel põhjusel, et kaitsva D-vitamiini tootmine on suurenenud. Ühe uuringu tulemusena, milles vaadeldi vähki jäämise määra mitmes USA osariigis, järeldati, et kuigi sagedaselt päikese käes viibimine põhjustab USA-s igal aastal statistiliselt 2000 surmajuhtumit, aitab see iga-aastaselt ennetada 138 000 ameeriklase surma ja on võimalik, et saaks ennetada veel 30 000 surmajuhtumit, kui ameeriklased viibiksid regulaarselt ja mõeldukalt päikese käes.⁷⁴ Et saavutada parim võimalik tervis, on oluline piisavalt kaua päikese käes viibida, kuid mitte päikese põletuse tekkimiseni.

Õhus on elektrit

Värske õhk on laetud, sellel on heas mõttes negatiivne laeng ehk see on tänu eluandvatele hapnikumolekulidele n-õ negatiivselt ioniseeritud. Negatiivselt laetud hapnikul on mitu kasu. Sealhulgas: parem enesetunne, taimede ja loomade kvaliteetsem kasv, kopsutsiilide parem töö,

alanenud ärevustunne tänu õhu rahustavale ja lõõgastavale mõjule, madalam kehatemperatuur, imetajate parem õpivõimekus, madalam pulss, maohaavade leevenemine ning vähenenud tõenäosus, et bakterid ja viirused õhus ellu jäävad. Viimane põhjus on just see, miks on õhtune toa tuulutamine suurepärane viis oma tervist edendada. Värske õhu hingamine puhastab kopsud liisunud õhust, mis võib vastasel juhul haiguseid põhjustada. Värske õhk parandab ka aju tööd.

Siseruumides pole negatiivselt laetud õhku, kuna seal ringleb sama õhk, lisaks levivad tubakasuits, sudu ja muud saastajad. Teadlased on uurinud saastunud õhu – õhk, milles negatiivsete ionide hulk on vähenenud – kahjulikke mõjusid. On kindlaks tehtud, et sagedaselt saastaja osoon põhjustab silmade kipitust, düspneet, köhimist, kopsude vähenenud tööd ja füüsilise võimekuse langust. On oluline hingata puhast ja värsket õhku. Suurepärane on selle asja juures see, et kaitsvat negatiivselt ioniseeritud õhku on õues looduslikus keskkonnas külluslikult. Eriti mägedes, metsas, mere ja koskede ääres. Seega, mine loodusesse!

Vesi, taimed, süsi ning jalutamine

Vee olulisust ei tohiks alahinnata. Voolav vesi, olgu siis koses, ojas või vihmajärg, tekitab negatiivseid ioone. Hüdroteraapia võib korda saata imesid, stimuleerides immuunsüsteemi ja andes parema enesetunde. Kuum vann võib aidata paremini magada. Saksamaal Baierimaal tehtud uuringus uurisid teadlased veeravi positiivset mõju immuunsusele. Katsealused järgisid hüdroteraapia režiimi. Nende

lümfootsüütide arv tõusis märgatavalt ja stressihormooni kortisooli tase langes märkimisväärselt. Veel on suur tervendamispotentsiaal. Hüdroteraapia on alternatiivne praktika, mida kasutatakse peaaegu kõikide haiguste raviks, olgu need siis kroonilised või ägedad. Hüdroteraapia alla käivad külmad ja kuumad kompressid, märjad mähised ja vannikäimine ning muud protseduurid, mis kasutavad haiguste vastu võitlemisel keha enda immuunsüsteemi funktsioone. Paljude inimeste kehas pole piisavalt vedelikku, et tagada parim tervis. Tihti ei jooda piisavalt vett ja regulaarselt tarbitakse hoopis kofeiini sisaldavaid jooke, mis viivad oma mõju tõttu vedelikku neerude kaudu välja (tegu on diureetikumiga). Dehüdreeritus muudab vere paksemaks, suureneb vereklompile tekkimise tõenäosus ning kasvab insuldi ja infarkti risk. Üks epidemioloogiline uuring tõestas, et kui inimene jõi vähemalt viis klaasi vett päevas, vähenes infarkti risk umbes 50%. See ei kehti karastusjookide, mahla ja piimatoodete puhul. Vesi on vajalik selleks, et jääkained neerude kaudu väljutada. Krooniline dehüdreeritus võib põhjustada neerukahjustusi. Klaasike vett võib leevendada pingepeavalu või aidata sellest lahtisaamisel. Keha dehüdreerimine aitab tervena hoida kogu süsteemi.

Kui elad kuumas või kuivas kohas, teed palju rasket tööd, millega kaasneb higistamine, või teed trenni, siis on tarvis juua rohkem kui kaheksa klaasi vett päevas. Vesi imendub kõige paremini, kui juua seda tühja kõhuga. Toit ja suhkur aeglustavad vee imendumist, seetõttu pole spordijoogid ega isegi mahl sama kasulikud kui paljas vesi. Kui mõni tund pärast söömist trenni teha, imendub külm vesi kiiremini kui soe. Piisavalt vett joonud sportlase või töötaja võhm on palju suurem kui sel, kes ei joo vett.

Veenvad tõendid viitavad sellele, et taimed ja muud looduslikud abinõud, näiteks süsi, küüslauk, koldjuur, teepuuõli ja aloe vera on

tervistava mõjuga ning need on hõlpsasti loodusest hangitavad. Võiks lausa öelda, et süsi on tervendamismaailma üks paremini hoitud saladusi.

Sõel on hämmastav võime teisi aineid oma pinnale meelitada, need jäävad sinna pidama tänu adsorptioonile. Sõe pind võib gaasilises olekus neelata endast mitu korda raskemaid raskemetalle, mürke ja teisi kemikaale ning need neutraliseeritakse. Ameerika Ühendriikide haiglates kasutatakse sütt, meditsiinis kasutatavat sütt nimetatakse aktiivsõeks. See on kahjutu ja seepidiseks kasutamiseks turvaline, kui seda kasutatakse lühikese perioodi vältel. Sõel on võime põletikku tekitavaid mürkaineid naha kaudu väljutada, selleks saab kasutada kuumi mähiseid või kompresse.

Veel üks näide looduses leiduvast ravivahendist on aloe vera, mis on tuntud põletushaavadega patsientide abistamises. Aloe verat saab kasutada vähi ravimisel, see võib aidata kaasa C- ja E-vitamiini imendumisele ning on võimalik, et see aitab ka haavade ja ödeemi korral ning leevendab diabeediga kaasnevat valu. See parandab isegi naha seisukorda.

Ka loomad on looduse õnnistus, edendades inimeste heaolu väga mitmel moel. Loomad kiinduvad tingimusteta – pere ja sõprade osas on olukord tihti teistsugune. Lemmikloomad lisavad elule ühe sotsiaalse dimensiooni. Nad soodustavad õues käimist ja aktiivsust. Inimesed on loomade läheduses avatumad. Neile meeldib loomi puudutada ja loomad puudutavad neid vastu ning sel on imeline tervist edendav toime. Ainuüksi koera paitamine stimuleerib immuunsüsteemi positiivselt, isegi siis, kui inimesele koerad ei meeldi. Kalade vaatamine aitab vaimu rahustada ja vererõhku alandada. Seda nimekirja võiks jätkata. Loomadega suhtlemise teemat ja sellest saadavaid kasusid käsitletakse pike-malt „Inimestevaheliste suhete“ seminaris.

Keskkonnaprobleemid

Pole kahtlustki, et meid ümbritsev keskkond tagab rahu, vaikuse, toidu, peavarju ja tervise. Kas see ei tekita mitte tahtmist tagasi anda? Kui me anname tagasi, siis saame ka ise kasu. Mõned nimetavad seda roheliseks eluviisiks. Teised näevad selles võitlust kliimamuutuste vastu. Igal juhul on andmine õige teguviis tulevikupõlvkondade seisukohast.

Loomisel määrati inimesed Maa hoolekandjateks ning tegemist on suure vastutusega. Suurepärase uudis on see, et me saame end ümbritsevat keskkonda väga palju mõjutada. Ka väikesed teod koonduvad ning mõjutavad nii meid, meie maailma kui tulevikupõlvkondade elu. Iga meie tegu, mis jätab jälje keskkonnale, mõjutab meie tervist ja heaolu. See omakorda kujundab meie seisukohti, kuidas oleme enda ja teiste suhtes meeletatud ning see võib mõjutada isegi meie igavikku.

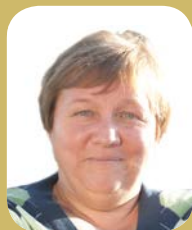
Kuidas saame tagasi anda? Esimene oluline samm on mõelda kõigi oma tegude peale sellest vaatevinklist, kuidas need kujundavad meie keskkonda. Järgmine kord, kui midagi ostad, küsi endalt, kas see ost toetab meid ja järeltulevaid

põlvkondi? Kas see toode on kasulik minu, mu laste, aia, kodu, kogukonna ja maailma tervisele?

„Vahemikus 1960–2007 pea kahekordistus ühe inimese poolt toodetud päevane jäätmete hulk, tõustes 1,2 kilogrammilt 2 kilogrammini. Kõige efektiivsem viis sellele trendile punkti panemisel on jäätmete tekke üldine ennetamine. Jäätmete ennetamine ehk algallikate vähendamine on materjalide (toodete ja pakendite) selline kujundamine, tootmine, ostmine ja kasutamine, et vähendataks mürgisuse ja tekkiva prügi hulka. Ka taaskasutamine on raiskamisallikate vähendamise moodus, kuna niiviisi välditakse või lükatse edasi aega, mil toode jõuab prügikogumissüsteemi või jäätmekäitlusse.“

Üks võimas perspektiiv, mille võib oma elu väärtushinnangute hulka arvestada, on: ma vähendan tarbimist, taaskasutan, taastöötlän ja ostan kasutatud asju, sest see on õige teguviis. ☺

Inimese südametunnistuse ülim proovilepanek ilmneb tema valmiduses täna tulevikupõlvkondade nimel ohverdada tänusõnu kuulmata. *Gaylord Nelson*

EHA
LOBJAKAS

Tema juhib

Läbikatsutud usk on kullast kallihinnalisem, ütleb Peetrus (vt 1Pt 1:7). Seega peaksime tervitama meie ellu tulevaid kannatusi, mis usku proovile panevad ja meid usukogemustega varustavad. Jumal teab, kui tugev meie usk on, aga meie ei tea. Jumal lubab vahel meie ellu raskeid olukordi, et võiksime seda teada saada ja õppida uskumist, saada kogemuse, mis kinnitab, et Piibli iga sõna tõesti kehtib ja et Jumal on tõesti kindel Kalju, mis iialgi ei kõigu. Ja omandada kullast hinnalisema usu.

Kord küsitud hõbesepa käest, kui kaua ta kavatses hõbedat kuumutada ja pinnale kerki- vat räbu ära riisuda. Hõbesepa vastanud: „Nii kaua, kui minu nägu sealt pinnalt vastu paistab!“ Katsumused õpetavad meid kõiges Issandat usaldama, kõiges Talle kuuletuma ning Temaga käima.

Usulises mõttes on meil Eestimaal täna hea ja kerge elada: me võime oma kristlike põhimõtete järgi elada ja keegi ei diskrimineeri meid selle pärast. Meil ei tule enamasti mingeid ohvreid tuua ning ohvrimeelsus ja usukindlus on meile kohati tundmatud kogemused. Vajadus maailmast eristuda puudub ja see teeb piiri kristlase ja maailma vahel vaevueristatavaks. Jeesus ütles, et meie oleme maailmas, aga me ei ole sellest maailmast, ning keegi on tabavalt ütelnud, et meie oleme nagu paadid ja maailm on vesi meie ümber, aga oh häda, kui see vesi meie paati saab.

Järgnev lugu räägib aegadest, mil usklik pidi sageli oma usu pärast kannatama, aga kõik need katsumused õpetasid usukulda kõigest muust kallimaks pidama, eristasid Jumala lapsi maailmast ega lasknud neil sellega seguneda ning sidusid nad tugevas kristlikus osaduses omavahel kokku.

Läbi nutuoru

Nii. Kõik on läinud – ülikool, töökoht, ametikorter ja ka mu peigmehe-raasukene. Mõtlesin temaga abielluda, kuigi olin juba teismeeast peale oma abikaasat tumedalokkispäisena ette kujutanud, sellisena nagu vist kõik maalapsed oma printsi näha soovivad. Aga kust sa niisugust saad, kõik juba ära võetud!

Olin kahekümne nelja aastane, õppinud pedagoogilises koolis. Ega nõukogude ajal tohtinud õpetaja usklik olla! Mina olin maalastekodus kasvataja. Lastekodu direktor arvas algul, et ega seal keegi minu usklikkust tähele pane. Aga ehtsat usku lihtsalt ei saa varjata. Kaebus läks ministeeriumisse ja siis oli varsti ka inspektor kohal. Kui mulle öeldi, et mind oodatakse kantseleis, haaras mind nii suur hirm, et lihtsalt vajusin põrandale kummuli: „Oh Jumal, kas nad vallandavad mind?“ Otsustasin vastuse

saamiseks teha kolm loosi: Ei. Jah. Tühi. Tühi sellepärast, võib olla Jumal ei saa mulle vastata.

Tuli „Jah“. Korrapealt oli hirm justkui pühitud. Mida mul veel karta, kui nad mu nagunii vallandavad!

„Kas annate ise avalduse või peame otsima...? Teie olete siinse komsomoliorganisatsiooni oma usklikkusega lammutanud.“ See oli õige, sest neli töökaaslasest tüdrukut olid õhtuti minu toas, lugesime Piiblit, laulsime, palvetsime. Küsisin: „Aga miks nad mind ümber ei kasvatanud?“

„Teie veendumused on tugevamad kui nende omad, sellepärast on mõju vastupidine,“ vastas inspektor.

„Tark tüdruk!“ oli inspektor pärast direktorile öelnud.

„Ja kuhu te siis nüüd minna mõtlete?“ küsis lastekodu arst, keskealine meesterahvas.

„Ma ei tea.“

„Noh, nii võib ütelda ainult noor inimene!“ arvas arst.

Ma tõesti ei teadnud. Otsustasin, et esmalt tuleb katsuda ülikool ära lõpetada. Ikkagi neljas

kursus juba. Pealegi on ajalugu minu lemmikaine. Aga ei! Ülikoolist visati välja, muidugi „oma soovil“. Haridusministeerium otsis üles minu kunagise pedagoogilise kooli direktori, et küsida, kuidas ta küll lasi usklikul kooli lõpetada. Kohkunud direktor aga teadis mind kui oma kursuse komsomolisekretäri. Ta otsis mind Tartus üles, viis mind käekõrval kateedrijuhataja, professor Moosbergi juurde koju, kus nad siis kahekesi kaks tundi mu kallal võtsid. Siis ütlesin: „Mina olen veel noor. Mina tahan proovida Jumalaga!“ Tõusin ja lahkusin. Kodus, kus olin ajutist peavarju leidnud, ma rahuneda ei suutnud. Lihtsalt nutsin ja nutsin. Usklik peremees ütles: „Mis oleks, kui küsiksime Jumalalt? Sa ütle üks number ja mina võtan Piiblist kirjakohta!“ Minu meelest tundus see rumal, aga ütlesin siiski: kolm. Tema luges: „Mine välja oma maalt ja oma rahva juurest sinna maale, kuhu mina tahan sind juhatada!“ „See vist on tõepoolest Jumala vastus sinule!“ Hommikul tõusin rahunenult ja sõitsin kodukülla. Kartsin, mis nüüd isa ütleb, aga ta oli läinud sanatooriumisse. Teel oli ta peatunud tädi juures ja temalt minu lugu kuulnud. Tädi öelnud: „Kui tema on Jumala pärast midagi kaotanud, siis Jumal teda ka aitab!“ „Näh, sa samasugune narr nagu see Raeligi!“

Kaks nädalat on mul rahulikku aega. Ema minu asjadesse ei sekku. Tal endalgi muresid küllalt minu õdede-vendade suure perega ja loomakarjaga laudas. Aga ma pean ikkagi midagi ette võtma. Kui õige abielluda? Paar kuud tagasi, jõuluajal, olin kutsutud teiste tüdrukutega õhtut veetma ühe noore paari kodus. Nad olid kahekesi nii õnnelikud seal kuuse all. Ma vaatasin, vaatasin... ja siis ei suutnud enam pisaraid tagasi hoida: „Mu Jumal, anna minule ka abikaasa ja kodu!“ Mees märkas seda ja tuli küsima: „Kas mu naine ehk ütles sulle midagi?“

„Oh, ei!“ Ta ohkas kergendatult. Mulle meenus keegi usklik noor-mees Rakverest. Temaga võiks küll abielluda. Proovin temaga kohtuda. Kohtusimegi. „Kui üldse abielluda, siis sinuga!“ ütles ta. Aga et ta oli tõsiusklik, siis lisis: „Ma küsin Jumala käest Tema otsust!“

„Mis Tal selle vastu peaks olema!“ Kohtusime jälle.

„Ma sain eitava vastuse!“ ütles Heino sellise õnnetu olemisega. „Pidid sa siis Jumala käest küsima?“ torkasin mina.

Istusin nüüd bussijaamaesisel pingil, tegin aega bussile parajaks. Mõtted keerlesid sihitult. Veel hommikul olin ma endale öelnud: „Kui Heino ka minult võetakse, siis ei suuda ma enam uskuda!“ Nüüd ta siis võetud oligi. Äkki küsis kellegi väga kaastundlik hää: „Kas sa ei suuda enam uskuda?“ Vastasin, hetkegi kõhklemata, apostel Peetruse sõnadega: „Issand, kelle juurde mul minna on? Sul on igavese elu sõnad!“ Bussijaamaesine oli tühi. Aga bussi väljumiseni oli veel kõvasti aega. Otsustasin minna adventkirikusse, et teatada sealsele pastorile, kellelt pidin koguduse ajaloo kohta materjali saama, et ma ajalooaga enam ei tegele, vähemalt esialgu. Ja teatan sedasama ka Rakvere muuseumile, kuhu mul üks kodulooalane töö pooleli oli. Muuseumi direktor pakkus mulle teadusliku töötaja kohta. Ütlesin, et mul ei ole ülikool lõpetatud. „Mis siis sellest, õpite ju edasi. Kas palk on väike?“ Teadusliku töötaja palk oli poole suurem kui lastekodu kasvataja palk!

„Ei, ma ei soovi,“ vastasin mina ega hakanud temale pikemalt selgitama. Kirikus aga oli parajasti jumalateenistus. Pastor oli puldis. Ilus, musta lokkis peaga mees. Olin kuulnud õelt, et hiljuti oli tema naine surnud. Jumalateenistus lõppes. Ütlesin pastorile, et ma ei vaja neid ajaloomaterjale. „Miks siis?“ küsis tema ja kutsus mind kantseleisse, et natuke vestelda.

Vilunud pihisana oli tal varsti kõik välja peilitud. Nutsin nii, et rohkem nutta ei jõudnud.

Paari päeva pärast otsis see pastor mind mu vanematekodus üles. Vahepeal olin mina ka teinud nii nagu Heino tegi: kolm loosi: „Heino“, „tühi“ ja „Viirsalu“ (selle pastori eesnime ma ei teadnud). Tuli „Viirsalu“. Ma hakkasin naerma ja ütlesin: „See on võimatu!“ Aga võimatu sai võimalikuks. Ja üsna peagi. Viirsalu tuli mind otsima. Isa ei jõudnud veel minult küsida: „Aga kuidas siis selle ülikooliga siis jääb...?“

Voldemar Viirsalu oli minule Jumala kingitus. Ma armastasin teda, „kuni surm meid lahutas“, surm lahutas meid ligi viiekümne aasta pärast. Jumal oli täitnud minu kunagise palve: „Anna minule ka abikaasa ja kodu!“ Kuid selleks oli vaja viia mind Valgamaalt Rakverre, kuhu ma ise minna polnud mõelnudki. Ja muidugi tuli ka usul kindlaks jääda. Jumal soovib meile parimat.

Ajalooaga aga olen ma saanud väga palju tegeleda, kuid mitte ajalooõpetajana nõukogudeaegses koolis. Praegugi veel pean ma blogi www.wordPress.com/kirikulugu.

Raely Viirsalu

Kolm kuud Galaatia kirja uurides on märkamatult mööda läinud ja igal hoolsasti hingamispäevakooli õppetükki õppival koguduseliikmel on usuõigusest kindlasti selgem ettekujutus kui enne. Kuid kas meie kogemus usuõiguse praktilise läbielamisega oma elus on ka

paremini selgeks saanud? Kui Paulus ütleb, tõsi küll, kirjas filiplastele: „Ma suudan kõik temas, kes mind teeb vägevaks!“, kas sina koged oma elus sama? Kui Paulus kirjutab galaatlastele oma kogemusest, et tema on koos Kristusega risti löödud ja nüüd ei ela enam tema, vaid

Kristus elab tema sees (Gl 2:19, 20), siis kas kogeme ka meie, et see, mis Jumala Sõnas on kirjutatud, tõesti töötab ka meie elus? Kuidas see praktilises elus käib? Selle küsimuse vastus on järgmises kogemuses.

Mie elasime sel suvel perega Muugal. See on Tallinna läheduses asuv aedlinn, mis administratiivselt kuulub Maardu linna koosseisu. Niisiis tellisin omale postipaki Smartposti pakiautomaati, mis pidi asuma Maardu Maxima kaupluses. Kui sain paki saabumisest teavitava sõnumi, läksin pakile järele, arvates, et meilt paari kilomeetri kaugusel asuv Muuga Maxima kauplus ongi Maardu Maxima. Kohale jõudes selgus, et selles „meie“ Maximas polegi Smartposti pakiautomaati ning mul tuli oma postipakile järele sõita mitmeid kordi kaugemal asuvasse Maardu Maximasse. Olin pisut pettunud, et olin sellise vea teinud. Kohale jõudnud, nägin kaupluse eest üht vanemat naist, kes oleks justkui tahtnud minult

midagi küsida. Ma ei ole eriti varmas võõraste inimestega suhtlema ning kuna ma oletasin, et ta räägib vene keelt, mida ma eriti ei oska, siis astusin temast mööda. Hinges aga jäi kripeldama ning ma palusin edasi astudes Jumalat: „Sa ju tead, et mina ise ei lähe temaga suhtlema, kui ma peaksin midagi tema heaks tegema, siis juhata Sina!“

Sain oma postipaki kätte, istusin autosse, hakkasin sõitma ning jäin jalakäijate ülekäiguraja ees seisma, et jalakäijaid üle tee lasta. Ja nägin taas sedasama naist. Ta kõnetas kedagi ja talle anti münt. Ma sain aru, et ta vajas raha. Ma ei saanud autot ülekäiguraja ees seisma jätta, sest minu taga oli teine auto ka. Niisiis sõitsin edasi, paludes veel võimalust seda naist aidata. Nägin teda

teed mööda minevat ning sain auto tee äärde põiktänavasse parkida. Leidsin mobiiltelefoni koti vahelt 15 eurot, astusin, raha käes, autost välja ja naisele vastu. Kui naine nägi mind rahaga tulemas, hakkas ta nutma. Andsin talle raha ja kallistasin teda. Ma ei ole suur kallistaja ja võõraid inimesi tänaval kallistan ma veel harvem. Teadsin, et kõike seda ei tee mina, vaid Jumal teeb seda minu sees ja minu kaudu. Nii hea oli olla Jumala plaanis, olla Tema poolt kasutatud.

Minu südamesse jäi sellest väikest vahejuhtumist soov ja igatsus olla ikka Tema oma ja Temale avatud, et Tema saaks minu südames püsivalt elada ja ka minu kaudu oma tahet ellu viia.

Siiri Saar

Galaatia kirjast õppisime, et kõik, kes on Kristusesse ristitud, on Kristusega riietatud (vt Gl 3:27), ja kirjas efeslastele kirjutab Paulus, et meil „tuleb enesest ära heita endise elu poolest vana inimene, kes ennast hävitab, järgides petlikke himusid, ja saada uueks oma meele vaimus ning riietuda uue inimesega, kes Jumala sarnaseks on loodud tõelise õiguse ja pühaduse sisse“ (Ef 4:22–24). Nii lihtne see esmapilgul paistabki. Riideid me ju ikka vahetame – mõnikord isegi mitu korda päevas. Ja neis tekstides kirjutab Paulus – kes seda oma elus ilmselgelt kogeb –, et meile pakutakse meie päevadesse kaasa

Jumala enda Poega ja meie osa on teha otsus loobuda oma plaanist, oma tahtest, oma viisist asju lahendada või lahendamata jätta ning riietuda Kristusega. Uuendada igal hommikul oma töötust kuuluda Talle ja elada Temaga koos ja Talle ning teha seda selle risti all, kus Jumala Poeg kandis meie pattude täit karistust. Suuremat tõendit armastusest meie vastu ei leia me kusagilt.

Selliseid kogemusi lugedes kasvab imetluse Jumala vastu, kes näeb ja planeerib olukordi ette, kes teab, et seal kusagil Maardus on üks naine paari nädala pärast raskes olukorras

ja et ta läheb just selle poe juurde ning ta laseb ühel oma lapsel valida vale postipakiautomaadi ning juhib nii ka oma lapse sinna – ja Piibel ütleb, et „kõik, keda iganes Jumala Vaim juhib, on Jumala lapsed“ – juhib nii, et hädaline saab abi ja nii hädasolija kui ka Tema laps, kes lubas end hetkel kasutada – on rõõmsad ja kiidavad Issandat.

Ka sinul ja minul on võimalus tuletada meelde oma ristimise päeva – kui meid Kristuse sisse ristiti – ning otsustada taas riietuda Temaga ning astuda igasse päeva, Issand südames elamas ja meis ning meie läbi tegutsemas. ☺

Džungli-Mary

Virgil Robinson

I osa

Mary Slessori elu

Ta ei kartnud ähvardusi. Ta ei peljanud jõehobusid, nõidarste, kasimatust ega sõda, aga ta kartis lehmi. Selline oli Mary Slessor.

„Džungli-Mary“ on jutustus šoti tütarlapsest, kes tahis saada David Livingstone'i sarnaseks.

1800. aastate teisel poolel tegutses see vapper naine misjonitöös Kalabaris Lääne-Aafrikas, tänapäeva Nigeerias. Ta lõpetas hõimusõjad pelgalt oma vaprusel. Ta astus kartmatult vastu pärismaalaste tavale tappa vast-sündinud kaksikud ning surnud pealikute naised ja orjad. Julget Maryt mõisteti valesti, vihati, vahel tõrjuti hoopis kõrvale, kuid lõpuks sai temast armastatud Ma – Ema. Ta andis oma elu Aafrikale.

Varjud kodu kohal

Ühel kõledal jõulukuisel pühapäeval enam kui sada aastat tagasi silmitses Šotimaa Aberdeeni presbüterlaste koguduse õpetaja kõrget kantlist oma väikest kogudust. Kirikus oli pea sama külm kui õues, sest ehitises polnud ainsatki küttekollet. Jutlustaja ei pannud sugugi imeks, et sel korral polnud kohal paljusid, kes tavaliselt alati korralikult jumalateenistusel käisid.

Mõni olid haige, mõni jällegi nõnda vaene, et neil polnud Jumala kotta tulekuks kõlblikke riideid.

„On siin mõni ema, kelle laps vajab ristimist?“ küsis õpetaja jutluse alustuseks Piiblit avades.

Üks naine tõusis ning hakkas piki vahekäiku ettepoole tulema, süles valge salli sisse mässitud lapsenääps ning käekõrval umbkaudu kaheaastane poisipõnn. Õpetaja tuli kantlist alla.

„Proua, teie meest polegi kaasas?“ küsis ta sõbralikult.

„Ei, härra,“ kostis naine, hääles kurbus ja häbi.

„Robert ei ole usklik.“

„Ahjaa, tuleb meelde jah. Mis lapsele nimeks saab?“

„Panime talle nimeks Mary Slessor.“

Õpetaja sooritas lühikese toimingu, piserdades vett pisikese peakese pea peale ja lausudes samal ajal tuttavat sõnu: „Ristin sind Isa, Poja ja Püha Vaimu nimel. Olgu su nimeks Mary Slessor. Issand õnnistagu sind ja varjaku sind taevaperekonna liikmena kõigil su elupäevil.“

Ema läks oma lastega pinki tagasi ning jumalateenistus jätkus.

Kodu, kuhu naine oma väikestega naases, polnud eriti õdus. Vaid kaks toapugerikku lagunenu üürimaja teisel korrusel. Siin ta oma mehe ja lastega siis elas. Slessoritel polnud raha parema eluaseme muretsemiseks. Siin nad olid ja siia nad ka jäävad, sest suurem osa Robert Slessori rahast läks kõrtsmiku taskusse. Kainena rabas mees nahavabrikus kõvasti tööd teha. Ta lõikas ja parkis toornahkasid ning valmistas neid kingseppade tarbeks ette.

Peale Mary sündis perre veel lapsi, kuni neid sai kokku kuus. Pere vanima tütrema oli Mary kohustuseks väiksemate hoidmine. Pühapäev oli nädala oodatuum päev. Ema pani lastele selga nende kõige paremad riided. Neil oli kombeks minna üheskoos pühapäevakooli ja jumalateenistusele. Kord kuus tõid nad kirikust koju põneva ajakirja, mis oli täis haaravaid jutustusi Šoti misjonäride tööst kaugetes maades.

Ema kogus lapsed enda ümber ning luges neile Andersoni jutustusi. Anderson oli äsja avanud misjonijaama Duke Townis Kalabarimaal (nüüd on osa Nigeeriast). See maa oli täis julmust ja pahesid. Pisarad üle põskede vee-remas, kuulas Mary, mida tõi seal maal kaasa kaksikute sündimine. „Kaksikud,“ kirjutas Anderson, „põhjustavad vaid häda ja kurbust. Mees raevutseb, uskudes, et laste isa on kuri vaim. Mõlemad lapsukesed visatakse sedamaid džungli metselajate ette. Vahel heidetakse nad jõkke krokodillidele. Ema pekstakse, temalt võetakse ära kogu tema varanatu ja õnnetu naine aetakse külast minema, jättes ta džunglisse saatuse hooleks. Mõnikord müüakse selline naine orjaks, ta viiakse põhjapoolsete inimsööjate juurde, kus ta paksuks nuumatakse ja siis ära süüakse.“

„Kui mina suureks saan,“ hüüatas Robert, kes oli tol ajal 14-aastane, „tahan ma saada misjonäriks ja kõigele sellele lõpu teha! Tahan minna Aafrikasse nagu David Livingstone. Mis te arvate, kas misjoniselt võtab mu vastu?“

„Ei tea, miks ta seda tegema ei peaks, Robert,“ vastas ema „oleks kena, kui sinust saaks misjonär. Sellepärast pead oma õpinguid jätkama.“

„Mina tahan ka Aafrikasse misjonäriks!“ tõstis punajuukseline Mary häält.

Vend kehtas õlgu ja puhkes 6-aastase õe üle naerma.

„Sina ja Aafrikasse! Phähh! Sind nad küll ei taha! Pliksid ei võetagi misjonärideks. Aga kui nad minu võtavad, luban sul mind vaatama tulla. Ja kui sa päris kukupai oled, luban sul mõnikord enda juurde kantslisse.“

Isa joomingud hõljusid sünge pilvena pere õnne kohal.

„Ma poleks pidanud üldse abielluma,“ pihtis proua Slessor rohkem kui kord oma primale sõbrale. „Ma teadsin, et Robert polnud kristlane, kuid lootsin, et ta siiski kogudusse tuleb. Ta oli nii hea, nii mõistlik ja lahke. Ta polnud joodik, kui temaga kohtusin.“

„Millal isa jooma hakkas?“ küsis Mary ühel päeval.

„Töö juures jõid kõik mehed ja isa arvas, et ta peab nendega võrdne olema,“ ohkas ema.

Võib-olla polnud see päris arukas, kuidas proua Slessor kohtles lapsi ja isepäist meest, sest vähehaaval tekkis mehe ja naise vahele sügav kuristik. Ema pelgas, et mees juhib lapsed usuteelt kõrvale. Ja nii ei vaadanud ta sugugi hea pilguga, kui isa tegi lastele ettepaneku minna koos jalutama. Kui isa oli purjus, püüdis ema takistada teda välja minemast, et mees ei häbistaks peret naabrite ees.

Igal laupäeva õhtul sai Slessor kätte oma nädala palga.

„Tule kaasa, Rob,“ patsustas mõni sõpradest tema õlale. „Lähme ja lõbutseme pisut Punases Lõvis.

Nii läkski Slessor, hõberahad taskus kõlisesemas, harjumuspäraselt kõrtsi, mis säras tuledes ning oli täis kutsuvat naeru ja soojust. Ta ostis sõpradele ja endale põrgujooki, kuni oli nii purjus, et suutis suurivaevu koju tuigerdada.

Vahel pani päris imestama, kuidas tal õnnestus linna käänulistel tänavatel ja urgaste vahel kodutee üles leida, kuid kuna ta oli seda teed nii palju kordi käinud, oskas ta tulla arvatavasti magadeski. Robert komberdas trepist üles, leidis kobamisi ukse ning vaarus sisse. Sageli leidis mees naise ja kaks vanemat last teda ootamas.

Oli taas laupäeva õhtu. Lamp heitis seinale pikki varje. Algul ei lausunud keegi sõnakestki.

„Misasja te mind vahite?“ porises isa tõredalt. „Kas inimene ei või pisut sõpradega lõbutsedagi, ilma et kodus teda pika näoga jõllitataks?“

Naine ei teinud mehe ilkumist märkamagi.

„Raha! Robert, kas sa raha tõid?“

„Raha! Raha! Ainult selle peale sa mõtledki!“

Mees torkas käed taskusse, õngitses sealt kolm münti ja virutas lauale.

„Kõik on siin! Eks aja sellega läbi nii hästi, kui oskad!“

Mees vakatas äkki ja jäi münte vahtima. Ta kohkus, nähes vaid kolme penni.

Päris kindlasti polnud ta kogu raha ära kulutanud!

Sõna lausumata läks proua Slessor ahju juurde, tegi ukse lahti ja võttis sealt taldriku lihtsa õhtusöögiga ning asetaski lauale.

„Istu ja söö.“

„Või söö!“ röögatas mees ja virutas taldriku üle toa.

„Kes see siin süüa tahab? Mina tahan lahket sõna ja armastust, kui ma koju tulen!“

Ta keeras kannapealt ringi, vaarus magamistuppa ja prantsatas voodile. Varsti kuuldus sealt valju norskamist.

„Lapsed, minge voodisse,“ lausus ema Maryle ja Robertile.

„Ärge oma õhtupalvet unustage. Paluge Jumalat, et Ta meie vaesele patusele isale andeks annaks ja teda aitaks.“

Sellised laupäevaõhtud muutusid aina tavalisemaks. Proua Slessor suutis vaevu varjata põlgust mehe vastu, kes paistis pealt küll tugev, kuid oli tegelikult nõrge- maist nõrgem. Suutmata naise arvustamist taluda,

muutus mees aina vägivaldsemaks. Vahel tuli ta naisele ja lastele kallale. Mõnikord ei julgenud proua Slessor kirikusse minna, peljates sõprade ja naabrite ees oma siniseks löödud silma.

Mary mõistis, et kõige parem on isast eemale hoida, kui tal joomatuur peal on. Tihtipeale lipsas tüdruk tagatrepist alla ja lonkis munakividega sillutatud tänavatel, oodates valguse süttimist koduakendes. Ema andis märku, et isa on uinunud ning tüdruk võib rahumeeli koju tulla.

Oli öid, kui Maryl tuli tundide kaupa tänavail lödiseda. Tema käigud viisid sageli kõrtsist mööda. Seest kostis joodikute laulu, röökimist ja rämedat naeru. Kaastundlikult vaatas ta purupurjus mehi, kes uksest välja vaarusid. Vahel nad kukkusid ja jäid abitult maha lamama. Tüdruku sisimast tõusis viha viina vastu – viha, mis saatis teda kogu elu.

Vend Robert oli kehva tervisega. 16-aastaselt muutus kõha, mis oli teda juba kaks aastat vaevanud, äkitselt hullemaks ja vend suri tuberkuloosi. Roberti unistus minna Aafrikasse misjonäriks maeti koos temaga.

„Ära nuta, ema. Mina lähen tema asemel!“ püüdis Mary ema tema pettumuses ja valus lohutada.

„Ei sina saa minna. Sind ei saadeta. Mitte ükski misjonäriselts ei saada tüdrukut. See on meeste töö. Sul pole selleks jaksugi. Ei, sinu vennal Johnil tuleb Roberti asemel minna.“

Kuid ka 12-aastane John polnud piisavalt tugev. Võib-olla oli ta Robertilt salakavala tõve külge saanud, sest temagi hakkas kõhima. Ema kartis, et kaotab ka selle poja külmas ja niiskes šotimaa kliimas. Ta korraldas Johnile töötasa laeval, mis purjetas Uus-Meremaa saartele. Ema lootis, et soojemas ja tervislikumas kliimas saab poeg kõhast lahti ning saab omal ajal minna misjonipõllule.

Aga seegi kord pidi ema oma ootuses pettuma. Kolm kuud peale purjeka lahkumist sai proua Slessor Austraaliast kirja. Mõni päev peale Uus-Meremaale jõudmist oli John surnud. See oli murest koormatud emale ränk löök.

„Jumal on andnud, Jumal on võtnud, Jumala nimi olgu kiidetud,“ kordas ema aina uuesti ja uuesti.

Kuna toitu ja riiet vajavate laste arv oli aina kasvanud, oli perel üsna võimatu viinaveaga isalt saadava piskuga ots otsaga kokku tulla. Ema pidi naabruses asuvasse tehasesse tööle minema. Töö oli ränk, tööpäev pikk ja palk väike. Maryl olid kodus kolme väiksema õe eest hoolitsemisega käed tööd täis. Alailma polnud kodus toidu ostmiseks pennigi.

Proua Slessor võttis mitmel korral kolde kohalt riuililt kella, keeras selle ajalehepaberisse ning saatis Maryga pandimajja. Laps läks tavaliselt kõrvalisi tänavaid pidi, et vältida sõpru, kes võinuks pärida, mis asju ta ajab. Tavaliselt võttis Mary need käigud ette alles pimeduse saabudes. Tagasiteel oli tüdrukul kaasas paar-kolm šillingit. Selle raha eest sai perele enne nädalalõppu pisut söögipoolist osta. Palgapäeval toodi kell oma endisele kohale tagasi, kus see rahus tiksus, nagu poleks

pandimajas käik olnud midagi ebatavalist – mida see Slessorite peres tõepoolest polnudki.

Ühel argipäeval üllatas mees naist, tulles koju keset päeva. Trepil samme kuuldes jooskis naine ust avama, ise hirmul, et mees on end töö juures vigastanud. Robert astus sisse sirgel sammul ning istus toolile. Purjus ta polnud. Vahtis vaid aknast välja, alla tänavale. Naine ootas kannatlikult, et mees sõnakese paotaks, sest ta ei soovinud mehe vihapurset esile kutsuda.

„Mis me nüüd peale hakkame?“ küsis istuja viimaks.

„Mida sa sellega mõtled? Mis lahti, Robert?“

Naine aimas, mis mehe sõnade taga peitus, kuid ta lootis ikka, et ehk on vastus teistsugune.

„Lahti lasti. Mul pole tööd ja vaevalt seda siin Aberdeenis ülepea leiangi.“

„Aga miks ometi? Kas toodangut vähendati?“

„Ei, praegu on kiirem kui kunagi varem. Härra McKenzie polnud minu tööga rahul. Ta ütles, et minu käed värisevad liiga palju, kui ma nahka lõikan.“

Slessor tõusis, hakates rae-vukalt mööda tuba edasi-tagasi kõndima.

„Ma pole üldse vana, ainult neljakümne ühe aastane. Olen sama tugev nagu varemgi.“

„Kuule, Robert, küll sa leiad mõne teise töö.“

„Looda sa. Kogu hommikupooliku olen käinud ühest uksest sisse, teisest välja. Mitte keegi ei taha mulle tööd anda.“

„Robert, sa ju tead, mis selle kõige taga on. Või ei tea?“

Mees ei vastanud, ta mõistis, mida naine mõtles. Ta peitis pea käte vahele ning puuris pilguga põrandat. Siis ta tõusis ja vaatas naisele otsa.

„Lähme Aberdeenist minema. Tahan oma elus uue lehekülje keerata. Joomisega on lõpp! Lähme Dundesse. Olen kuulnud, et sinna on rajatud hulganisti uusi tehaseid, seal võib isegi mõnele vanemale lapsele tööd leida. Siin ei saa me niikuinii hakkama.“

Oma üllatuseks märkas mees, et naine on kolimisega nõus.

„Ja-jah, minema siit! Siin linnas oled sa mulle nii suurt häbi teinud, et ma ei julge tänavale enam nägugi näidata. Kui sa vaid oma lubadust pead, tulen sinuga kuhu iganes. Ainult et – kust me kolimiseks raha võtme?“

„Müüme mööbli maha.“

Naine silmitses tuba. Ta vaatas nende väheseid kulu- nud mööblitükke, kõik rohkem kui seitseteist aastat vanad. Kes selliseid küll tahtma peaks! Kuid ta noogutas. Ega miski Aberdeenis elamisest hullem ikka olla saa. ☺

Jätukub

Tõlkinud Aime Lips

VÄIKEGRUPPIDE JÜNGERLUSPROGRAMMI KOOLITUS

TEEKOND

Kas oled valmis astuma järgmise sammu oma teel koos Jumalaga? Liitu meiega, et saada osa põnevast seiklusest - jüngerlusprogrammist **Teekond**. Üheskoos õpime, kui lihtne on meelde jätta Piiblisalme, neid enda ellu rakendada ning teistele edasi jagada.

SDA.EE/FAST

20.-21.
OKTOOBER

LILLE 18, TARTU :ADDRESS
MAIRO TUTK, 56965296 :LISAINFO
NOORTEOSAKOND :KORRALDAJA

Vaimulik meelelahutus

Olen õppinud eesti keele ja kirjanduse õpetajaks ning suure osa mu õpingutest on moodustanud praktika. Lisaks tundide vaatlemisele või ise klassi ees seismisele olen selle käigus pidanud ka koolielu ja õpetajatöö erinevaid tahke uurima ning praktikajuhendajatega nähtu üle arutlema. Ühe vestluse käigus, mille teemaks olid põnevad tehnoloogilised lahendused koolis, väljendas mu praktikajuhendaja muret selle üle, et kuigi puuetundlikud tahvlid ja klassiruumi nelja nurka kinnitatud suured teleekraanid on kahtlemata huvitavad, ei oska paljud koolid neid veel eesmärgipäraselt kasutada. Selle asemel et mõelda, kuidas uudne tehnika võiks aidata tunni teemat paremini edastada, kiputakse pigem õppesisu kohandama, et kaasata maksimumaalselt digitaalset vahendeid ja muuta tund seeläbi võimalikult lõbusaks. Tunni lõppsihiks ei saa niiviisi mitte teadmiste ega oskuste omandamine, vaid õpilastele meelelahutuse pakkumine.

Kui kristlasele näib, et tal pole juba kaua aega ühtegi kogemust olnud ning ta ei tunne oma usuelus midagi, võib see olla Jumala viis öelda, et oleks aeg algklassidest edasi liikuda ja tõsisemalt õppima hakata.

Sarnane vaidlusküsimus paistab koolidest juba palju varem olevat jõudnud ka kogudusse. Olen mitu korda olnud tunnistajaks tulistele aruteludele, kas jumalateenistus ja väljaspool kirikusaali toimuvad üritused keskenduvad ikka piisavalt suurel määral Jumalale või on põhirõhk hoopis muusikal, toidul ja niisama koos olemisel. Iroonilisel kombel jääb sellistest väitlustest aga sageli välja üks aspekt, mis mõjub – vähemalt minu meelest – kristlase usuelu

väga tugevasti. Selleks on meelelahutuse ületähtsustamine inimese isiklikus suhtes Jumalaga: oma usu rajamine suurejoonelistele kogemustele ning enda vaimuliku hetkeolukorra hindamine mingisuguse seletamatu pühadus- ja õnnetunde või selle puudumise järgi.

Võimalik, et ma olen sellisel teemal arvamust avaldades nagu rebane Aisopose valmis, kelle meelest olid kättesaamatud viinamarjad hapud. Näiteks ei saa ma kristlikus peres sündinuna ja kasvanuna rääkida äkilisest ega raputavast uskutulemiskogemusest ning ma ei tunne – loodetavasti! – mitte kunagi seda imelist vaimustust, mis paistab olevat osaks langenud nii paljudele vastpöördunud kristlastele. Võib-olla on põhjus ka selles, et inimesed on erinevad ning mõnele toovadki rohkem kasu tundeküllased kogemused, samal ajal kui teine vajab pigem rahulikku uurimist ja järelemõtlemist. Sellest kõigest hoolimata paistab mulle aga, et eelkirjeldatud vestlusest minu praktikajuhendajaga võib nii mõndagi üle kanda vaimulikku ellu.

Suhe Jumalaga on paljuski nagu kool. Esimestes klassides antakse õpilastele mitmesuguseid mängulisi ülesandeid ja sageli ongi eesmärgiks meelelahutus, sest midu väiksiks väikesed koolilapsed õppimisest liiga kiiresti. Ehk just seepärast paistab noortel kristlastel tihti olevat kõige rohkem silmapaistvaid ja võib isegi öelda, et efektseid kogemusi. Jumal hoolitseb selle eest, et alles koolipinki asunud õpilasel igav ei hakkaks. Täpselt nagu laps ei saa koolis ainult puhata ja mängida, ei saa kristlane samuti kogu aeg ilusaid kogemusi ja head tunit taga ajada. Üks Jumala ja inimese vahelise suhte peamisi eesmärke on, et inimene õpiks aina paremini oma Loojat tundma. Loomulikult näitab Jumal end ka põnevates kogemustes ja rõõmsat vaimustust või harrast pühadustunnet tekitavates hetkedes, aga täpselt nagu koolis ei saa kõike õppida mängides, nii peab kasvav ja arenev kristlane üha sagedamini tööd tegema, uurima ja teadmisi omandama.

Kõige sellega ei taha ma kogemusi ja meeldivaid tundeid sugugi vähetahtsaks pidada ega öelda, et täiskasvanud kristlase elu on kuiv kirjatarkuse päheajamine, millest puudub igasugune meelelahutus või vapustus.

Kogemused – nii väikesed ja armsad, mis jätavad endast maha rõõmsa eelvuse, kui ka võimsad ja kohutavad, mis inimese isikliku või kogu maailma hetkega pea peale pööravad – on jõud, mis

LY KAASIK

on mõeldud tõmbama inimest Jumala poole ja aitama tal koos Jumalaga edasi minna. Neist ei tohi aga saada eesmärk iseenesest, muidu võib vaimulik teekond muutuda sihituks elamuste otsimiseks. Kui kristlasele näib, et tal pole juba kaua aega ühtegi kogemust olnud ning ta ei tunne oma usuelus midagi, võib see olla Jumala viis öelda, et oleks aeg algklassidest

edasi liikuda ja tõsisemalt õppima hakata. Võimalik, et see on alguses igav ja keeruline, aga lõpuks leiab usin õpilane rõõmu ja rahulolu uutest teadmistest. Selline rõõm on midagi palju sügavamalt ja püsivamat kui lihtsalt kogemusest saadud heaolutunne ning see kasvab üha suuremaks, mida enam Jumala tundmine süveneb. ☺

Kutse!

Olete südamest teretulnud Haapsalu koguduse 110. aastapäevale!

*„Issand ilmutas mulle ennast kaugelt:
Ma olen sind armastanud igavese armastusega,
seepärast jääb mu osadus sinuga.“*

Jer 31:3

14. oktoobril kell 11.00

toimub pidulik jumalateenistus.

*Tervitused annab edasi AKEL' i esindaja ja teiste
Haapsalu kirikute pastorid. Sellele järgneb ühine
osadussöömine kiriku 2. korrusel.*

15.00 toimub hingamispäevakooli arutelu.

*Kell 17.00 meenutame koguduse ajalugu video
vahendusel, muusikaga teenib Timo Lige.*

Pärast kontserti ootab meid teelaud.

Kohtumiseni,

Marge Randlepp

Haapsalu koguduse pastor

MEIE AEG

Väljaandja:

Seitsmenda Päeva Adventistide
Koguduste Eesti Liit
Mere pst 3, 10111, Tallinn

Vastutav toimetaja:

Averonika Beekmann,
abeekmann@gmail.com

Toimetuse kolleegium:

Averonika Beekmann
Jaanus-Janari Kogerman
Vallo Põldaru
Andres Ploompuu
Mervi Kalmus
Kaile Tuvi

Kujundus Kaile Tuvi

Trükikoda: OÜ Vali Press

Rubriigid:

Ajalugu Helis Rosin

Vana Testament Andres Ploompuu

Kogemuste kotike Eha Lobjakas

Meie Aeg meie ajast:

Andres Ploompuu,

Mervi Kalmus ja

Indrek Ploompuu

Noore pere tee Aleksandr Tsugai

Silmatera, Perekond ja

Tervis, Pere Allan Randlepp

Omad võõrsil Laura Grönholm

Epiloog Ly Kaasik

TELLIMINE internetist

pood.advent.ee

Meie Aja üksiknumber

2 eurot

3 kuud 6 eurot

6 kuud 12 eurot

12 kuud 20 eurot

28. oktoober 2017

kell 14–18

Põltsamaa adventkirik

(Kreutzwaldi 1)

KOOLITUSPÄEV

HINGAMISPÄEVAKOOLI ÕPETAJATELE

Oodatud on nii laste kui ka täiskasvanute õpetajad!

Mervi Kalmus

Koolituse
läbiviijad:

Allan Randlepp

Anne Vahtramäe

Registreerimine: registreeri.advent.ee

Lisainfo: Mervi Kalmus, mervi.kalmus@advent.ee